

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2561

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

บัณฑิตา ไคร์โห่ง

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์

พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ชนก สังข์แก้ว)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์ ดร.กันตพร ช่างซิด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนา โพธิ์สุวรรณ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ประธานอาจารย์ประจำหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรรณชนก เพชรานนท์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.เกวียงศักดิ์ เม่งอำพัน)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด
ชื่อผู้เขียน	นางสาวบัณฑิตา ไคร์โพธิ์
ชื่อปริญญา	เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ประยุกต์
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ชนก สังข์แก้ว

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1)วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน 2)ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงิน 3)วิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงาน 4)เสนอแนะนโยบายการบริหารจัดการเงินทุน การบริหารความเสี่ยง และการบริหารจัดการของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากประชุมกลุ่ม(Focus Group) ของคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และสมาชิก และข้อมูลทุติยภูมิได้จากงบการเงินของสหกรณ์ฯระหว่างปี 2554-2558 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ CAMELS Analysis, CFSAWS:ss และอัตราส่วนวัดความเสี่ยงทางการเงิน วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินและสถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงิน ใช้ SWOT Analysis ร่วมกับ 7's Model และ PEST-HEP Model ในการวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์ฯ และการเสนอแนะนโยบายการบริหารจัดการเงินทุน การบริหารความเสี่ยง และการจัดการสินเชื่อของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ผลการศึกษาพบว่าในระยะเวลา 5 ปี (2554-2558) สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก ดำเนินงานมีผลขาดทุนสุทธิในปี 2554, 2557 และ 2558 จำนวน 3.87, 5.69 และ 42.81 ล้านบาท ตามลำดับ โดยในปี 2558 มีหนี้สินมากกว่าสินทรัพย์ (122.50 > 104.06 ล้านบาท) รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย(ร้อยละ60.37) รองลงมาคือธุรกิจสินเชื่อ(ร้อยละ 16.87) มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานร้อยละ 89.03 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ฯ เมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด เฉลี่ยระหว่างปี 2554-2558 กับอัตราส่วนถัวเฉลี่ยของสหกรณ์นิคมอื่นทั้งประเทศที่มีขนาดเดียวกัน ณ ปี 2558 (Peer Group) พบว่าสหกรณ์ขาดความเข้มแข็งของเงินทุน โดยมีความเสี่ยงสูงในด้านความเพียงพอของเงินทุน (อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนมีค่า3.06 Peer Groupมีค่า2.42เท่า) ขาดคุณภาพในการใช้สินทรัพย์ (อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์มีค่า ร้อยละ 0.04 Peer Group มีค่า1.19) ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (สมาชิกมีแนวโน้มเฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.78, กำไรสุทธิมีแนวโน้มลดลงร้อยละ 2,177.10) ขาดความสามารถในการแข่งขันและการทำกำไร (อัตราส่วนกำไรต่อสมาชิกมีค่าร้อยละ -1.919.55 Peer Groupมีค่า616.54, อัตราส่วนกำไรสุทธิมีค่าร้อยละ-29.13 Peer Group มีค่า1.32) ขาดสภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน (อัตราส่วน

ทุนหมุนเวียนมีค่า1.00 Peer Groupมีค่า1.05) โดยภาพรวมภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์
นิคมพร้าว จำกัด อยู่ในเกณฑ์พอใช้

สถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีระดับการ
วิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังทางการเงินในระดับ “วิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน” และต้องปรับปรุง
ในเรื่องค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน การติดตามหนี้(ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด) และทุน
สำรองต่อสินทรัพย์ รวมทั้งต้องวิเคราะห์และติดตามภาวะเศรษฐกิจทางการเงินที่เป็นปัญหาและ
อุปสรรคเรื่องจริงในทุก ๆ ด้านอย่างละเอียดมากที่สุด(Red level) เพราะสหกรณ์มีความเสี่ยงด้าน
สินเชื่อ(มีอัตราส่วนทุนสำรองต่อเงินให้สินเชื่อมีค่า0.002, อัตราการขยายตัวของสินเชื่อหดตัวมีค่า-
9.20) มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง(อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวมมีค่า0.26, อัตราส่วนเงินรับ
ฝากต่อสินทรัพย์รวมมีค่า0.56) มีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย(อัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อสินทรัพย์รวม
มีค่า4.88, อัตราส่วนดอกเบี้ยจ่ายต่อสินทรัพย์รวมมีค่า3.00 ฉะนั้นจึงมีดอกเบี้ยรับมากกว่าดอกเบี้ย
จ่ายเพียง1.88เท่านั้น) มีความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาว(อัตราการขยายตัวของเงินทุนระยะยาวมีค่า
0.00) มีความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ(อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อจำนวนพนักงานมีค่า5.48ล้านบาท)

ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์พบว่าสหกรณ์มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานแต่
ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนและขาดการติดตามและประเมินผลตามแผน เมื่อมีปัญหาเร่งด่วนก็ต้องรอดูจาก
ที่ประชุมคณะกรรมการ รวมทั้งสหกรณ์ขาดประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่าย ขาดระบบ
สารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข่าวสารให้แก่สมาชิก ขาดความเข้าใจตรงกันในการบริหารงานระหว่าง
คณะกรรมการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ และขาดการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ แนวโน้มในอนาคต
ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีโอกาสในการได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการต่างๆของ
รัฐบาล แต่ต้องแก้ไขปัญหาการขาดความศรัทธาของสมาชิก และติดตามหนี้ค้างชำระให้ได้ก่อน ดังนั้น
แนวนโยบายในการบริหารจัดการการเงินทุน สหกรณ์ควรจัดทำโครงการเพิ่มจำนวนสมาชิกเพื่อเพิ่มทุน
เรือนหุ้น ระดมเงินฝากและส่งเสริมการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ของสมาชิก นโยบายด้านการ
บริหารความเสี่ยง(ที่เสี่ยงสูงมาก) คือด้านสินเชื่อ ด้านสภาพคล่องและด้านเงินทุนระยะยาว สหกรณ์
ควรมีแผนฟื้นฟูธุรกิจเพื่อจัดหาสินเชื่อมาบริการสมาชิกให้มีความคล่องตัว ส่วนนโยบายด้านการ
บริหารจัดการ สหกรณ์ควรสำรวจความต้องการสินค้าของสมาชิกและล้างสต็อกสินค้าคงคลังรวมทั้งมี
แผนงานที่ทันต่อสถานการณ์ มีการพัฒนาบุคลากร และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน

Title	THE ECONOMIC-FINANCIAL ANALYSIS OF PHRAO LAND SETTLEMENT COOPERATIVE LIMITED
Author	MissBantita Khraithong
Degree	Master of Economics in Applied Economics
Advisor Committee Chairperson	Assistant Professor Dr. Phimchanok Sangkaew

ABSTRACT

The objectives of this study were to: 1) analyze financial - economic condition; 2) assess the financial risk situation; 3) analyze the operational problems; 4) propose the fund management policy, risk management and operation management of Phrao Land Settlement Cooperative Limited. The study was conducted with the collection of primary data from focus group discussion of the board of directors, the management and members. Secondary data were collected from financial statements of the cooperative during 2011-2015. CAMELS Analysis, CFSAWS: ss, and financial risk ratio were used to analyze the data and SWOT Analysis together with 7's Model and PEST-HEP Model were used to analyze financial and economic conditions, financial risk situation as well as the operation problems of the cooperative and the proposition of the fund management policy, risk management, and credit management of Phrao Land Settlement Cooperative Limited.

The results showed that in the period of 5 years (2011-2015), Phrao Land Settlement Cooperative Limited, the large-scale cooperative, had the net loss in 2011, 2014 and 2015 in the amount of 3.87, 5.694, and 42.811 million baht respectively. In 2015, liabilities were greater than assets (122.50 > 104.06 million baht). Most revenues gained from goods and services distribution business (60.37 percent), followed by credit business (16.87 percent) which paid the operating expenses 89.03 percent of the total cost.

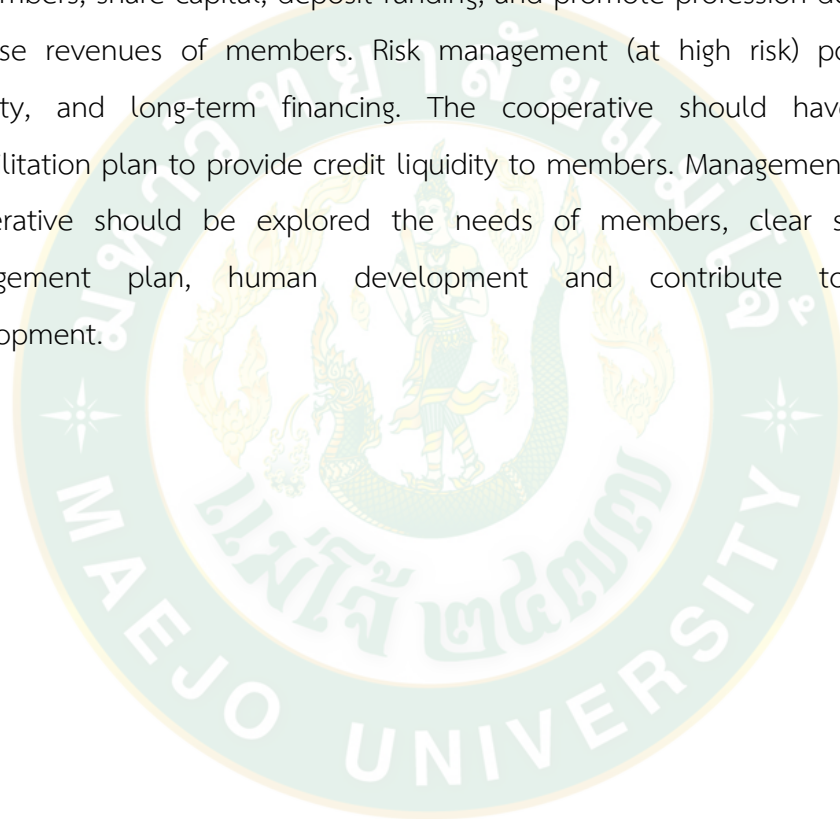
Regarding the financial and economic status of the cooperative, the comparison between the average financial data of Phrao Land Settlement

Cooperative Limited in 2011-2015 and the average ratio of other cooperatives which had the same size in the country (Peer Group). In 2015, it was found that this cooperative lacked of capital strength. There was high risk of capital sufficiency (Debt ratio per capital was 3.06 while the Peer Group was 2.42). There was no quality of asset use (Return ratio per asset was 0.04 percent while the Peer Group was 1.19). There was inefficiency management (A number of members decreased 0.78 percent on average and the net profit tended to decrease 2,177.10 percent). There was no competitiveness and profitability (earning ratio per member was -1.919.55 percent while the Peer Group was 616.54, the net profit ratio was -29.13 percent while the Peer Group was 1.32). There was no liquidity or sufficiency against demand of spending money (working capital ratio was 1.00 while the Peer Group was 1.05). The overall image of the financial and economic status of Phrao Land Settlement Cooperative Limited compared with the average financial data of the same size Land Settlement Cooperative in Thailand revealed that it was at a moderate level.

With regards to the financial risk status of the cooperative, it was found that Phrao Land Settlement Cooperative Limited had an analysis level for financial surveillance as "urgent and special analysis and surveillance". The operating expenses should be improved, debt collection (the short-term receivable who paid within the due date) and reserves per assets including analyze and monitor the problematic financial and economic status and chronic obstacle in all aspects (red level). There was liquidity risk (the shareholders' ratio per total assets was 0.26 and the deposit ratio per to total assets was 0.56). There was interest rate risk (interest receivable ratio per total assets was 4.88 and interest payable ratio per total assets was 3.00. Thus, interest receivable was more than interest payable for only 1.88). There was risk of long-term capital (the expansion rate of long-term capital risk was 0.00). There was operational risk (total asset ratio per numbers of employees was 5.48 million baht).

Regarding the cooperative's operational problem, it was found that the cooperative had a strategic plan of its operation but did not follow and assess the plan. When there were urgent issues, they had to wait for the resolution of the board of directors. Moreover, the cooperative had no efficiency to control costs, lacked of

information system to disseminate information to members, lacked of mutual management understanding among the board of directors, managers, and officers, and lacked of development of officers' potential. The future trend of Phrao Land Settlement Cooperative Limited had an opportunity to be supported the budget from government projects. However, the problem of members' faith should be improved and accrued debts should be collected first. Therefore, the capital management policy of the cooperative should be implemented to increase numbers of members, share capital, deposit funding, and promote profession development to increase revenues of members. Risk management (at high risk) policy is credit, liquidity, and long-term financing. The cooperative should have a business rehabilitation plan to provide credit liquidity to members. Management policy of the cooperative should be explored the needs of members, clear stock, modern management plan, human development and contribute to community development.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือจากคณะกรรมการที่ปรึกษาซึ่งประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ชนก สังข์แก้ว ประธานกรรมการที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.กันตพร ช่างชิต กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัตนา โพธิ์สุวรรณ กรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมล งามสมสุข ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัย อีกทั้งยังให้ข้อเสนอแนะช่วยเหลือและให้กำลังใจผู้วิจัยมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ในการเก็บข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ผู้จัดการ และฝ่ายจัดการทุกท่านเป็นอย่างดี ในการให้ความช่วยเหลือและอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความอนุเคราะห์ด้านทุนการศึกษาจากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนและทำงานวิจัย สุดท้ายนี้ผู้วิจัยยังได้รับกำลังใจและความช่วยเหลือเสมอมาจากบิดา มารดา ญาติผู้ใหญ่ พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อน ๆ ทุกท่านในเรื่องต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณทุกท่านในโอกาสนี้ด้วย

บัณฑิตา ไคร้โห่ง
กุมภาพันธ์ 2561

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ค
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ณ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ	ณ
สารบัญตารางผนวก.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	2
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์.....	8
บทที่ 2 ทฤษฎีและการตรวจเอกสาร	9
ลักษณะทั่วไปของสหกรณ์นิคม.....	9
ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด	15
แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางการเงิน.....	18
แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์องค์กรโดยหลัก SWOT Analysis.....	20
แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์องค์กรโดยใช้ 7's Model.....	23
แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์องค์กรโดยใช้ PEST-HEP Model.....	26
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเสี่ยง	32
แนวคิดและทฤษฎี CAMELS Analysis.....	36

ระบบเตือนภัยและเฝ้าระวังทางการเงิน	42
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
กรอบแนวคิดในการวิจัย	55
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	56
สถานที่ดำเนินการวิจัย	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	56
การวิเคราะห์ข้อมูล	56
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	62
ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ของ สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด	62
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด	94
ส่วนที่ 3 ศึกษาและวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด	101
ส่วนที่ 4 แนวนโยบายการบริหารงานและบริหารความเสี่ยงทางการเงิน	107
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	113
สรุปผลการศึกษา	113
อภิปรายผล	120
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	122
บรรณานุกรม	123
ประวัติผู้วิจัย	133

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554-2558.....	5
2 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนสมาชิกสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554-2558	6
3 ฐานะการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554 - 2558.....	68
4 ผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554 - 2558..	71
5 อัตราส่วนวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2554 - 2558.....	77
6 อัตราส่วนวิเคราะห์คุณภาพสินทรัพย์ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2554 - 2558.....	80
7 อัตราส่วนวิเคราะห์ขีดความสามารถในการบริหารจัดการของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2554 - 2558.....	83
8 แนวโน้มสมาชิก ทุนเรือนหุ้น และกำไรสุทธิ.....	84
9 อัตราส่วนวิเคราะห์การทำกำไรของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2554 - 2558.....	88
10 อัตราส่วนวิเคราะห์สภาพคล่องของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2554 - 2558.....	90
11 การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี2558 และอัตราส่วน ถัวเฉลี่ยของสหกรณ์นิคมขนาดใหญ่มาก ณ ปี 2558 (Peer Group).....	93
12 ความเสี่ยงทางและตัวชี้วัดความเสี่ยงทางการเงินปี 2558 ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ..	99
13 การดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยใช้ 7's model, PEST-HEP model และ SWOT Analysis.....	103

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ความเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 7 ของ 7's McKinsey Model.....	25
2 ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร	45
3 ระดับการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพื่อเฝ้า ระวัง	45
4 ความลึกของการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในแต่ละด้าน	46
5 การเทียบเคียงเพื่อเชื่อมโยงกับ CAMELS.....	47
6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	55
7 ระดับการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2558-95	
8 ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2558-95	
9 ความลึกของการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในแต่ละด้านของสหกรณ์นิคม พร้าว จำกัด ปี 2558	95

สารบัญตารางผนวก

ตารางผนวกที่	หน้า
1	งบดุลของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554 - 2558..... 127
2	งบกำไรขาดทุนของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554 - 2558..... 128
3	ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์นิคมเฉลี่ยปี 2558 (Peer Group)..... 129

บทที่ 1

บทนำ

ที่ดินนับเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญอย่างหนึ่งในการประกอบอาชีพทางการเกษตร มีเกษตรกรเป็นจำนวนมากที่ประสบปัญหาขาดแคลนที่ดินทำกิน หรือมีที่ดินทำกินน้อยไม่เพียงพอต่อการเพาะปลูก ด้วยเหตุนี้ต้องเช่าที่ดินจากนายทุนมาทำกิน โดยยอมจ่ายค่าเช่าราคาแพงและเมื่อรายได้จากการจำหน่ายผลิตผลน้อย ไม่เพียงพอแก่การครองชีพ ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินและมีฐานะยากจนเรื้อรัง จนยากที่จะสร้างตัวเองให้มีฐานะมั่นคงได้ ดังนั้น จึงมีเกษตรกรจำนวนมากมิใช่น้อยใช้วิธีแก้ปัญหาโดยการบุกรุกเข้าไปทำกินในที่สาธารณะประโยชน์และที่สงวนแห่งชาติโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งนอกจากจะเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายแล้ว ยังเป็นการทำลายป่าไม้และต้นน้ำลำธาร อันเป็นทรัพยากรที่มีค่าของชาติ นับเป็นผลเสียต่อความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ และก่อให้เกิดปัญหาฝนแล้งหรืออุทกภัย ซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ส่วนรวมอย่างมากมาย ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ จึงจำเป็นที่รัฐจะต้องเข้าไปช่วยเหลือราษฎรที่ประกอบอาชีพทางเกษตรที่ขาดแคลนที่ดินเหล่านั้น ให้ได้รับจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรในขนาดที่เหมาะสม เพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรมโดยสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสหกรณ์เกี่ยวกับที่ดินขึ้น เพราะเห็นว่าสหกรณ์เป็นระบบเศรษฐกิจ ที่สมาชิกจะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งสหกรณ์นิคมนั้นก็คือ สหกรณ์การเกษตรในรูปแบบหนึ่ง ที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎร การจัดสร้างปัจจัยพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการดำเนินการจัดหาสินเชื่อปัจจัยการผลิตและสิ่งของที่จำเป็นการแปรรูปการเกษตรการส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งกิจกรรมให้บริการสาธารณูปโภคแก่สมาชิกของสหกรณ์ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, ม.ป.ป.)

สหกรณ์นิคม ได้เริ่มดำเนินงานเป็นแห่งแรกที่อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี เมื่อพ.ศ.2478 โดยดำเนินการจัดซื้อที่ดินราชพัสดุจากกระทรวงการคลัง เนื้อที่ 4,190 ไร่เศษ มาจัดสรรให้สมาชิก 69 ครอบครัว ในรูปแบบของสหกรณ์การเช่าซื้อที่ดิน ต่อมาในปี พ.ศ.2481 ได้จัดตั้งนิคมสหกรณ์ในอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ 7,913 ไร่ และได้จัดตั้งสหกรณ์การเช่าที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมสภาพที่อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อพ.ศ.2518 สหกรณ์ประเภทนิคมนับเป็นการพัฒนาชนบทโดยวิธีการสหกรณ์อย่างแท้จริง คือ ใช้สหกรณ์เป็นองค์การหลักในการพัฒนาชุมชน พัฒนาสภาพเศรษฐกิจ พัฒนาสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น สหกรณ์นิคมแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบได้แก่ สหกรณ์นิคม สหกรณ์การเช่าซื้อที่ดิน และสหกรณ์การเช่าที่ดิน เหตุที่สหกรณ์นิคมมีชื่อเรียกที่แตกต่างกันออกไปเพราะว่าที่ดินที่นำมาจัดสรรให้แก่เกษตรกรนั้นมีที่มาที่ต่างกัน โดยหลักแล้วถ้ากรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ที่ดินรกร้างว่างเปล่าเพื่อนำมาจัดสรรให้แก่เกษตรกร

โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ก็จะเรียกว่าเป็นสหกรณ์นิคม ถ้าได้ที่ดินมาโดยการจัดซื้อจากเอกชนหรือองค์การใด ๆ เพื่อนำมาจัดสรรให้แก่เกษตรกร ก็จะเรียกว่าสหกรณ์เช่าซื้อที่ดิน และสุดท้ายถ้าเป็นที่ดินป่าสงวนซึ่งเกษตรกรบุกรุกจนป่าหมดสภาพแล้วกรมส่งเสริมสหกรณ์เข้าไปจัดตั้งสหกรณ์นิคม จะเรียกว่าสหกรณ์การเช่าที่ดิน ซึ่งในกรณีนี้เกษตรกรจะไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน แต่ที่ดินนั้นจะตกทอดทางมรดกไปยังลูกหลาน สหกรณ์นิคมมีการบริหารงานที่แตกต่างไปจากสหกรณ์การเกษตร คือ มีวัตถุประสงค์หลักเน้นหนักไปในเรื่องของการจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรที่ต้องการมีที่ดินไว้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และจัดให้มีบริการที่จำเป็นต่าง ๆ เกษตรกรที่ได้รับคัดเลือกให้เข้าครอบครองที่ดินในพื้นที่ที่จะจัดตั้งสหกรณ์นิคมนั้นจะเป็นสมาชิกพร้อมกันไปด้วย สหกรณ์นิคมจัดตั้งและดำเนินงานโดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.2511 จุดประสงค์ของสหกรณ์นิคมจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือสมาชิกให้ได้รับประโยชน์โดยการที่สหกรณ์จะเป็นสื่อกลางในการขอรับหรือบริการต่าง ๆ จากรัฐบาล รวมถึงเป็นสื่อกลางระหว่างรัฐบาลกับสมาชิกสหกรณ์ อีกทั้งการจัดตั้งสหกรณ์นิคมขึ้นมาจะทำให้เกษตรกรในนิคมมีสถาบันเป็นของตนเองเพื่อที่จะจัดทำและอำนวยความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ เช่น การจัดหาสินเชื่อให้แก่กลุ่มเกษตรกรในนิคม รวมถึงการรวมกันเพื่อซื้อ-ขาย การส่งเสริมการเกษตรและการฝึกอบรม ซึ่งเป็นการเสริมสร้างให้เกิดระบบที่ดีในการจัดหา การผลิต การตลาด โดยสมาชิกของสหกรณ์นิคมเป็นเจ้าของ เป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้ประโยชน์ ซึ่งจะทำให้สหกรณ์นิคม สามารถผนึกกำลังประกอบอาชีพอย่างมั่นคง มีรายได้และมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (ยรรยง สิทธิชัย, 2554)

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

อำเภอพร้าวตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดเชียงใหม่ มีลักษณะยาวทางด้านเหนือลงมาทางใต้ โดยมีทิวเขาโอบรอบทั้ง 4 ด้าน มีลักษณะทิวเขาสูงสลับซับซ้อน มีเนื้อที่ประมาณ 1,248 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้และภูเขาประมาณ 677,500 ไร่ พื้นที่ราบลุ่มประมาณ 107,039 ไร่ อำเภอพร้าวแบ่งการปกครองออกเป็น 11 ตำบล 109 หมู่บ้าน ประกอบด้วยตำบลเวียงจำนวน 6 หมู่บ้าน ตำบลทุ่งหลวงจำนวน 6 หมู่บ้าน ตำบลบ้านโป่งจำนวน 8 หมู่บ้าน ตำบลน้ำแพร่จำนวน 8 หมู่บ้าน ตำบลโหล่งขอดจำนวน 9 หมู่บ้าน ตำบลเขื่อนผากจำนวน 10 หมู่บ้าน ตำบลป่าไผ่จำนวน 10 หมู่บ้าน ตำบลแม่แวนจำนวน 11 หมู่บ้าน ตำบลป่าตุ่มจำนวน 12 หมู่บ้าน ตำบลแม่ปิงจำนวน 14 หมู่บ้าน ตำบลสันทรายจำนวน 15 หมู่บ้าน ประชากรรวมทั้งอำเภอ จำนวน 49,272 คน (งานทะเบียนเชียงใหม่, 2559) ราษฎรของอำเภอพร้าวประมาณร้อยละ 98 ประกอบอาชีพการเกษตรคือ ทำนา ทำสวน ทำไร่ มีพื้นที่เพาะปลูกประมาณ 107,039 ไร่

เป็นพื้นที่ทำนาประมาณ 41,004 ไร่ พืช/ไม้ผลที่ทำการเพาะปลูกส่วนมากได้แก่ ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ถั่วลิสง อ้อย ยาสูบ มันเทศ ลำไย ลิ้นจี่ มะม่วง

สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด เป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์นิคม จัดตั้งขึ้นตามข้อกำหนดใน มาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.2511 และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ปี พ.ศ.2511 จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2531 โดยเป็นประเภทสหกรณ์ที่ดินชื่อ “สหกรณ์ที่ดินพร้าว จำกัด” จากการประกาศจัดตั้งนิคมสหกรณ์ในท้องถื่นอำเภอพร้าว จังหวัด เชียงใหม่เมื่อ พ.ศ.2513 ต่อมาเมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ.2520 จดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ เปลี่ยนชื่อเป็น “สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด” สำนักงานตั้งอยู่บ้านร่มเกล้า เลขที่ 18 หมู่ที่ 10 ถนน สันทราย-พร้าว ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ห่างจากอำเภอเมืองเชียงใหม่ 84 กิโลเมตร ในพื้นที่โครงการจัดตั้งสหกรณ์นิคมพร้าว พื้นที่รวม 67,082 ไร่ (107.3 ตารางกิโลเมตร) ใน ท้องถื่นตำบลแม่บึง ตำบลแม่แวน ตำบลสันทราย ตำบลน้ำแพร่ ตำบลป่าใหม่ ตำบลป่าตุ่ม ตำบล เชื้อนผาก ตำบลทุ่งหลวง และตำบลบ้านโป่ง รวม 9 ตำบล สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด จัดตั้งขึ้นโดยมี วัตถุประสงค์เพื่อ 1)เป็นองค์กรของเกษตรกรที่ได้รับจัดสรรที่ดินนิคมสหกรณ์ ทำหน้าที่เป็นสื่อกลาง ระหว่างรัฐและเกษตรกรในการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ เพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม 2)เป็นองค์กรช่วยเหลือตนเองของบรรดาสมาชิก เพื่อการบริการเกี่ยวกับอาชีพการเกษตร เช่น สินเชื่อ รวมซื้อ รวมขาย และการบริการบนพื้นฐานของความเที่ยงธรรม 3)เป็นองค์กรของเกษตรกรผู้ได้รับ จัดสรรที่ดินของรัฐ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนบรรดาสมาชิก เพื่อเป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือ กับหน่วยงานอื่นทั้งรัฐและเอกชนในการพัฒนาอาชีพ และยกระดับรายได้เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต ของเกษตรกรให้ดีขึ้น (สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด, 2552)

จากการศึกษาข้อมูลสหกรณ์นิคมในประเทศไทยที่มีทุนการดำเนินงาน 100 ล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน 500 ล้านบาท ซึ่งจัดว่าเป็นสหกรณ์นิคมที่มีขนาดใกล้เคียงกับสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด พบว่ามีสหกรณ์จำนวน 5 สหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุน ประกอบด้วย สหกรณ์นิคมคลองสวน หมาก จำกัด จังหวัดกำแพงเพชร มีผลการดำเนินงานขาดทุนสุทธิ 1.76 ล้านบาท สหกรณ์นิคมแม่ สอด จำกัด จังหวัดตาก มีผลการดำเนินงานขาดทุน 8.22 ล้านบาท สหกรณ์นิคมแม่ระมาด จำกัด จังหวัดตาก มีผลการดำเนินงานขาดทุน 4.21 ล้านบาท สหกรณ์นิคมสำนารายณ์ จำกัด จังหวัดลพบุรี มีผลการดำเนินงานขาดทุน 1.43 ล้านบาท และสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีผลการดำเนินงานขาดทุน 42.81 ล้านบาท จากข้อมูลข้างต้นพบว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ประสบกับปัญหาผลการดำเนินงาน ที่ขาดทุนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์ที่มีทุนการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกัน (กรมตรวจบัญชี สหกรณ์, 2558)

ในปี 2558 ฐานะทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีสินทรัพย์สุทธิ 104 ล้านบาท จากการศึกษางบกำไร(ขาดทุน)รายละเอียดเฉพาะธุรกิจ ผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในธุรกิจสินเชื่อมีกำไร 2.82 ล้านบาท โดยมีกำไรส่วนใหญ่มาจากดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้แก่สมาชิก ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมีผลขาดทุนเป็นเงิน 2.76 ล้านบาท โดยเหตุของการขาดทุนเฉพาะธุรกิจมาจากการขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลง บัญชีค้างสต็อก ธุรกิจรวบรวมผลผลิตขาดทุนจากการดำเนินธุรกิจ 8.86 ล้านบาท เหตุเพราะขาดทุนจากการตีราคาสินค้าลดลงและค่าเสียหายจากข้าวเปลือกขาดบัญชี ผลการดำเนินธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตร ขาดทุนจากการดำเนินธุรกิจ 3.77 ล้านบาท เหตุเพราะธุรกิจนี้ต้นทุนขายที่สูงกว่ารายได้ที่ขายสินค้าไปและยังมีค่าใช้จ่ายที่สูงในการแปรรูปข้าวเปลือกตัดบัญชี ธุรกิจปรับปรุงเมล็ดพันธุ์มีกำไรเฉพาะธุรกิจ 0.01 ล้านบาท และธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตรมีกำไรเฉพาะธุรกิจ 6,000 บาท อีกทั้งทางสหกรณ์ทำการตัดบัญชีค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีเป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 21.59 ล้านบาท ส่งผลให้ในปี 2558 สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีผลการดำเนินงานขาดทุน 42.81 ล้านบาท

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบโดยทั่วไปของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554 – 2558 พบว่ามีปัญหาในการดำเนินกิจการ คือ 1)จำนวนสมาชิกที่ลดลง ในปี พ.ศ.2554 สหกรณ์มีจำนวนสมาชิก 5,445 คน แต่เมื่อมาถึงปี พ.ศ.2558 สหกรณ์มีสมาชิกลดลงเหลือ 5,254 คน สาเหตุที่สมาชิกลดลงมาจาก 2 สาเหตุใหญ่ด้วยกันคือ สมาชิกตาย และสมาชิกลาออก 2)เงินให้กู้แก่สมาชิกมีแนวโน้มที่ลดลง ซึ่งการลดลงของเงินให้กู้นี้จะส่งผลกระทบต่อธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ ทำให้รายรับของสหกรณ์ในธุรกิจนี้ลดลงไปด้วย 3)รายได้ของสหกรณ์ลดลงจนถึงระดับที่สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินกิจการ ในขณะที่เดียวกันสหกรณ์กลับมีภาระค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น ส่งผลให้กำไรจากการดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นลดลงจนถึงระดับที่สหกรณ์ประสบสภาวะการขาดทุนจากการดำเนินกิจการ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554-2558

(หน่วย : บาท)

รายการ	2554	2555	2556	2557	2558
จำนวนสมาชิก (คน)	5,445	5,381	5,307	5,251	5,254
สินทรัพย์รวม (บาท)	127,548,715.92	116,038,019.62	123,057,681.49	145,952,111.00	104,060,958.86
หนี้สิน (บาท)	101,015,441.29	87,956,885.10	93,761,872.25	122,177,149.86	122,499,877.71
เงินลงทุนระยะยาว (บาท)	228,450.00	228,450.00	228,450.00	228,450.00	228,450.00
ทุนเรือนหุ้น (บาท)	24,591,040.00	25,203,540.00	25,852,140.00	26,455,070.00	27,052,380.00
เงินรับฝาก (บาท)	50,837,703.75	44,986,253.55	52,173,470.35	58,440,836.29	58,575,036.04
เงินให้กู้แก่สมาชิก (บาท)	53,330,835.00	52,507,741.00	53,172,971.00	51,946,591.05	47,166,167.05
รายได้ (บาท)	3,791,374.76	7,393,156.62	7,826,062.57	2,306,464.90	(12,011,534.07)
ค่าใช้จ่าย (บาท)	7,662,266.67	6,553,440.73	6,799,782.85	8,000,632.00	30,799,655.92
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ (บาท)	(3,870,891.91)	785,874.89	1,026,279.72	(5,694,167.10)	(42,811,189.99)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความถดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

ในปี2558สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายมากเนื่องจากตัดบัญชีค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานคิดเป็นค่าใช้จ่ายทั้งหมด

ที่มา: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

จากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา พบว่าสหกรณ์มีจำนวนสมาชิกที่ลดลง เมื่อปี 2554 สหกรณ์มีจำนวนสมาชิก 5,476 คน แต่เมื่อมาในปี 2558 สหกรณ์มีจำนวนสมาชิก 5,251 คน โดยสาเหตุของสมาชิกที่ลดลงคือ สมาชิกตายและสมาชิกลาออก พบว่ามีสมาชิกลาออกมากกว่าสมาชิกตาย สมาชิกที่ลาออกปี 2554, 2555, 2556, 2557 และ 2558 คิดเป็นร้อยละ 1.1, 1.5, 1.2, 0.9 และ 1.0 ตามลำดับ ซึ่งในปี 2555 มีสมาชิกลาออกมากที่สุด รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปลี่ยนแปลงของจำนวนสมาชิกสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554-2558

รายการ	ปี				
	2554	2555	2556	2557	2558
จำนวนสมาชิกต้นปี (คน)	5,476	5,445	5,381	5,307	5,251
สมาชิกเข้าใหม่ (คน)	66	47	40	37	93
สมาชิกตาย (คน)	33	29	45	45	35
สมาชิกลาออก (คน)	64 (1.1%)	82 (1.5%)	69 (1.2%)	48 (0.9%)	55 (1.0%)
จำนวนสมาชิกสิ้นปี (คน)	5,445	5,381	5,307	5,251	5,254

ที่มา: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

เมื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด แล้ว พบว่าสหกรณ์อาจเกิดภาวะความไม่แน่นอนเกี่ยวกับการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจะเห็นได้จากการที่สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานมาตั้งแต่ พ.ศ.2557 ขาดทุนอย่างต่อเนื่องและเพิ่มขึ้นมากในปี พ.ศ.2558 ซึ่งจะพิจารณาได้จากตัวเลขสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 ธันวาคม 2558 ซึ่งสหกรณ์ขาดทุนเป็นจำนวน 42.81 ล้านบาท เพราะสหกรณ์ทำการตัดบัญชีค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่เกี่ยวข้อกับการดำเนินคดีเป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 21.59 ล้านบาท และมียอดรวมหนี้สินสูงกว่าสินทรัพย์รวม เป็นผลให้เกิดส่วนขาดแห่งทุนจำนวน 18.43 ล้านบาท จากสถานการณ์ดังกล่าวแสดงถึงความไม่แน่นอนทางสถานการณ์การเงินและการบริหารงาน ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องของสหกรณ์ จากปัญหาข้างต้น หากสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ไม่ให้ความเอาใจใส่อาจจะนำไปสู่การวางแผนการดำเนินงานที่ผิดพลาดผู้ศึกษาจึงเห็นว่าภาวะวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องทำการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด
2. เพื่อประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด
3. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด
4. เพื่อนำเสนอแนวนโยบายบริหารจัดการเงินทุน การบริหารความเสี่ยง และการบริหารจัดการของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. คณะกรรมการและฝ่ายจัดการของสหกรณ์สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้วางแผนเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายการบริหารงาน และบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด
2. สหกรณ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการศึกษา และพัฒนาสหกรณ์ได้อย่างสอดคล้องตามสถานการณ์การเงินที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านข้อมูล

ในการศึกษาวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ในครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิในการศึกษาวิเคราะห์ ใช้งบการเงินของสหกรณ์ ซึ่งประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน หมายเหตุประกอบงบการเงิน รายละเอียดประกอบงบ ในรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด และใช้ข้อมูลปฐมภูมิจากการจัดเวทีประชุมกลุ่ม(Focus group) จากคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และสมาชิก ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ในครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิในการศึกษา และในการศึกษาครั้งนี้ใช้เครื่องมือทางการเงิน CAMELS Analysis, CFSAWS:ss และการประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงิน 5 ด้าน คือในด้านของสินเชื่อ, ด้านอัตราดอกเบี้ย, ด้านเงินทุนระยะยาว, ด้านการปฏิบัติการ และด้านสภาพคล่อง โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด วิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานโดยใช้ 7's Model, PEST-HEP Model และ SWOT Analysis ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการศึกษาวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ใช้ข้อมูล ทฤษฎีภูมิในการศึกษา โดยใช้งบการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด 5 ปีการเงินสหกรณ์ ได้แก่ในช่วงปี พ.ศ. 2554 – 2558

ขอบเขตด้านสถานที่

ใช้พื้นที่ศึกษาคือ สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 18 หมู่ 10 ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ 50190

นิยามศัพท์

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

สมาชิก หมายถึง สมาชิกสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

คณะกรรมการดำเนินงาน หมายถึง คณะกรรมการของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ฝ่ายจัดการ หมายถึง เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

งวดบัญชี หมายถึง ปีงวดบัญชีของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด เริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม – 30 กันยายน ของทุกปี

งบการเงิน หมายถึง รายงานทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน และรายละเอียดประกอบงบการเงิน

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด อันเป็นผลซึ่งจะได้มาจากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำมาใช้สำหรับผู้บริหารทุกระดับภายในองค์กรได้

วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน หมายถึง การวิเคราะห์ทางการเงินเพื่อวัดฐานะทางการเงิน ประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่บ่งชี้สถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงินให้กับสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

สถานการณ์ความเสี่ยง หมายถึง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความเสี่ยง ทางด้านสินเชื่อ ด้านเงินทุนระยะยาว ด้านสภาพคล่อง และด้านปฏิบัติการ

วิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงาน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อด้านลบ/ปัญหาจากการดำเนินกิจการของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

บทที่ 2

ทฤษฎีและการตรวจเอกสาร

ในบทนี้จะกล่าวถึงการตรวจเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินและความเสี่ยงทางการเงิน เนื่องด้วยการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยใช้วิธี CAMELS Analysis ซึ่งได้ศึกษาและตรวจสอบเอกสารผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ อันได้แก่ แนวคิด ทฤษฎี หลักการ ผลการวิจัยต่างๆ และวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยใช้ SWOT Analysis, 7's Model, PEST-HEP model โดยแยกรายละเอียดเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด และขั้นตอนการศึกษา ดังนี้

1. ลักษณะทั่วไปของสหกรณ์นิคม
2. ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด
3. แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงิน
4. แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์องค์กรโดยหลัก SWOT Analysis
5. แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์องค์กรโดยใช้ 7's McKinsey Model
6. แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์องค์กรโดยใช้ PEST-HEP Model
7. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเสี่ยง
8. แนวคิดและทฤษฎี CAMELS Analysis
9. ระบบเตือนภัยและเฝ้าระวังทางการเงิน
10. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
11. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของสหกรณ์นิคม

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงสหกรณ์นิคมว่า สหกรณ์นิคม คือสหกรณ์ภาคการเกษตรในรูปแบบหนึ่งที่มีการดำเนินการจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎร การจัดสร้างปัจจัยพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้ที่อยู่อาศัยควบคู่ไปกับการเกษตร การส่งเสริมอาชีพ รวมทั้งกิจกรรมให้บริการสาธารณูปโภคแก่สมาชิก ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า สหกรณ์นิคม มีงานหลัก 2 งาน คือ

- (1.) งานจัดที่ดิน
- (2.) งานจัดสหกรณ์

1. งานจัดที่ดิน

งานจัดที่ดินเป็นงานที่ดำเนินการโดยรัฐ ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดหาที่ดินมาปรับปรุงสภาพ แล้วจัดสรรให้ราษฎรที่ประสบปัญหาขาดแคลนที่ดินทำกินได้เข้าไปทำกินและอาศัย และจัดบริการ เพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ที่ดินและที่อยู่อาศัย เช่น ถนน แหล่งน้ำ โรงเรียน สถานือนามัย ตลาด ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งแบ่งขั้นตอนการดำเนินการได้ดังนี้

1.1 การจัดหาที่ดิน การจัดหาที่ดินมาจัดสรรให้ราษฎรทำการเกษตร โดยวิธีการสหกรณ์นั้น สามารถแบ่งออกได้ 3 แบบ คือ

1.1.1 การจัดที่ดินในรูปของนิคมสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์อาศัยพระราชบัญญัติ จัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.2511 เป็นหลักในการปฏิบัติ กล่าวคือ กรมส่งเสริมสหกรณ์จะ ประสานงานกับคณะกรรมการจำแนกประเภทที่ดิน เพื่อขอรับพื้นที่ที่คณะกรรมการฯ ได้จำแนกไว้ เป็นที่จัดสรรเพื่อการเกษตรนำมาจัดสรรให้ราษฎรเข้าทำกิน

1.1.2 การจัดที่ดินในรูปสหกรณ์การเช่าซื้อที่ดิน รัฐจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งให้ กรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นทุนจัดซื้อที่ดินเพื่อนำมาจัดสรรให้ราษฎร โดยคำนึงถึงความเดือดร้อนหรือ ความต้องการของราษฎร และราษฎรดังกล่าวไม่สามารถจัดซื้อที่ดินด้วยกำลังทรัพย์หรือความสามารถ ของตนได้ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงทำหน้าที่จัดหาที่ดินแปลงใหญ่หรือแปลงเล็กแปลงน้อยแต่ติดต่อกัน เป็นผืนเดียวกัน เพื่อนำมาให้สหกรณ์ได้เช่าหรือเช่าซื้อตามกำลังความสามารถของสมาชิกผู้ได้รับจัดสรร

การจัดที่ดินลักษณะนี้อาศัยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในลักษณะของเช่า ทรัพย์หรือเช่าซื้อเป็นหลักปฏิบัติ นอกจากกฎหมายดังกล่าวแล้ว นับแต่ปี 2518 เป็นต้นมา พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 ยังครอบคลุมมาถึงสภาพที่ดินที่รัฐได้มาในลักษณะนี้ ซึ่ง กฎหมายดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายจึงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ.2518 ด้วย

1.1.3 การจัดที่ดินในรูปสหกรณ์เช่าที่ดิน สืบเนื่องมาจากที่สงวนหวงห้ามของรัฐที่ เป็นพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมทั้งในสภาพที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ หรือป่าตามมติของคณะรัฐมนตรี (ป่า เตรียมการสงวน) ถูกราษฎรเข้าไปบุกรุกทำกินจนเต็มพื้นที่ และรัฐไม่สามารถฟื้นฟูสภาพป่าให้คงเดิม ได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมป่าไม้จึงเสนอนโยบายต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อมอบที่ที่มีสภาพ ดังกล่าวให้ส่วนราชการที่มีหน้าที่ในการจัดที่ดินให้แก่ราษฎร นำที่ดินไปจัดสรรให้แก่ราษฎร การจัด ที่ดินลักษณะนี้ยังคงต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 อนึ่ง ตามที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานที่ดินส่วนพระองค์จำนวนหนึ่ง เพื่อจัดสรรให้แก่ราษฎร ทำการเกษตร โดยมีพระราชดำริว่าควรจัดสรรให้ราษฎรเช่าและตกทอดทางมรดกไปยังลูกหลานต่อไป เพื่อมิให้การโอนซื้อขายกันจนทำให้ที่ดินตกไปอยู่แก่ผู้ที่มีได้ประกอบอาชีพทางการเกษตร ที่ดิน

จำนวนนี้กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้นำมาจัดสรรให้ราษฎรในรูปสหกรณ์การเช่าที่ดินตามพระราชประสงค์ ด้วย

1.2 การวางแผนและปรับปรุงที่ดิน ทางราชการจะดำเนินการสำรวจสภาพทั่ว ๆ ไปในพื้นที่ โครงการที่จะจัดตั้งนิคมสหกรณ์ เพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของพื้นที่ สภาพภูมิอากาศ แหล่งน้ำ การคมนาคม ตลอดจนลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับประกอบการพิจารณาจัดตั้งนิคมสหกรณ์ และเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาสหกรณ์ต่อไปเมื่อเห็นว่ามีลู่ทางที่จะปรับปรุงที่ดินดังกล่าวได้

กรมส่งเสริมสหกรณ์จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปทำการสำรวจรายละเอียดเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมอีกครั้งหนึ่ง หากเห็นสมควรในการใช้ที่ดิน และการขนส่งสาธารณูปโภคควรทำอย่างไรบ้าง บริเวณไหนควรจะปลูกอะไรจึงจะเหมาะสมกับลักษณะและสมรรถนะของดิน ควรจัดสรรที่ดินให้ครอบครัวละกี่ไร่ จึงจะมีรายได้พอแก่การครองชีพ งานต่างๆ ที่ต้องทำในขั้นนี้เป็นงานด้านวิชาการ ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้ที่ดินมากหรือน้อยเกินไปเหล่านี้ เป็นต้น

เมื่อได้วางแผนผังการใช้ที่ดินแล้ว ทางราชการดำเนินการสร้างบริการสาธารณะตามผังที่กำหนดไว้ เช่น ถนน การชลประทาน โรงเรียน สถานีอนามัย และรวมถึงการสำรวจแบ่งแปลงที่ดินเพื่อเตรียมไว้จัดสรร

1.3 การคัดเลือกราษฎรเข้าเป็นสมาชิกเพื่อรับการจัดสรรที่ดิน

1.3.1 การจัดที่ดินในรูปของนิคมสหกรณ์ เมื่อได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งนิคมสหกรณ์แล้ว คณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งตามมาตรา 34 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ.2511 มีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกผู้ที่จะเข้าเป็นสมาชิกนิคม โดยยึดหลักเกณฑ์และวิธีการซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้กำหนด รวมทั้งให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นด้วย คุณสมบัติโดยทั่วไปของผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์ มีดังนี้

- (1) เป็นเกษตรกร บรรลุนิติภาวะ และมีสัญชาติไทย
- (2) เป็นผู้ซื่อสัตย์ สุจริต และมีความประพฤติดี
- (3) ขยันขันแข็งในการประกอบอาชีพ
- (4) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย หรือมีหนี้สินล้นพ้นตัว
- (5) มีร่างกายสมบูรณ์ ไม่เป็นบุคคลทุพพลภาพ หรือวิกลจริตจิตไม่สมบูรณ์
- (6) ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง หรือมีเพียงเล็กน้อยไม่พอแก่การครองชีพ
- (7) ไม่เป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์อื่น และสมัครใจเป็นสมาชิก

เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกได้คัดเลือกผู้สมัครเข้าเป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์แล้วจะประกาศรายชื่อผู้ผ่านการคัดเลือกตามลำดับคะแนนจากสูงไปหาต่ำ โดยถือลำดับก่อนหลังดังต่อไปนี้

(1) มีหลักฐานเกี่ยวกับสิทธิครอบครอง (ส.ค.1) อยู่ในเขตจัดนิคมสหกรณ์และยินยอมเวนคืนที่ดินให้แก่ทางราชการ โดยไม่ขอรับเงินค่าชดเชยแต่อย่างใด

(2) บุคคลที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่อาศัยทำกินอยู่ในที่ดินเขตจัดนิคมสหกรณ์ก่อนวันประกาศรับสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์

(3) บุคคลที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่อาศัยทำกินในท้องที่จัดนิคมสหกรณ์

(4) บุคคลซึ่งส่วนราชการต่างๆ ส่งมา

(5) บุคคลซึ่งเป็นทหารผ่านศึกหรืออาสาสมัคร

(6) บุคคลอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ในข้อ (1) - (5)

การจัดสมาชิกนิคมสหกรณ์เข้ามาทำกินในที่ดินจัดสรร กรมส่งเสริมสหกรณ์จะเรียกสมาชิกนิคมสหกรณ์ผู้ผ่านการคัดเลือกตามลำดับจากสูงไปหาต่ำ ตามจำนวนแปลงที่ดินที่สามารถจัดสรรให้สมาชิกนิคมสหกรณ์ได้ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์จะออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์จากที่ดินตามที่พระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อครองชีพ พ.ศ.2511 บัญญัติไว้

1.3.2 งานที่ดินในส่วนที่รัฐจัดซื้อ ในทางปฏิบัติเมื่อกรมส่งเสริมสหกรณ์จัดซื้อที่ดินมาแล้ว จะมอบให้สหกรณ์ในพื้นที่นั้น ๆ ดำเนินการตามกำลังความสามารถของสมาชิก ซึ่งอาจจัดให้สหกรณ์เช่าหรือซื้อที่ดินราชการ หากพื้นที่ที่ดินตั้งอยู่ยังไม่มีการจัดตั้งสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์จะรวบรวมบรรดาผู้ที่ทำประโยชน์ในที่ดินนั้น ๆ ซึ่งอยู่ในฐานะผู้เช่าที่ดินจัดตั้งสหกรณ์ขึ้น ฉะนั้นการคัดเลือกราษฎรเข้าเป็นสมาชิกเพื่อรับการจัดสรรที่ดินในลักษณะนี้จึงต้องเป็นไปตามข้อบังคับหรือเงื่อนไขของกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่กำหนดให้เป็นราย ๆ ไป เพราะถือว่างานจัดที่ดินลักษณะนี้กรมส่งเสริมสหกรณ์จัดที่ดินให้แก่สมาชิกสหกรณ์เท่านั้น

1.3.3 งานจัดที่ดินในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม การคัดเลือกเข้าเป็นสมาชิกเพื่อรับการจัดสรรที่ดินในลักษณะนี้ กระทำโดยคณะกรรมการคัดเลือกที่กรมส่งเสริมสหกรณ์แต่งตั้งไว้ โดยสภาพความเป็นจริงพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมส่วนใหญ่ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์รับมาดำเนินการปรากฏว่ามีราษฎรบุกรุกเข้าไปครอบครองทำประโยชน์อยู่ก่อนแล้ว ในทางปฏิบัติกรมส่งเสริมสหกรณ์จะรวบรวมรายชื่อและรายละเอียดของที่ดินที่ราษฎรเข้าทำมาหากิน กรมส่งเสริมสหกรณ์จะพิจารณาคัดเลือกโดยอาศัยแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการคัดเลือกสมาชิกสหกรณ์โดยอนุโลม

อนึ่ง เกี่ยวกับการจัดที่ดินในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมนับแต่ปี 2522 เป็นต้นมา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหลักเกณฑ์การจัดที่ดินเพื่อผ่อนคลายนโยบายของราษฎรผู้บุกรุก รวมทั้งเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐเกี่ยวกับการรักษาสภาพป่าให้คงไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ปัจจุบันแนวทางการจัดที่ดินในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมดังกล่าวต้องปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายป่าสงวนแห่งชาติและนโยบายของรัฐ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงมีนโยบายที่จะปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยป่า

สงวนแห่งชาติ โดยเป็นผู้ยื่นขออนุญาตแทนสมาชิกที่ถือครองอยู่เป็นการนำที่ดินทั้งแปลงมาจัดสรรตามนโยบายของกรมส่งเสริมสหกรณ์ต่อไป

1.4. การได้สิทธิในที่ดินของสหกรณ์

1.4.1 งานจัดที่ดินในรูปของนิคมสหกรณ์ การจัดที่ดินลักษณะนี้กฎหมายมุ่งที่จะให้สมาชิกนิคมสหกรณ์ผู้ได้รับการจัดสรรที่ดินได้รับกรรมสิทธิ์ที่ดิน (โฉนดที่ดินหรือตราจองที่ตราว่าได้ทำประโยชน์แล้ว) หรือสิทธิครอบครอง (น.ส.3) เมื่อสมาชิกนิคมสหกรณ์นั้นๆ ปฏิบัติครบตามกฎหมายไว้คือ

- (1) เมื่อสมาชิกนิคมสหกรณ์ได้ทำประโยชน์ที่ดินแล้ว
- (2) เป็นสมาชิกนิคมสหกรณ์มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
- (3) ชำระเงินค่าช่วยทุนรัฐบาลเรียบร้อยแล้ว
- (4) ชำระหนี้เกี่ยวกับกิจกรรมของนิคมให้แก่ทางราชการเรียบร้อยแล้ว

สมาชิกนิคมสหกรณ์ที่ปฏิบัติครบตาม (1)-(4) กรมส่งเสริมสหกรณ์จะออกหนังสือแสดงการทำประโยชน์ให้แก่สมาชิกนิคมสหกรณ์นั้นๆ เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการที่ดินเป็นสมาชิกอยู่ เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว สมาชิกนิคมสหกรณ์ผู้นั้นก็สามารถนำหลักฐานดังกล่าวไปขอก่อนโฉนดที่ดิน หรือ น.ส.3 ได้ต่อไป อย่างไรก็ตามกฎหมายยังบัญญัติไว้ว่าภายใน 5 ปี นับแต่วันที่ได้รับโฉนดที่ดินหรือ น.ส.3 ผู้ได้มาซึ่งที่ดินจะโอนที่ดินไปให้ผู้อื่นไม่ได้ นอกจากตกทอดทางมรดกหรือโอนไปยังสหกรณ์ที่ดินที่ตนเป็นสมาชิกอยู่และภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ที่ดินนั้นไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีด้วย

1.4.2 งานจัดที่ดินในส่วนที่รัฐจัดซื้อ งานจัดที่ดินลักษณะนี้สมาชิกผู้ได้รับจัดสรรจะได้อกรรมสิทธิ์หรือไม่ อยู่ที่นโยบายของกรมส่งเสริมสหกรณ์และสหกรณ์ที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ว่าจะจัดในลักษณะของสหกรณ์ที่ดินเป็นสมาชิกอยู่ว่าจะจัดในลักษณะของสหกรณ์ผู้เช่าหรือสหกรณ์ผู้เช่าซื้อที่ดิน

1.4.3 งานจัดที่ดินในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม งานจัดที่ดินลักษณะนี้สมาชิกผู้ได้เพียงสิทธิทำกินตลอดไปเท่านั้น ทางราชการไม่ให้อกรรมสิทธิ์อย่างใด

2. งานจัดสหกรณ์

การจัดตั้งและการดำเนินงาน

เมื่อทางการได้ออนุญาตให้ราษฎรที่ได้รับคัดเลือกเข้าครอบครองทำประโยชน์ที่ดินแล้ว ก็จะมีการรวบรวมราษฎรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินในโครงการจัดตั้งเป็นสหกรณ์และจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 เป็นประเภทสหกรณ์นิคม

สหกรณ์นิคมเป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่ง มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกับสหกรณ์การเกษตร คือ มีการดำเนินธุรกิจที่ให้บริการแก่สมาชิกคล้ายคลึงกัน เช่น ด้านสินเชื่อจัดหาปัจจัยการผลิตและสิ่งของที่

จำเป็น แปรรูปและส่งเสริมการเกษตร แต่มีส่วนที่แตกต่างกัน คือ เรื่องที่ดิน เพราะสหกรณ์การเกษตร มักจัดตั้งในพื้นที่ที่เกษตรกรมีที่ดินเป็นของตนเองอยู่แล้ว จะมีเกษตรกรที่เช่าที่ดินผู้อื่นทำกินบ้างเป็น ส่วนน้อย ส่วนในสหกรณ์นิคม รัฐเป็นเจ้าของที่ดินในครั้งแรกแล้วจึงนำไปจัดสรรให้แก่เกษตรกรใน ภายหลัง

เหตุที่รัฐสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นในนิคม เนื่องจากรัฐมีความประสงค์จะส่งเสริม ราษฎรที่เข้ามาอยู่ในนิคม ให้มีอาชีพทางการเกษตรที่มั่นคงและมีรายได้สูงขึ้น สามารถดำรงชีพ ครอบครัวยู้อยู่ได้ตามอัตภาพ และมีสถาบันของตนเองในการเป็นสื่อกลางที่จะให้บริการด้านความ สะดวกต่าง ๆ แก่สมาชิก ซึ่งทางราชการมีนโยบายที่จะจัดสหกรณ์นิคมให้เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ ดำเนินธุรกิจในรูปแบบประสงค์ โดยมีรัฐเป็นที่เลี้ยงช่วยสนับสนุนส่งเสริมให้สหกรณ์นั้นดำเนินธุรกิจ ตามแผนงานและระเบียบข้อบังคับ เพื่อจะได้บังเกิดผลดีแก่สมาชิกหากจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ ควบคุม ก็มีเจตนาเพียงให้การแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องเท่านั้น สหกรณ์นิคมจะอำนวยประโยชน์ให้แก่สมาชิก ดังนี้

1. เป็นสื่อกลางในการขอรับหรือบริการต่าง ๆ จากรัฐบาล
2. เป็นสื่อกลางระหว่างรัฐบาลกับสมาชิกสหกรณ์ในการปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น เรียกเก็บเงินเพื่อช่วยทุนของรัฐ
3. เพื่อให้เกษตรกรในนิคมมีสถาบันของตนเอง ที่จะจัดทำและอำนวยบริการในด้าน ต่าง ๆ เช่น การจัดหาสินเชื่อ
4. การรวมกันซื้อ-ขาย การส่งเสริมการเกษตรและการฝึกอบรมซึ่งเป็นการ เสริมสร้างให้เกิดระบบที่ดีในการจัดหา การผลิต การตลาด โดยสมาชิกของสหกรณ์นิคมเป็นเจ้าของ เป็นผู้ดำเนินการและผู้ประโยชน์ ซึ่งจะทำให้สหกรณ์นิคม สามารถฉีกกำลังประกอบอาชีพอย่าง มั่นคง มีรายได้และมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ที่ดิน นับเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญอย่างหนึ่งในการประกอบอาชีพทางการเกษตร มีเกษตรกร เป็นจำนวนมากที่ประสบปัญหาขาดแคลนที่ดินทำกิน หรือมีที่ดินทำกินน้อยไม่เพียงพอกับการ เพาะปลูก ต้องเช่าที่ดินจากนายทุนมาทำกิน โดยยอมเสียค่าเช่าราคาแพง และเมื่อรายได้จากการ จำหน่ายผลิตผลน้อยไม่เพียงพอแก่การครองชีพ ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่มีภาระหนี้สินและมีฐานะ ยากจนเรื้อรังจนยากที่จะสร้างตัวเองให้มีฐานะมั่นคงได้ ดังนั้นจึงมีเกษตรกรจำนวนมิใช่น้อยใช้วิธี แก้ปัญหาโดยการบุกรุกเข้าไปทำกินในที่สาธารณประโยชน์และที่สงวนแห่งชาติ โดยพลการ ซึ่ง นอกจากจะเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายแล้ว ยังเป็นการทำลายป่าไม้และต้นน้ำลำธาร อันเป็น ทรัพยากรที่มีค่าของชาตินับเป็นผลเสียต่อความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ และก่อให้เกิดปัญหา ฝนแล้งหรืออุทกภัย ซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ส่วนรวมอย่างมากมาย

ด้วยเหตุดังกล่าวจึงจำเป็นที่รัฐจะต้องเข้าไปช่วยเหลือราษฎรที่ประกอบอาชีพทางเกษตรแต่ขาดแคลนที่ดินเหล่านั้น ให้ได้รับจัดสรรที่ดินทำกินในขนาดที่เหมาะสมเพื่อเป็นการส่งเสริมอาชีพเกษตรกร โดยสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสหกรณ์เกี่ยวกับที่ดินขึ้น เพราะเห็นว่าสหกรณ์เป็นระบบเศรษฐกิจที่สมาชิกจะร่วมมือกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ โดยการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

ประวัติความเป็นมาของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด เป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์นิคม จัดตั้งขึ้นตามข้อกำหนดในมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2511 และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ปี พ.ศ. 2511 จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2531 โดยเป็นประเภทสหกรณ์ที่ดินชื่อ “สหกรณ์ที่ดินพร้าว จำกัด” จากการประกาศจัดตั้งนิคมสหกรณ์ในท้องถื่นอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่เมื่อ พ.ศ. 2513 ต่อมาเมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2520 จดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเปลี่ยนชื่อเป็น “สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด” สำนักงานตั้งอยู่บ้านร่มเกล้า เลขที่ 18 หมู่ที่ 10 ถนนสันทราย-พร้าว ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ห่างจากอำเภอเมืองเชียงใหม่ 84 กิโลเมตร ในพื้นที่โครงการจัดตั้งสหกรณ์นิคมพร้าวมีพื้นที่รวม 67,082 ไร่ (107.3 ตารางกิโลเมตร) ในท้องถื่นตำบลแม่ปิง ตำบลแม่แวน ตำบลสันทราย ตำบลน้ำแพร่ ตำบลทุ่งหลวง ตำบลป่าตุ่ม ตำบลป่าไหล่ ตำบลเขื่อนผาก และตำบลบ้านโป่ง รวม 9 ตำบล จำนวนประชากรของแต่ละตำบลปรากฏดังนี้ ตำบลแม่ปิง 6,232 คน ตำบลแม่แวน 5,334 คน ตำบลสันทราย 6,425 คน ตำบลน้ำแพร่ 3,342 คน ตำบลทุ่งหลวง 1,666 คน ตำบลป่าตุ่ม 5,265 คน ตำบลป่าไหล่ 4,511 คน ตำบลเขื่อนผาก 4,651 คน และตำบลบ้านโป่ง 3,749 คน (สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด, 2552) (งานทะเบียนเชียงใหม่, 2559)

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์

- 1) เป็นองค์กรของเกษตรกรที่ได้รับจัดสรรที่ดินนิคมสหกรณ์ ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างรัฐและเกษตรกรในการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพเพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม
- 2) เป็นองค์กรช่วยเหลือตนเองของบรรดาสมาชิก เพื่อการบริการเกี่ยวกับอาชีพการเกษตร เช่น สินเชื่อ รวมซื้อ รวมขาย และการบริการบนพื้นฐานของความเที่ยงธรรม
- 3) เป็นองค์กรของเกษตรกรผู้ได้รับจัดสรรที่ดินของรัฐ ทำหน้าที่เป็นตัวแทนบรรดาสมาชิก เพื่อเป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งรัฐและเอกชนในการพัฒนาอาชีพและยกระดับรายได้เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น

วิสัยทัศน์ของสหกรณ์

“บริหารงานดี รวดเร็วทันเหตุการณ์ บริการประทับใจและจริงใจ เทคโนโลยีทันสมัย สมาชิกอยู่ดีกินดี สหกรณ์มั่นคง โปร่งใสและยั่งยืน”

พันธกิจของสหกรณ์

- 1) ส่งเสริมและพัฒนาการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตร การตลาด การบริการจัดการข้อมูลข่าวสารให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- 2) ส่งเสริมเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้ผลิตอาหารปลอดภัยและมีคุณภาพตลอดห่วงโซ่อาหาร
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่นคงในการประกอบอาชีพอย่างยั่งยืน
- 4) ส่งเสริมให้สถาบันเกษตรกรมีการบริหารจัดการที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้

ธุรกิจของสหกรณ์

1. ธุรกิจสินเชื่อ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะปานกลาง (ทั้ง2ประเภทและกู้เงินได้ไม่เกิน 200,000 บาท)

- เงินกู้ระยะสั้น ระยะเวลา 1 ปี วงเงินกู้ไม่เกิน 50,000 บาท
- เงินกู้ระยะปานกลาง ระยะเวลา 3 ปี

หลักค้ำประกันเงินกู้สหกรณ์ ใช้หลักค้ำประกันเงินกู้ 4 ประเภท คือ

1. การใช้บุคคลค้ำประกัน (สมาชิกจำนวน 2 คน)
 - บุคคลค้ำประกันต้องเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่สังกัดอยู่ในกลุ่มของผู้กู้สมาชิก 2 คน
 - บุคคลค้ำประกัน 1 คน สามารถค้ำประกันสมาชิกไม่เกิน 2 คนเท่านั้น
2. ใช้อสังหาริมทรัพย์ ดังนี้ โฉนดที่ดิน นส.3 หรือ นส.3 ก.
 - สหกรณ์จะพิจารณาให้เงินกู้ครั้งหนึ่ง ของราคาประเมินอสังหาริมทรัพย์
 - พิจารณาตามประวัติการชำระเงินกู้เดิมและการเข้าร่วมกับกิจกรรมกับสหกรณ์
 - วงเงินสูงสุดที่สมาชิกสามารถกู้ได้ไม่เกิน 200,000 บาท
3. ใช้สมุดเงินฝากออมทรัพย์ หรือสมุดออมทรัพย์พิเศษ
 - กู้ได้ 80% ของยอดเงินคงเหลือในบัญชี และในระหว่างที่สมาชิกยังไม่ได้ชำระหนี้สินนั้นสหกรณ์ขอสงวนสิทธิในการเบิก-ถอนเงินฝากดังกล่าวจนกว่าจะชำระเงินกู้เสร็จสิ้น

4. การใช้ทุนเรือนหุ้น

- จะใช้ค่าประกันเพื่อซื้อเชื่อสินค้าแผนกวัสดุการเกษตร และแผนกร้านค้าเท่านั้น

เชื่อได้ 80% ของยอดทุนเรือนหุ้น

การส่งชำระหนี้เงินกู้

สหกรณ์กำหนดระยะเวลาให้สมาชิกส่งชำระหนี้เงินกู้ได้เป็นรายปี ตามสัญญาเงินกู้ที่กำหนดไว้ในคู่มือสมาชิก แต่สมาชิกที่มีสัญญาเงินกู้กับทางสหกรณ์ทุกราย ต้องนำเงินค่าดอกเบี้ย ณ 31 ธันวาคม มาชำระก่อนถึงกำหนดภายในวันที่ 31 ธันวาคม ของทุกปี มิฉะนั้นสัญญาเงินกู้ของท่านจะมีดอกเบี้ยค้าง ทำให้อัตราดอกเบี้ยของท่านสูงขึ้น

2. ธุรกิจบริการ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย (วัสดุการเกษตร ร้านค้า)

- การจำหน่ายสินค้า : ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช – วัชพืช เครื่องยนต์ อุปกรณ์การเกษตร จักรยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด และเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง – ข้าว
- การบริการ : ขายสินค้าด้วยเงินสดและเงินเชื่อ มีบริการส่งถึงบ้านกรณีสมาชิกซื้อสินค้ามาก

3. ธุรกิจรวบรวมผลผลิต (ถั่วเหลืองและข้าว)

- สหกรณ์ให้บริการด้านรวบรวมผลผลิตทางการเกษตร ถั่วเหลือง/ข้าว แก่สมาชิก
- ส่งเสริมให้สมาชิกปลูกถั่วเหลือง/ข้าวตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพเมล็ดพันธุ์
- สหกรณ์รวบรวมถั่วเหลืองจากสมาชิกและเกษตรกรทั่วไป โดยใช้เครื่องชั่งที่ได้มาตรฐาน
- สำหรับสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพและคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง

สหกรณ์จะรับซื้อผลผลิตในราคาสูงกว่าท้องตลาด

4. ธุรกิจเงินรับฝาก สหกรณ์บริการรับเงินฝากแก่สมาชิกและสมาชิกดสมทบเท่านั้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

4.1 เงินฝากออมทรัพย์/สัจจะออมทรัพย์

- สมาชิกฝากครั้งแรกต้องไม่น้อยกว่า 100 บาท
- สามารถถอนเมื่อไหร่ก็ได้
- คิดอัตราดอกเบี้ยปีละ 1 ครั้ง ณ 31 ธันวาคมของทุกปี โดยสหกรณ์จะนำดอกเบี้ยสมทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากให้สมาชิกโดยอัตโนมัติเมื่อถึงกำหนด

4.2 เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ

- สมาชิกฝากครั้งแรกไม่น้อยกว่า 1,000 บาท
- สหกรณ์จะคิดอัตราดอกเบี้ยให้ปีละครั้ง ณ 31 ธันวาคมของทุกปี โดยสหกรณ์จะนำดอกเบี้ยสมทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากให้สมาชิกโดยอัตโนมัติเมื่อถึงกำหนด

- สมาชิกสามารถถอนได้เดือนละหนึ่งครั้ง หากเดือนใดมีการถอนมากกว่าหนึ่งครั้งสหกรณ์จะมีการคิดค่าธรรมเนียมครั้งที่สองและครั้งต่อไป ในอัตราร้อยละ 1 ของจำนวนเงินที่ถอน แต่ต้องไม่ต่ำกว่า 100 บาท

5. ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

- ส่งเสริมด้านเมล็ดพันธุ์ข้าว และถั่วเหลืองให้แก่สมาชิก

6. ธุรกิจแปรรูป (โรงสี)

- รับข้าวซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกรและสมาชิกในราคาที่เป็นธรรม

- แปรรูปข้าวเปลือกให้เป็นข้าวหอมมะลิ

7. ธุรกิจปั้มน้ำมัน

ตั้งอยู่เลขที่ 18 หมู่ที่ 10 ถนนสันทราย-พร้าว ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ 50190

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงิน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2545) ได้ให้ความหมายของการวิเคราะห์งบการเงินไว้ ดังนี้

ความหมายของการวิเคราะห์งบการเงิน

งบการเงิน หมายถึง รายงานผลประกอบการทางการเงินของบริษัทซึ่งจัดทำตามวิธีการบัญชี โดยเป็นรายงานกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีหนึ่งๆ อาจเป็น 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน หรือ 12 เดือน

การวิเคราะห์งบการเงิน เป็นการใช้เครื่องมือต่างๆมาประเมินผลการดำเนินงานของบริษัท โดยพิจารณาจากงบการเงิน ให้ทราบถึงฐานะและความมั่นคงของบริษัทนั้นๆเพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (ม.ป.ป.) ได้ให้เหตุผลถึงความสำคัญของการวิเคราะห์งบการเงิน และรูปแบบของการวิเคราะห์งบการเงินไว้ ดังนี้

ความสำคัญของการวิเคราะห์งบการเงิน

ในการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้ประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมาย ผู้บริหารสหกรณ์ต้องมีการบริหารจัดการที่ดี โดยมีการวางแผนทางการเงิน การจัดหาเงินทุน รวมถึงการจัดสรรเงินทุนที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นผลการดำเนินงานในแต่ละรอบปี สามารถสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ผลการดำเนินงาน

จะดีหรือไม่จึงต้องมีการวิเคราะห์ทางการเงิน เพื่อให้รู้ถึงจุดอ่อนและจุดแข็งทางการเงินของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร เช่น โครงสร้างเงินทุน หรือโครงสร้างทางการเงินควรมีสัดส่วนอย่างไร จะทำอย่างไรให้มีผลประกอบการที่ดี เป็นต้น ซึ่งในการวิเคราะห์ทางการเงินนั้น ผู้วิเคราะห์จะต้องมีความเข้าใจถึงเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงบการเงิน โดยปกติงบการเงินจะประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน งบต้นทุนขาย งบกระแสเงินสด เป็นต้น

รูปแบบของการวิเคราะห์งบการเงิน

งบการเงินที่นำมาวิเคราะห์จะต้องเป็นงบการเงินที่เป็นไปตามกฎหมายของสหกรณ์ และควรเป็นงบการเงินที่จัดทำในช่วงระยะเวลาที่เท่ากัน ซึ่งผู้วิเคราะห์จะหาได้จากรายงานประจำปีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนั้นๆ ที่ต้องการวิเคราะห์ การวิเคราะห์งบการเงินที่สำคัญ ประกอบด้วย การวิเคราะห์รูปแบบต่าง ๆ คือ

- 1) การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio Analysis)
- 2) การวิเคราะห์งบการเงินโดยวิธีร้อยละแนวตั้ง (Vertical Analysis or Common Size)
- 3) การวิเคราะห์แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน (Sources and Uses of Funds)

การวิเคราะห์งบการเงินด้วยรูปแบบต่างๆ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ทำการวิเคราะห์ และแต่ละแบบมีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันหรือมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันออกไป แต่ทุกรูปแบบดังกล่าวล้วนมีข้อมูลที่แสดงความสัมพันธ์กันคือเป็นเหตุเป็นผลต่อกัน เช่น ผลการดำเนินงานที่ขาดทุนเนื่องจากมีอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่สูงเกินกว่ายอดขายหลังหักต้นทุนแล้ว ซึ่งผู้วิเคราะห์ต้องไปหาสาเหตุว่าเกิดจากรายการใดที่ผิดปกติ หรือเช่น สภาพคล่องทางการเงินไม่มี เนื่องจากสินทรัพย์ส่วนใหญ่ลงทุนอยู่ในลูกหนี้ที่เรียกเก็บไม่ได้ สินค้าเก่าเก็บมีมาก จำหน่ายได้ช้า ไม่ได้อยู่ในความต้องการของลูกค้า อีกทั้งเงินทุนจมอยู่ในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวนมาก เช่น ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ โดยสินทรัพย์เหล่านี้ไม่ได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์หรือรายได้ เป็นต้น

การวิเคราะห์ทางการเงินจึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการจัดการทางการเงิน ทำให้ผู้บริหารสามารถที่จะทราบถึงปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร หรือเพื่อเป็นการประเมินผลการบริหารจัดการของฝ่ายบริหาร ซึ่งในการตัดสินใจว่าการดำเนินงาน มีความถูกต้องเหมาะสมหรือไม่นั้น ผู้วิเคราะห์สามารถนำเครื่องมือทางการเงินประกอบการพิจารณาเปรียบเทียบ เช่น อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (Financial Standard Ratios of Cooperatives and Farmer Groups) เปรียบเทียบกับข้อมูล และอัตราส่วนสำคัญทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) โดยเน้นความเข้าใจโครงสร้างการเงิน และติดตามการเปลี่ยนแปลงว่าได้มีการแก้ไข การปรับปรุงเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องหรือไม่ หรือทำการเปรียบเทียบกับผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา

แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์องค์กรโดยหลัก SWOT Analysis

เอกวินิต พรหมรักษา (2554) ได้อธิบายถึงหลักการของ SWOT Analysis ว่า หลักการสำคัญคือการวิเคราะห์โดยการสำรวจจากสภาพการณ์ 2 ด้าน คือสภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก ดังนั้นจึงเรียกได้ว่าการวิเคราะห์ SWOT คือการวิเคราะห์สภาพการณ์ ซึ่งจะเป็นการวิเคราะห์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน วิเคราะห์โอกาส อุปสรรค เพื่อให้รู้จักตนเองและรู้จักสภาพแวดล้อม เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่างที่เกิดขึ้นภายในองค์กร ทั้งสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วและสิ่งที่มีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การวิเคราะห์ด้านต่างนี้จะเป็ประโยชน์อย่างมากต่อการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดกลยุทธ์ และการดำเนินกลยุทธ์ขององค์กรบนพื้นฐานระดับที่เหมาะสมกับองค์กรต่อไป องค์ประกอบของ SWOT ประกอบด้วย

Strengths หมายถึง จุดเด่นหรือจุดแข็งหรือข้อได้เปรียบ เป็นข้อดีที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในบริษัท เช่น จุดแข็งด้านการเงิน จุดแข็งด้านการผลิต จุดแข็งด้านทรัพยากรบุคคล บริษัทจะต้องใช้ประโยชน์จากจุดแข็งในการกำหนดกลยุทธ์การตลาด

Weaknesses หมายถึง จุดด้อยหรือจุดอ่อนหรือข้อเสียเปรียบที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในต่าง ๆ ของบริษัท ซึ่งบริษัทจะต้องหาวิธีในการแก้ปัญหาที่สถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็น

Opportunities หมายถึง โอกาสการที่สภาพแวดล้อมภายนอกของบริษัทเอื้อประโยชน์หรือส่งเสริมการดำเนินงานขององค์กร โอกาสแตกต่างจากจุดแข็งตรงที่โอกาสนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายนอก แต่จุดแข็งนั้นเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมภายในนักการตลาดที่ดีจะต้องเสาะแสวงหาโอกาสอยู่เสมอและใช้ประโยชน์จากโอกาสนั้นเช่น การเมือง การปกครอง กฎหมาย ราคาน้ำมัน ค่าเงินบาท คู่แข่ง เป็นต้น

Threats หมายถึง อุปสรรค ข้อจำกัด ซึ่งเกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอก บางครั้งการจำแนกโอกาสและอุปสรรคเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก เพราะทั้งสองสิ่งนี้สามารถเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการเปลี่ยนแปลงอาจทำให้สถานการณ์ที่เคยเป็นโอกาสกลับกลายเป็นอุปสรรคได้ เช่น ค่าเงินบาท คู่แข่ง เป็นต้น

องค์ประกอบข้างต้นบอกให้ทราบว่า SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์สำหรับองค์กร หรือโครงการ ซึ่งช่วยผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายในโอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก สำหรับกำหนดแผนงานโครงการจะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดวิสัยทัศน์และการกำหนดกลยุทธ์เพื่อให้อุตสาหกรรมพัฒนาไปในทางที่เหมาะสม การวิเคราะห์ SWOT Analysis มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังนี้

ข้อดี :

- ใช้ประเมินสภาวะแวดล้อมและสถานภาพขององค์กรโดยเน้นศักยภาพและความพร้อมที่องค์กรมีอยู่และพยายามหลีกเลี่ยงภัยคุกคามหรือความเสี่ยงจากสภาพแวดล้อมภายนอก รวมทั้งแก้ไขจุดอ่อนขององค์กรด้วยเนื่องจากปัจจัยเหล่านี้มีโอกาสที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ได้เพิ่มมากขึ้น

- นำไปใช้ปรับปรุงแนวคิดและแนวปฏิบัติของการจัดทำแผนงานหรือโครงการของหน่วยงานให้มีโอกาสสร้างความสำเร็จมากขึ้น

- ทำให้ทราบถึงกลยุทธ์ในการปรับปรุงการทำงานความก้าวหน้าและขีดจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ และระบบงานเป็นการป้องกันการแทรกแซงการทำงานจากปัจจัยภายนอกได้มากขึ้น

ข้อเสีย : การวิเคราะห์ SWOT ขององค์กรมีข้อที่ควรคำนึง คือ

- องค์กรต้องกำหนดก่อนว่า องค์กรต้องการที่จะทำอะไร
- การวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคต้องกระทำในช่วงเวลานั้น
- องค์กรต้องกำหนดปัจจัยหลักที่เกี่ยวกับการดำเนินงานให้ถูกต้อง
- องค์กรต้องประเมินความสามารถของตนให้ถูกต้อง

การวิเคราะห์ SWOT จะครอบคลุมขอบเขตของปัจจัยที่กว้างด้วยการระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคขององค์กร ทำให้มีข้อมูล ในการกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายที่จะถูกสร้างขึ้นมา บนจุดแข็งขององค์กร และแสวงหาประโยชน์จากโอกาสทางสภาพแวดล้อม และสามารถ กำหนดกลยุทธ์ที่มุ่งเอาชนะอุปสรรคทางสภาพแวดล้อมหรือลดจุดอ่อนขององค์กรให้น้อยที่สุดได้ ภายใต้การวิเคราะห์ SWOT นั้น จะต้องวิเคราะห์ทั้งสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก องค์กร โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร

การประเมินสภาพแวดล้อมภายในองค์กร จะเกี่ยวกับการวิเคราะห์และพิจารณาทรัพยากรและความสามารถภายในองค์กร ทุก ๆ ด้าน เพื่อที่จะระบุจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กรแหล่งที่มา เบื้องต้นของข้อมูลเพื่อการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน คือระบบข้อมูลเพื่อ การบริหารที่ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านโครงสร้าง ระบบ ระเบียบ วิธีปฏิบัติงาน บรรยากาศในการทำงานและทรัพยากรในการบริหาร (คน เงิน วัสดุ การจัดการ) รวมถึงการพิจารณาผลการดำเนินงานที่ผ่านมาขององค์กร เพื่อที่จะเข้าใจสถานการณ์และผลกลยุทธ์ก่อนหน้าด้วย

- จุดแข็งขององค์กร (S-Strengths) เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรนั่นเองว่า ปัจจัยใดภายในองค์กรที่เป็นข้อได้เปรียบหรือจุดเด่นขององค์กรที่องค์กรควรนำมาใช้ในการพัฒนาองค์กรได้ และควรดำรงไว้เพื่อการ เสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร
- จุดอ่อนขององค์กร (W-Weaknesses) เป็นการวิเคราะห์ ปัจจัยภายในจากมุมมองของผู้ที่อยู่ภายในจากมุมมอง ของผู้ที่อยู่ภายในองค์กรนั้น ๆ เองว่าปัจจัยภายในองค์กรที่เป็นจุดด้อย ข้อเสียเปรียบขององค์กรที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นหรือจัดให้หมดไป อันจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กร

2. การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก

ภายใต้การประเมินสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรนั้น สามารถค้นหาโอกาสและอุปสรรคทางการดำเนินงานขององค์กรที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กร เช่น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ นโยบาย การเงิน การงบประมาณ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น ระดับการศึกษาและอัตราผู้หนังสือของประชาชน การตั้งถิ่นฐานและการอพยพของประชาชน ลักษณะชุมชน ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม ความเชื่อ และวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมทางการเมือง เช่น พระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา มติคณะรัฐมนตรี และสภาพแวดล้อมทางเทคโนโลยี หมายถึงกรรมวิธีใหม่ๆและพัฒนาการทางด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและให้บริการ

- โอกาสทางสภาพแวดล้อม (O-Opportunities) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กร ปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบต่อประโยชน์ ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำเนินการขององค์กรในระดับมหภาค และองค์กรสามารถฉกฉวยข้อดีเหล่านี้มาเสริมสร้างให้ หน่วยงานเข้มแข็งขึ้นได้

- อุปสรรคทางสภาพแวดล้อม (T-Threats) เป็นการวิเคราะห์ว่าปัจจัยภายนอกองค์กรปัจจัยใดที่สามารถส่งผลกระทบในระดับมหภาคในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งองค์กรจำต้องหลีกเลี่ยง หรือปรับสภาพองค์กรให้มี ความแข็งแกร่งพร้อมที่จะเผชิญแรงกระทบดังกล่าวได้

3. ระบุสถานการณ์จากการประเมินสภาพแวดล้อม

เมื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดแข็ง-จุดอ่อน โอกาส-อุปสรรค จากการวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกด้วยการประเมินสภาพ แวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกแล้ว ให้นำจุดแข็ง-จุดอ่อนภายในมาเปรียบเทียบกับ โอกาส-อุปสรรค จากภายนอกเพื่อดูว่าองค์กร กำลังเผชิญสถานการณ์เช่นใดและภายใต้สถานการณ์ เช่นนั้น องค์กรควรจะทำอย่างไร โดยทั่วไป ในการวิเคราะห์ SWOT ดังกล่าวนี้องค์กร จะอยู่ในสถานการณ์ 4 รูปแบบดังนี้

3.1 สถานการณ์ที่ 1 (จุดแข็ง-โอกาส) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่พึงปรารถนาที่สุด เนื่องจากองค์กรค่อนข้างจะมีหลายอย่าง ดังนั้น ผู้บริหารขององค์กรควรกำหนดกลยุทธ์ในเชิงรุก (aggressive - strategy) เพื่อดึงเอาจุดแข็งที่มีอยู่มาเสริมสร้างและปรับใช้และฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่เปิดมาหาประโยชน์อย่างเต็มที่

3.2 สถานการณ์ที่ 2 (จุดอ่อน-ภัยอุปสรรค) สถานการณ์นี้เป็นสถานการณ์ที่เลวร้ายที่สุด เนื่องจากองค์กรกำลังเผชิญอยู่กับอุปสรรคจากภายนอกและมีปัญหาจุดอ่อนภายในหลายประการ ดังนั้น ทางเลือกที่ดีที่สุดคือกลยุทธ์ การตั้งรับหรือป้องกันตัว (defensive strategy) เพื่อพยายามลดหรือหลบหลีกภัยอุปสรรค ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ตลอดจนหามาตรการที่จะทำให้องค์กรเกิดความสูญเสียที่น้อยที่สุด

3.3 สถานการณ์ที่ 3 (จุดอ่อน-โอกาส) สถานการณ์นี้โอกาสเป็นข้อได้เปรียบด้านการแข่งขันอยู่หลายประการ แต่ติดขัดอยู่ตรงที่มีปัญหาอุปสรรคที่เป็นจุดอ่อนอยู่ หลายอย่างเช่นกัน ดังนั้น ทางออกคือกลยุทธ์การพลิกตัว (turnaround-oriented strategy) เพื่อจัดหรือแก้ไขจุดอ่อนภายในต่าง ๆ ให้ พร้อมทั้งจะฉกฉวยโอกาสต่าง ๆ ที่เปิดให้

3.4 สถานการณ์ที่ 4 (จุดแข็ง-อุปสรรค) สถานการณ์นี้เกิดขึ้นจากการที่สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงาน แต่ตัวองค์กรมีข้อได้เปรียบที่เป็นจุดแข็งหลายประการ ดังนั้น แทนที่จะระจอนกระทั่งสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป ก็สามารถที่จะเลือกกลยุทธ์การแตกตัวหรือขยายขอบข่ายกิจการ (diversification strategy) เพื่อใช้ประโยชน์จากจุดแข็งที่มีสร้างโอกาสในระยะยาวด้านอื่น ๆ แทน

แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์องค์กรโดยใช้ 7's Model

เอกกมล เอี่ยมศรี (2554) ได้อธิบายถึงกรอบแนวคิดของ 7's Model ไว้ว่า กรอบแนวคิด 7's เป็นกระบวนการสร้างความมั่นใจว่าทุกส่วนขององค์กรของคุณทำงานอยู่ด้วยความสามัคคี 7's Model หรือ 7's McKinsey ได้มีการพัฒนาในต้นทศวรรษ 1980 โดย Tom Peter และ Robert Waterman เป็นสองที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญด้านการทำงานเป็นที่ปรึกษาของ McKinsey & Company ได้นำเสนอแนวคิดการจัดแนวทางการศึกษาไว้ 7 ด้านสำหรับตรวจสอบภายในองค์กรและจำเป็นที่จะต้องมีความใกล้ชิดกัน (ห้ามมี Gap ระหว่างมุมของแผนก หรือกลุ่มที่ห่างกัน) ภายในองค์กรจึงจะประสบความสำเร็จ แนวคิด 7's McKinsey สามารถนำมาใช้ในหลากหลายของสถานการณ์ที่มุมมองของการจัดตำแหน่งให้เป็นประโยชน์ แนวคิด 7's McKinsey เกี่ยวข้องกับ 7 ปัจจัยของการพึ่งพาซึ่งกันและกัน โดยแบ่งออกเป็นทั้ง "ยากและหนัก" กับ "อ่อนนุ่ม" ภายในองค์กร

องค์ประกอบยากและหนักจะง่ายต่อการกำหนดหรือระบุวิธีการจัดการโดยตรง ซึ่งกลยุทธ์เหล่านี้จะต้องใช้แผนภูมิองค์กรและสายการบังคับบัญชาและกระบวนการที่เป็นทางการและใช้ระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยสนับสนุน องค์ประกอบของยากและหนักประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ กลยุทธ์ (Strategy) คือแผนการใช้ทรัพยากรทั้งหมดขององค์กรที่มีอยู่เพื่อบรรลุจุดหมายที่วางไว้ กลยุทธ์เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจและการกระทำต่อปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกทั้งที่เป็นอุปสรรคและโอกาสต่อความสำเร็จ กล่าวคือกลยุทธ์คือวิธีคิดแผนเดินทางสู่ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน ภายในองค์กร โอกาส อุปสรรค ภายนอกองค์กร แล้ววางแผนให้เหมาะสม เช่น ใช้จุดแข็งแสวงหาโอกาส หรือฟันฝ่าอุปสรรค หรือใช้จุดแข็งในโอกาสที่มี เป็นต้น

โครงสร้างองค์กร (Structure) คือรูปแบบของการจัดองค์กรแสดงความสัมพันธ์และสายการบังคับบัญชา กำหนดขอบเขต หน้าที่ความรับผิดชอบ รูปแบบองค์กรอาจจะเป็นแบบการรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจ หรือกระจายอำนาจการตัดสินใจ องค์กรมีการแบ่งเป็นฝ่าย ส่วน แผนก หลายระดับหรือเป็นองค์กรในแนวราบ การวิเคราะห์ 7's จะให้ความสำคัญที่รูปแบบองค์กรที่สอดคล้องกับกลยุทธ์ และการเปลี่ยนแปลงปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร

ระบบ (System) คือกระบวนการและลำดับขั้นตอนการทำงานที่สอดคล้องกัน เช่น ระบบบัญชี ระบบการจัดส่งสินค้า ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ฯลฯ ทั้งที่เป็นระบบหลักและระบบสนับสนุนตามที่ทราบกันดีในเรื่อง Value Chain

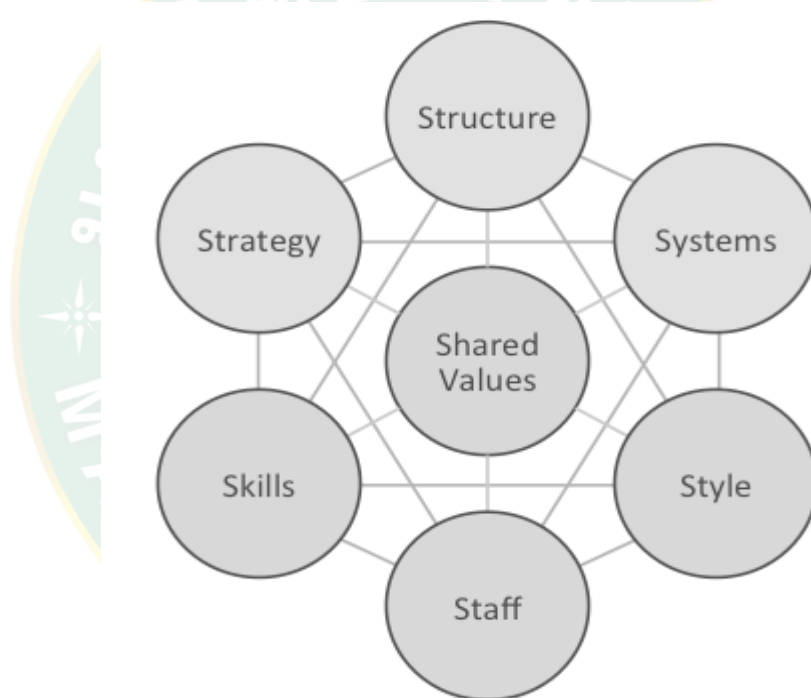
ส่วนองค์ประกอบอ่อนนุ่มเป็นสิ่งที่ยากที่จะอธิบายและมีความเป็นตัวตนน้อย มีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมองค์กรโดยรวม ซึ่งองค์ประกอบอ่อนนุ่มมีความสำคัญมากต่อองค์กรที่ต้องการจะประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย 4 ปัจจัยได้แก่

รูปแบบการบริหารจัดการ (Style) ของผู้บริหาร ผู้นำองค์กรมีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร แบบคำสุภาพิตไทยๆ ที่ว่า “แม่ปูเป็นอย่างไร ลูกปูก็เป็นอย่างนั้น” องค์กรต้องเป็นแบบอย่างของพนักงาน รู้จักสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ช่วยให้องค์กรเดินไปสู่ความสำเร็จ

บุคลากร (Staff) คือการบริหารงานทรัพยากรบุคคล ที่รวมถึงตั้งแต่การพิจารณาคัดเลือกพนักงาน การบรรจุพนักงานให้เหมาะสมกับงาน การพัฒนาความสามารถของพนักงาน การควบคุมติดตามประเมินผลการทำงานและการให้เงินเดือน รางวัล ผลตอบแทน หรือแม้แต่การลงโทษให้ออกจากงาน เป็นต้น เรื่องของคนสำคัญที่สุดและยากที่สุดในการบริหารองค์กรในปัจจุบัน

ทักษะ (Skill) คือความเชี่ยวชาญ ความโดดเด่น ความสามารถในการทำงานของพนักงาน เช่นทักษะในการวิเคราะห์ ทักษะในการผลิต ฯลฯ ทักษะที่ว่านี้อาจมาจากการได้รับความรู้ ศึกษาเพิ่มเติม ฝึกฝน หรืออาจเป็นพรสวรรค์ที่มีอยู่ในตัวพนักงานนั้นๆ องค์กรจำเป็นต้องมีพนักงานที่มีทักษะเพียงพอต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก

คุณค่าหรือค่านิยมร่วม (Shared Value) คือสิ่งที่คนทั้งองค์กรยึดถือร่วมกัน มุ่งมั่นในสิ่งเดียวกัน ทำโดยไม่มีการบังคับ แต่เป็นวัฒนธรรมองค์กร วิธีปฏิบัติ ปรัชญาการทำงานที่ทุกคนยอมรับและทำตาม ค่านิยมร่วมเปรียบเสมือนหัวใจขององค์กรที่เชื่อมประสานองค์กรทั้งองค์กรเข้าด้วยกันร่วมเดินไปในทิศทางเดียวกันเพื่อความสำเร็จ

ภาพที่ 1 ความเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้ง 7 ของ 7's McKinsey Model

วิธีการนำ 7's McKinsey ไปประยุกต์ใช้

รูปแบบแนวคิดของ 7's McKinsey จะขึ้นอยู่กับทฤษฎีที่ว่าองค์กรสามารถจะดำเนินการ กระบวนการทั้ง 7 อย่างของแนวคิด 7's McKinsey โดยที่องค์ประกอบทั้งหมดจะต้องสอดคล้อง และส่งเสริมร่วมกัน ดังนั้นรูปแบบที่สามารถนำมาใช้เพื่อช่วยระบุสิ่งที่จะต้องทำได้จริง และปรับปรุง ประสิทธิภาพหรือรักษาแนวปฏิบัติ (ประสิทธิภาพการทำงาน) ในระหว่างการเปลี่ยนแปลง

กระบวนการทำงานในส่วนอื่นๆ ไม่ว่าจะชนิดของรูปแบบที่มีการเปลี่ยนแปลง การปรับโครงสร้างของกระบวนการใหม่ การรวบรวมกิจการของหน่วยงานต่างๆ ในองค์กร การออกแบบระบบการทำงานใหม่ การเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำ หรือรูปแบบสไตล์การทำงานของผู้นำและอื่น ๆ ซึ่งรูปแบบ 7's ที่นำมาใช้จำเป็นที่จะต้องเข้าใจองค์ประกอบขององค์กรและมีความสัมพันธ์กัน เพื่อให้แน่ใจว่าผลกระทบที่กว้างของการเปลี่ยนแปลงเฉพาะในพื้นที่หรือหน่วยงานที่กำลังพิจารณา องค์กรสามารถใช้แบบจำลอง 7's เพื่อช่วยในการวิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน (จุด A) และสถานการณ์ในอนาคตที่เสนอ (จุด B) และเป็นการระบุช่องว่างและความไม่สอดคล้องกันระหว่างจุด A และ จุด B ของพวกเขา ซึ่งมันก็คือ คำถามของการปรับปรุงและการปรับเปลี่ยนองค์กรตามแบบจำลองของ 7's เพื่อให้แน่ใจว่าองค์กรของคุณทำงานมีประสิทธิภาพและดีเมื่อคุณมาถึงปลายทางที่ต้องการ

เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม (2557) ได้อธิบายถึงการนำ 7's McKinsey ไปประยุกต์ใช้กับองค์กรว่า การนำเครื่องมือวิเคราะห์นี้ไปใช้ เริ่มจากการพิจารณาองค์ประกอบทั้ง 7 ตัวกับกลยุทธ์ที่องค์กรใช้อยู่ในปัจจุบัน หรือกลยุทธ์ที่คิดว่าจะใช้ในอนาคต อาจจะใช้การวิเคราะห์แบบ Matrix กำหนดข้อดีและข้อด้อยขององค์ประกอบแต่ละตัว เช่น การวิเคราะห์อาจจะพบว่าทักษะของพนักงานไม่เหมาะสมกับกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาด้านนวัตกรรม หรือองค์กรมีโครงสร้างหลายระดับไม่คล้องตัวกับกลยุทธ์การแข่งขันที่รวดเร็ว เป็นต้น นอกจากนี้ การวิเคราะห์แบบนี้สามารถทำให้รู้ว่าองค์ประกอบแต่ละตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างไร และองค์ประกอบแต่ละตัวจะต้องพัฒนาอีกมากน้อยแค่ไหนเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายความสำเร็จที่วางไว้ เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบทั้ง 7 ตัวแล้ว องค์กรอาจมีทางเลือกทางไหนทางหนึ่ง เช่น ปรับเปลี่ยนองค์ประกอบทั้งหมดให้เข้ากับกลยุทธ์ ปรับกลยุทธ์ให้เข้ากับองค์ประกอบอื่น ๆ ปรับทุกองค์ประกอบให้สอดคล้องกันตามสภาพความเป็นจริง โดยองค์กรจะเลือกใช้วิธีการใดขึ้นอยู่กับความแข็งแกร่งและความเหมาะสมของแต่ละองค์กร

แนวคิดและทฤษฎีการวิเคราะห์องค์กรโดยใช้ PEST-HEP Model

เอกกมล เอี่ยมศรี (2554) อธิบายถึง PEST Analysis ว่า การวิเคราะห์ด้วย PEST Analysis เป็นเครื่องมือที่สำคัญและมีการใช้สำหรับการวิเคราะห์ในภาพรวมอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นเครื่องมือที่ดูแล้วง่าย ๆ ที่จะช่วยให้คุณเข้าใจภาพรวมของ P-olitical, E-conomic, S-ocial, T-echnology ดังนั้นจึงรวมกันเป็นที่มาของคำว่า PEST ซึ่งนักวางแผนกลยุทธ์จะนิยมใช้ PEST Analysis ในการวิเคราะห์ภาพรวมในอนาคตของธุรกิจ แนวโน้มด้านการตลาด ปัจจัยที่จะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ในโลกธุรกิจในอนาคต สาเหตุที่ใช้ PEST Analysis ในการวิเคราะห์เนื่องจาก

ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์จะต้องมีประสิทธิภาพ มีความน่าเชื่อถือ สามารถอ้างอิงได้ และใช้ PEST Analysis เพื่อให้มั่นใจว่าสิ่งที่ทำคือการจัดการแนวคิดในเชิงบวก กับปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์กรทั้งระดับท้องถิ่นหรือระดับโลก โดยการใช้ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ความเปลี่ยนแปลงและหาประโยชน์จากการเปลี่ยนแปลงนั้น องค์กรมีโอกาสมากที่จะประสบความสำเร็จมากกว่าการที่จะมีทัศนคติภายในใจ ด้วยประสบการณ์ที่ยาวนานในองค์กรแต่จะต้องไม่ลืมว่าการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทุกวันการเปลี่ยนแปลงนั้นจะส่งผลกระทบต่อที่รุนแรงกับนักธุรกิจที่ไม่มีการวางแผนการตลาดที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง การใช้ PEST Analysis ในการวิเคราะห์ภาพรวมธุรกิจ และคู่แข่งรายใหญ่ที่ครอบครองตลาดเกินกว่า 50-70% เพื่อจะช่วยให้หลีกเลี่ยงการดำเนินการทั้งด้านการตลาดและการวางกลยุทธ์ทางธุรกิจที่ผิดพลาด และถูกกลบโฆษจากวงการธุรกิจด้วยการทำให้บริการ หรือ สินค้าล้มเหลว ด้วยเหตุผลที่นอกเหนือจากการควบคุมขององค์กร การใช้ PEST Analysis ในการวิเคราะห์จะมีประโยชน์เมื่อเริ่มต้นการดำเนินงานในประเทศใหม่ หรือภูมิภาคใหม่ที่ยังไม่เคยทำธุรกิจมาก่อน ดังนั้นการใช้ PEST Analysis จะช่วยให้ตัดสินใจที่ผิดพลาด หรือ ปัจจัยที่นำมาใช้ไม่มีน้ำหนักเพียงพอที่จะทำให้เกิดตัดสินใจที่ถูกต้อง นอกจากนี้จะช่วยให้เข้าใจกับสภาพความเป็นจริงของสภาพแวดล้อมใหม่ได้อย่างถูกต้อง การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกโดยใช้ PEST-HEP Model จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มาจากสภาพแวดล้อมภายนอกต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร ซึ่ง PEST-HEP Model นี้ ประกอบด้วย

P – Politic: ปัจจัยทางนโยบายและการเมือง ปัจจัยทางนโยบายและการเมืองคือปัจจัยที่มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพของรัฐบาลและนโยบายของรัฐในช่วงเวลานั้นๆ ในบางช่วงเวลารัฐอาจมีการส่งเสริมการส่งออก ก็จะส่งผลให้ธุรกิจที่มีการส่งสินค้าไปขายนอกประเทศได้เปรียบ รวมไปถึงข้อตกลงและข้อกำหนดทางการค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโดยขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐ ทำให้เราต้องคอยปรับตัวหรือช่วยผู้ประกอบการตัดสินใจว่าเราพร้อมที่จะลงทุนในประเทศที่มีนโยบายแบบนี้หรือไม่ โดยปัจจัยทางการเมืองที่ควรนำมาวิเคราะห์โดยใช้ PEST ได้แก่

- สถานะความมั่นคงและรูปแบบของรัฐบาลที่มีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใด
- ปัญหาคอร์รัปชันที่มีในประเทศมีมากจนภาษีของประชาชนไม่ได้ถูกนำไปส่งเสริมในด้านสาธารณูปโภคอื่นๆ หรือเปล่า
- อิสรและเสรีภาพในการทำธุรกิจหลากหลายรูปแบบของแต่ละท้องถิ่น
- กฎระเบียบปฏิบัติและข้อห้ามในการทำธุรกิจ

- การควบคุมการนำเข้าและการส่งออก
- มีการเรียกเก็บอัตราค่าธรรมเนียมและการจัดเก็บภาษีอย่างไร
- กฎหมายในด้านต่างๆ เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการละเมิดลิขสิทธิ์ การขโมยข้อมูล สวัสดิการพนักงาน เป็นต้น
- การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญามีการให้ความคุ้มครองอย่างไร

E – Economic: ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ปัจจัยต่อมาก็คือปัจจัยทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งมีผลกับทุกๆ ธุรกิจโดยตรงเป็นอย่างมาก เพราะเศรษฐกิจของประเทศเป็นตัวกำหนดกำลังซื้อของคนในประเทศ และเป็นตัวกำหนดตลาดขนาดใหญ่ในประเทศอีกด้วย ซึ่งปัจจัยในหัวข้อนี้ก็สามารถช่วยเราวางแผนธุรกิจว่าจะเลือกดำเนินการเป็นระยะสั้นหรือระยะยาวจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มของเศรษฐกิจในอนาคตได้อีกด้วย โดยเราสามารถวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจได้จากหัวข้อเหล่านี้

- ภาวะเงินเฟ้อ ภาวะเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ย
- อัตราแลกเปลี่ยนในประเทศ
- อัตราการว่างงานของคนในประเทศ
- อัตราค่าแรงขั้นต่ำและค่าแรงของพนักงานโดยเฉลี่ย
- ระดับชนชั้น และกำลังซื้อของผู้คนในประเทศ
- เพดานราคาของสินค้าและบริการที่เราสนใจ
- ตลาดหุ้นของประเทศ
- วงจรของธุรกิจที่เราสนใจ

S – Social: ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางสังคมนั้นหมายถึงปัจจัยทุก ๆ อย่างที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพสังคม วัฒนธรรม และชีวิตการเป็นอยู่ของคนในพื้นที่นั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไรก่อนที่จะเริ่มทำการตลาดให้ได้ถูกทาง เพราะวิถีชีวิตของคนในแต่ละชุมชนนั้นก็มีความแตกต่างกันออกไป การที่จะเข้าไปทำตลาดในพื้นที่ต่าง ๆ เราต้องเข้าไปศึกษาในส่วนนี้ก่อนเพื่อให้มั่นใจได้ว่าธุรกิจจะสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและเป็นที่สนใจของคนในชุมชนในด้านที่ดีโดยที่ไม่ส่งผลกระทบต่อด้านลบใด ๆ ต่อคนในชุมชนนั้น ๆ ด้วย การวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคมสามารถวิเคราะห์ได้จากหัวข้อต่าง ๆ

- มีการเพิ่มหรือลดของประชากรในสังคมมากน้อยเพียงใด
- ทักษะต่อการรักษาสิ่งแวดล้อมของคนในชุมชน
- การจับจ่ายใช้สอยของคนในชุมชนเน้นสินค้านำเข้าหรือสินค้าพื้นถิ่นมากกว่ากัน
- ข่าวสารและการบอกต่อมีผลมากน้อยแค่ไหน
- พฤติกรรมอื่นๆ เช่น การดูแลสุขภาพ ความสะดวกในการเดินทางในชุมชน เป็นต้น
- วิถีชีวิตของคนในสังคม
- พฤติกรรมการเลือกซื้อสินค้า
- อัตราการอพยพเข้าหรือออกของคนในชุมชน
- คุณภาพชีวิตการเป็นอยู่
- อายุและเพศ
- การแบ่งชนชั้นวรรณะ
- สิทธิเสรีภาพของผู้คน

T – Technology: ปัจจัยทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ แต่ละพื้นที่ในการทำธุรกิจก็มีการพัฒนาของนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่แตกต่างกันออกไป บางชุมชนอาจอาศัยอยู่ได้โดยไม่ต้องอาศัยเทคโนโลยี แต่กับบางชุมชนกลับต้องพึ่งพาเทคโนโลยีในการดำเนินชีวิตเป็นอย่างมาก รวมไปถึงแนวโน้มในอนาคตว่าถ้าในอนาคตมีเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาและธุรกิจเราจะเป็นอย่างไร อย่างเช่น ธุรกิจร้านเช่าวีดีโอรายใหญ่อย่าง Blockbuster ก็ต้องประสบปัญหาอย่างจังเมื่อต้องเผชิญกับเทคโนโลยีอย่างภาพยนตร์ระบบไฟล์ดิจิทัลที่สามารถดาวน์โหลดที่สามารทดาวน์โหลดจากอินเทอร์เน็ตได้สะดวกสบายมาก เป็นต้น ดังนั้นหัวข้อปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ควรคำนึงถึงในด้านล่งนี้จึงมีความสำคัญมากในการทำธุรกิจในยุคปัจจุบัน

- เทคโนโลยีขั้นพื้นฐานของพื้นที่นั้น
- อัตราการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี
- ปริมาณนักสร้างและนักพัฒนา
- ระดับของเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมในชุมชน
- เทคโนโลยีการสื่อสาร
- การเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ

H – Health: สุขภาวะหรือสุขอนามัย การวิเคราะห์ปัจจัยในด้านของสุขภาวะหรือสุขอนามัยของคนในชุมชนจะทำให้ทราบถึงปัญหาในด้านของสุขภาพที่อาจจะส่งผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจขององค์กร ซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังเช่น

- พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดโรค
- ระบบสร้างเสริมสุขภาพในชุมชน
- เครือข่ายในการดูแลสุขภาพของชุมชน
- การเกิดโรคระบาดภายในชุมชน
- ปัญหาสุขภาพของประชากร

E – Environment: ปัจจัยทางสภาพแวดล้อม การวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อม จะทำการวิเคราะห์ถึงปัจจัยในด้านสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร ว่ามีผลอย่างไรในการทำธุรกิจ ได้บ้างจากหัวข้อดังนี้

- สภาพอากาศ
- กฎหมาย และข้อกำหนดเรื่องการควบคุมมลพิษ
- ปัญหามลพิษทางน้ำ และอากาศ
- ระบบรีไซเคิล
- ระบบกำจัดขยะ
- ทัศนคติการรักสิ่งแวดล้อมของคนในชุมชน

P – People: ประชาชนหรือสมาชิกภายในชุมชน ในส่วนของการวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านประชากรหรือคนในชุมชนนั้นจะวิเคราะห์ในมุมมองของความต้องการหรือการดำเนินชีวิตของชาวบ้านที่มีผลกระทบต่อ การดำเนินธุรกิจขององค์กร ทั้งในด้านมุมที่เป็นผลประโยชน์และผลเสีย ปัจจัยที่จะนำมาวิเคราะห์ อาทิเช่น

- การศึกษาของประชาชน (ระดับความรู้)
- ความสนใจในการรับรู้ข่าวสาร
- อายุเฉลี่ยที่ส่งผลมาจากการดูแลสุขภาพ
- สิทธิทางสังคมของประชาชน
- ความคาดหวังในบริการ (ความต้องการของผู้บริโภค)
- ความพึงพอใจในการใช้บริการธุรกิจภายในองค์กร
- ความตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่ประชาชนสามารถรับรู้ได้

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความเสี่ยง

สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ (ม.ป.ป.) ให้ความหมายของความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง ดังนี้

ความหมายของความเสี่ยง

ความเสี่ยงหมายถึง เหตุการณ์ใดๆที่อาจเกิดขึ้นและมีผลกระทบต่อการดำเนินแผนงาน โครงการขององค์กร ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายหรือส่งผลให้ไม่บรรลุเป้าหมายขององค์กร เช่น การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย การเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน ภัยธรรมชาติ การทุจริต ความเสียหายของระบบสื่อสาร เป็นต้น

ความเสี่ยงเกิดขึ้นจากปัจจัยหรือสาเหตุของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด องค์กรจะต้องระบุปัจจัยเสี่ยงให้ได้เพื่อวิเคราะห์และกำหนดมาตรฐานลดความเสี่ยง

ความหมายของการจัดการความเสี่ยง

การจัดการความเสี่ยงหมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการทำให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ที่จะเกิดความเสียหายลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งการจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี ได้แก่

1. การยอมรับความเสี่ยง องค์กรจะยอมรับความเสี่ยงเมื่อเห็นว่าไม่คุ้มค่าที่จะควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง
2. การลดความเสี่ยงหรือควบคุมความเสี่ยง เป็นการปรับกระบวนการทำงานหรือวางรูปแบบการทำงานใหม่เพื่อลดโอกาสเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง หรือลดผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้
3. การกระจายความเสี่ยง หรือโอนความเสี่ยง คือการกระจายหรือโอนถ่ายความเสี่ยงให้ผู้อื่น
4. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบสูง หากเกิดขึ้น จะเกิดความเสียหายมาก

ลัลลนา คลังทรัพย์ (2544) ได้กล่าวว่าการบริหารความเสี่ยงทางการเงินจะมุ่งเน้นการบริหารความเสี่ยงทั้งในส่วนของสินทรัพย์และหนี้สินไปพร้อมๆกัน ดังนั้นวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการบริหารความเสี่ยงทางการเงินจึงไม่ใช่เพียงการหาแนวทางลดความเสี่ยงทางการเงินเพียงอย่างเดียว การบริหารความเสี่ยงที่มุ่งเน้นการลดความเสี่ยงที่ลดต้นทุนทางการเงินลงก็เป็นเพียงแค่การบริหารความเสี่ยงทางด้านหนี้สินของหน่วยธุรกิจนั้นๆ สำหรับการบริหารความเสี่ยงด้านสินทรัพย์หากหน่วยธุรกิจต้องการผลตอบแทนสูง ความเสี่ยงจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป้าหมายของการดำเนินธุรกิจก็คือพยายามเพิ่มผลตอบแทนให้อยู่ในระดับสูง ดังนั้นความต้องการผลตอบแทนก็จะอยู่

ในระดับที่สูง จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขของระดับความเสี่ยงใดระดับหนึ่งที่เหมาะสม และธุรกิจยอมรับได้ และได้ให้คำนิยามโดยกว้างของความเสี่ยงทางการเงิน ดังนี้

ความเสี่ยงทางการเงิน คือ ความไม่แน่นอนในทุกปัจจัย ซึ่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจและส่งผลเสียหายต่อผลประกอบการของธุรกิจ

Koch (1995) อัตราส่วนทางการเงินที่นำมาใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยวัดความสามารถในการทำกำไรและความเสี่ยงของสถาบันการเงินมีอยู่ด้วยกัน 5 ด้าน ดังนี้ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงด้านเงินบูรณะระยะยาว และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

1. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ประเมินผลความเสี่ยงด้านสินเชื่อจากการปฏิบัติงานมีดังนี้

1.1 อัตราส่วนหนี้สูญสุทธิต่อเงินให้สินเชื่อรวม ผลของอัตราส่วนยิ่งต่ำยิ่งดีเนื่องจากว่าแสดงให้เห็นว่าสินเชื่อมีคุณภาพและมีการเกิดหนี้สูญในสัดส่วนที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับเงินให้สินเชื่อ

$$\text{อัตราส่วนหนี้สูญสุทธิต่อเงินให้สินเชื่อ} = \frac{\text{หนี้สูญทั้งสิ้น}}{\text{เงินให้สินเชื่อ}}$$

1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อเงินให้สินเชื่อรวม ถ้าผลของอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่ามีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูงขึ้น จำเป็นต้องกำหนดทุนสำรองให้สูงขึ้นตามเพื่อรักษาคุณภาพของเงินทุน

$$\text{อัตราส่วนทุนสำรองต่อเงินให้สินเชื่อ} = \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{เงินให้สินเชื่อ}}$$

1.3 อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อรวม ผลของอัตราส่วนนี้ยิ่งต่ำยิ่งดีเนื่องจากแสดงให้เห็นว่าสินเชื่อมีคุณภาพและมีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราที่ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับเงินให้สินเชื่อ

$$\text{อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ} = \frac{\text{ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ}}{\text{เงินให้สินเชื่อ}}$$

1.4 อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อรวม เป็นการศึกษาค่าคุณภาพหนี้ของกิจการ ถ้าอัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อรวมต่ำกว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแสดงว่าหนี้มีคุณภาพต่ำลง

$$\text{อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อ} = \frac{\text{เงินให้สินเชื่อปีนี้} - \text{เงินให้สินเชื่อปีก่อน}}{\text{เงินให้สินเชื่อปีก่อน}}$$

$$\text{อัตราการขยายตัวของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ} = \frac{\text{ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญปีนี้} - \text{ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญปีก่อน}}{\text{เงินให้สินเชื่อปีก่อน}}$$

2. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ประเมินผลความเสี่ยงด้านสภาพคล่องจากการปฏิบัติงานมีดังนี้

2.1 อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม ถ้าผลของอัตราส่วนนี้ต่ำแสดงถึงความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูงขึ้น คือความสามารถในการชำระหนี้ในช่วงปีดังกล่าวลดลง แสดงว่าความสามารถในการชำระหนี้ลดลง

$$\text{อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

2.2 อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์รวม ถ้าผลของอัตราส่วนนี้สูง แสดงถึงสัดส่วนของภาระที่กิจการจะต้องชำระคืนต่อผู้ฝากต่อสินทรัพย์รวมที่กิจการมีอยู่สูง แสดงถึงความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูงขึ้น เนื่องจากอัตราส่วนการเพิ่มขึ้นของเงินรับฝากมากกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์รวม

$$\text{อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{อัตราส่วนเงินรับฝาก}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

2.3 อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม ผลของอัตราส่วนนี้ยิ่งต่ำยิ่งดีเพราะแสดงให้เห็นว่ากิจการมีภาระที่ต้องจ่ายเงินเพื่อคืนหนี้สินเหล่านั้นไม่มาก

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

2.4 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อสุทธิต่อสินทรัพย์รวม ถ้าผลของอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงถึงความเสี่ยงด้านสภาพคล่องลดลง

$$\text{อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อสุทธิต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3. ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ประเมินผลความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยมีดังนี้

3.1 อัตราดอกเบี้ยรับต่อสินทรัพย์รวม ถ้าผลของอัตราส่วนนี้ลดลงแสดงให้เห็นว่าสินทรัพย์ก่อให้เกิดรายได้เป็นดอกเบี้ยในกิจการนั้นลดลง แสดงถึงความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น

$$\text{อัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ดอกเบี้ยรับ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3.2 อัตราส่วนดอกเบี้ยจ่ายต่อสินทรัพย์รวม ถ้าอัตราดอกเบี้ยนี้สูงขึ้น แสดงให้เห็นถึงภาระของกิจการในการที่จะต้องชำระคืนแก่ผู้ฝาก ทำให้ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น

$$\text{อัตราส่วนดอกเบี้ยจ่ายต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

4. ความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาว อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ประเมินผลความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาวมีดังนี้

4.1 อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม ถ้าผลของอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงความมั่นคงทางการเงินลดลง แสดงถึงความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาวในช่วงเวลานี้เพิ่มสูงขึ้น

$$\text{อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

4.2 อัตราส่วนเงินทุนระยะยาวรวมต่อสินทรัพย์เสี่ยง ถ้าผลของอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงว่ากิจการมีความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาวเพิ่มสูงขึ้น

$$\text{อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง} = \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}{\text{สินทรัพย์เสี่ยง}}$$

4.3 อัตราส่วนเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ ถ้าผลของอัตราส่วนนี้ต่ำ แสดงว่าความสามารถในการดำเนินงานของกิจการมีกำไรพอจัดสรรเป็นเงินปันผลได้น้อย หมายถึงกิจการมีความเสี่ยงด้านทุนดำเนินงานสูงขึ้น

$$\text{อัตราส่วนเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ} = \frac{\text{เงินปันผล}}{\text{กำไรสุทธิ}}$$

4.4 อัตราการขยายตัวของเงินทุนระยะยาว ถ้าผลของอัตราส่วนนี้สูง แสดงถึงความเสี่ยงด้านทุนดำเนินงานของกิจการนี้ลดลง

$$\text{อัตราการขยายตัวของเงินทุนระยะยาว} = \frac{\text{เงินทุนระยะยาวปีนี้} - \text{เงินทุนระยะยาวปีก่อน}}{\text{เงินทุนระยะยาวปีก่อน}}$$

5. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ประเมินผลความเสี่ยงด้านปฏิบัติการมีดังนี้

5.1 อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อจำนวนพนักงาน ถ้าผลของอัตราส่วนนี้สูงแสดงถึงความสามารถของพนักงานในการปฏิบัติงานให้เกิดสินทรัพย์ได้สูงและแสดงได้ถึงการทำงานที่พนักงานปฏิบัติงานได้เต็มความสามารถ

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อจำนวนพนักงาน} = \frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{จำนวนพนักงาน}}$$

5.2 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายของพนักงานต่อจำนวนพนักงาน ถ้าผลของอัตราส่วนนี้สูง แสดงถึงประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานต่ำกว่าอัตราค่าจ้าง

$$\text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายของพนักงานต่อจำนวนของพนักงาน} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายของพนักงาน}}{\text{จำนวนพนักงาน}}$$

แนวคิดและทฤษฎี CAMELS Analysis

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2548) สหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจรูปแบบหนึ่ง ซึ่งการบริหารและดำเนินการก็เหมือนธุรกิจอื่นๆทั่วไป จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันสหกรณ์ต้องแข่งขันกับธุรกิจอื่นๆ มากมาย สหกรณ์จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงตัวเองเพื่อความอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าต่อไป ปัจจุบันสหกรณ์ในประเทศไทยมีจำนวน 7,364 สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกรอีกจำนวน 7,390กลุ่ม ที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งกรมตรวจบัญชีได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้ทำการศึกษา ค้นคว้าเพื่อพัฒนานวัตกรรมทางการเงินสำหรับประเมินสถานะทางการเงิน เพื่อเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

การสร้างระบบเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) เพื่อการส่งสัญญาณเตือนภัยทางการเงินให้กับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภายใต้สภาวะการแข่งขันกับธุรกิจทั่วไปในปัจจุบัน ช่วยให้การตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย และการวางแผนงานทุกระดับเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติงานต่างๆ สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีการพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น และสามารถสะท้อนภาพการดำเนินธุรกิจร่วมกันของภาคประชาชนที่สามารถขยายผลนำไปสู่แนวทางการพัฒนาของธุรกิจขนาดใหญ่ อันจะเป็นประโยชน์และส่งผลดีต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทยในอนาคตต่อไป อีกทั้งยังส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนด้วย

CAMELS Analysis เป็นเครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานเดียวกันในการวิเคราะห์มุมมอง 6 มิติ

CAMELS Analysis : 6 DIMENSIONS CAMELS ได้รับการออกแบบให้เป็นเครื่องมือวัดประสิทธิภาพการดำเนินงาน และต่อมาได้ พัฒนาเป็นเครื่องมือทางการเงินเพื่อสร้างสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้า (Early Warning System) อักษรแต่ละตัวของคำ CAMELS จะทำหน้าที่เฝ้าดูแลแต่ละเรื่องแตกต่างกัน แต่ทุกตัวอักษรมีความสัมพันธ์กัน และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในมุมมอง 6 มิติ ของ CAMELS มีดังนี้

มิติที่ 1: C-Capital Strength: ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

มิติที่ 2: A-Asset Quality: คุณภาพของสินทรัพย์

มิติที่ 3: M-Management Ability: ชีตความสามารถในการบริหาร

มิติที่ 4: E-Earning Sufficiency: การทำกำไร

มิติที่ 5: L-Liquidity: สภาพคล่อง

มิติที่ 6: S-Sensitivity: ผลกระทบของธุรกิจ

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis ในการพัฒนานวัตกรรมทางการเงินเพื่อที่จะเตือนภัยและเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกันในมุมมอง มิติที่ 1 ดังนี้

มิติที่ 1 : C-Capital Strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงหรือความเข้มแข็งของเงินทุนเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุน ที่สามารถรองรับ หรือป้องกันผลกระทบจากความเสียหายด้านธุรกิจ และการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ เงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิ และการจัดหาเงินทุนในรูปของการก่อหนี้ผูกพัน

ความเพียงพอและความเข้มแข็งของเงินทุน เน้นแหล่งเงินทุนภายในสหกรณ์เป็นหลัก การมีทุนของสหกรณ์เพียงพอกับความเสียหายต่าง ๆ และทุนของสหกรณ์ควรมีลักษณะที่ไม่สามารถถอนได้ และไม่ผูกพันที่จ่ายผลตอบแทนหากเงินทุนภายนอก (เงินกู้ยืม) มากกว่าทุนของสหกรณ์ แสดงว่าทุนของสหกรณ์ไม่เพียงพอและมีภาระผูกพันทางการเงิน ผู้บริหารสหกรณ์ต้องเพิ่มความระมัดระวังในการใช้ทุนเพื่อสร้างรายได้รองรับ

ความเสี่ยงของเงินทุน การก่อหนี้ในอัตราที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ด้วยทุนของสหกรณ์มีความเสี่ยง จากสัดส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ ถ้าผลหนี้สินน้อยกว่าทุนของสหกรณ์ ย่อมสามารถรองรับหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุนของสหกรณ์ ถ้าผลหนี้สินน้อยกว่าทุนของสหกรณ์ ย่อมสามารถรองรับหนี้ได้ด้วยตัวเอง และสร้างความมั่นใจให้กับเจ้าหน้าที่ หากผลหนี้สินมากกว่าทุนของสหกรณ์มีความเสี่ยงต่อระดมทุน และบริหารสินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้รองรับความเสี่ยง

การให้ผลตอบแทน ผลตอบแทนมากหรือน้อย วัดจากอัตรากำไรต่อส่วนของทุนสหกรณ์ หากมีอัตราสูงแสดงว่าทุนไปสร้างรายได้ดี หรือลงทุนในสินทรัพย์คุณภาพดีเพื่อสร้างรายได้

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้กำหนดให้ผู้สอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ทั้งระดับจุลภาคและระดับมหภาคในมุมมอง 6 มิติ โดยการประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis เพื่อสร้างตัวชี้วัดที่เป็นมาตรฐานในการวิเคราะห์และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ต่อฝ่ายบริหารของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เพื่อการเฝ้าระวังการเตือนภัยทางการเงิน เพื่อส่งสัญญาณเตือนให้ผู้บริหารสหกรณ์ได้ทราบภาวะเศรษฐกิจสหกรณ์ให้สามารถ

วางแผนงานรับสถานการณ์ได้ทันเวลา รวมทั้งเสนอผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อลดความเสี่ยงทางการเงินและป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหาย

การวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง (Capital Strength) ใช้เครื่องมือทางบัญชีวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินดังนี้

1. อัตราหนี้สินต่อทุน (เท่า) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราหนี้สินต่อทุน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}} \text{ (เท่า)}$$

2. อัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (เท่า) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งหมด}} \text{ (เท่า)}$$

3. อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์ (%) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของทุนของสหกรณ์} = \frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนปีก่อน}}{\text{ทุนปีก่อน}} \times 100$$

4. อัตราการเติบโตของหนี้สิน (%) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของหนี้สิน} = \frac{\text{หนี้สินของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{หนี้สินปีก่อน}}{\text{หนี้สินปีก่อน}} \times 100$$

5. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

มิติที่ 2 : A-Asset quality : คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่ สินทรัพย์ที่วัด ประสิทธิภาพ เช่น ลูกหนี้ และสินทรัพย์รวม เป็นต้น

การลงทุนในสินทรัพย์ที่เสี่ยงหรือไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือลงทุนในสินทรัพย์ที่เกินความต้องการ เช่น สินค้า เงินฝากธนาคาร อาจส่งถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์คุณภาพสินทรัพย์ มุ่งเน้นไปที่สินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ความเพียงพอของการสำรองต่อการด้อยคุณภาพของสินทรัพย์ เพื่อป้องกันผลกระทบต่อฐานะการเงินของสหกรณ์ เช่น กรณีมีหนี้สินที่ค้างชำระและสินเชื่อ ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) มีการสำรองหนี้หรือไม่ สูงเกินไปหรือต่ำเกินไป

สินทรัพย์นำไปสร้างรายได้และให้ผลตอบแทน สินทรัพย์ที่มีคุณภาพดีสามารถแปลงเป็น รายได้ ให้ผลตอบแทนเท่าไร วัดจากอัตรากำไร หรือรายได้ต่อสินทรัพย์ หากอัตราสูงแสดงว่า

คุณภาพสินทรัพย์ดีมีรายได้เข้ามา หากอัตราต่ำแสดงว่าสินทรัพย์ด้อยคุณภาพไม่ก่อให้เกิดรายได้ สหกรณ์ต้องบริหารสินทรัพย์ดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพมีสภาพคล่อง

การวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality) ใช้เครื่องมือทางบัญชีวิเคราะห์ อัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1. อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราหมุนของสินทรัพย์} = \frac{\text{รายได้หลักของสหกรณ์}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \text{ รอบ}$$

2. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

3. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของสินทรัพย์} = \frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}} \times 100$$

มิติที่ 3 : M-Management Ability : ชีตความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำมาพ้องค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่สหกรณ์เผชิญอยู่

การบริหารจัดการและโครงสร้างธุรกิจต้องมีความสมดุลกัน ประเภทสหกรณ์กับโครงสร้างธุรกิจมีความเหมาะสมและสอดคล้องกันตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เช่น สหกรณ์ประเภทการเกษตรเน้นไปที่ธุรกิจซื้อกับธุรกิจขาย ทั้งนี้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีมูลค่าธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นผลของเงินรับฝากจากสมาชิกกับเงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก

ชีตความสามารถในการบริหารงานและการควบคุมภายใน พิจารณาการปฏิบัติงานตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมีระบบควบคุมภายในที่ดี ซึ่งมีผลต่อสภาพคล่อง และการทำกำไรของสหกรณ์ บทบาทการบริหารในอนาคตต่อภาวะแข่งขันเพื่อการวางแผนในอนาคต

การวิเคราะห์ชีตความสามารถในการบริหาร (Management Capability) ใช้เครื่องมือทางบัญชีวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1. อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของธุรกิจ} = \frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}} \times 100$$

2. แนวโน้มปีหน้าของสหกรณ์ มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{แนวโน้มปีหน้าของสหกรณ์} = \text{พยากรณ์หรือคาดการณ์จากข้อมูลในอดีต}$$

มิติที่ 4 : E-Earning Sufficiency : การทำกำไรเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจที่สหกรณ์ในธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษา

อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ต่ำและเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุด รวมทั้งวิเคราะห์ถึงคุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่าย กำไร และคุณภาพของกำไร ขึ้นอยู่กับการบริหารควบคุมรายจ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ เปรียบเทียบรายได้กับค่าใช้จ่ายที่รายการว่ามีกำไรขั้นต้นหรือไม่ หากบริหารค่าใช้จ่ายดี มีประสิทธิภาพ กำไรสูง ตรงกันข้ามหากบริหารค่าใช้จ่ายไม่ดีไม่เหมาะสมกับรายได้ กำไรต่ำรวมถึงอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ในอัตราที่ต่ำ

วินัยทางการเงินมีผลต่อรายได้ ระบบสหกรณ์มีได้มุ่งเน้นกำไรเป็นหลัก หากแต่มุ่งเน้นสมาชิกเป็นหลัก ซึ่งมีฐานะเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับบริการ กำไรจึงขึ้นอยู่กับการมีคุณภาพชีวิตที่ดี การมีวินัยทางการเงินหรือการจัดการทางการเงินที่ดีของสมาชิก หากสมาชิกมีอัตราหนี้สินมากกว่าเงินออมกำลังความสามารถชำระหนี้ของสมาชิกลดลง ส่งผลต่อรายได้และฐานะทางการเงินของสหกรณ์

การวิเคราะห์การทำกำไร (Earning Sufficiency) มีเครื่องมือทางบัญชีวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1. อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตรากำไรต่อสมาชิก} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

2. อัตราเงินออมต่อสมาชิก (บาท) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราเงินออมต่อสมาชิก} = \frac{\text{เงินรับฝากสมาชิก} + \text{ทุนเรือนหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

3. อัตราหนี้สินต่อสมาชิก (บาท) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราหนี้สินต่อสมาชิก} = \frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้} + \text{ลูกหนี้การค้า} + \text{ลูกหนี้ค่าบริการอื่น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

4. อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไร} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}} \times 100$$

5. อัตราการเติบโตของทุนสำรอง (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของทุนสำรอง} = \frac{\text{ทุนสำรองปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสำรองปีก่อน}}{\text{ทุนสำรองปีก่อน}} \times 100$$

6. อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่นๆ} = \frac{\text{ทุนสะสมอื่นปีปัจจุบัน} - \text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}}{\text{ทุนสะสมอื่นปีก่อน}} \times 100$$

7. อัตราการเติบโตของกำไร (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของกำไร} = \frac{\text{กำไรสุทธิปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}} \times 100$$

8. อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้หลักของสหกรณ์}} \times 100$$

มิติที่ 5 : L-Liquidity : สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการพิจารณาความเพียงพอของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียงเงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย สภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งคำนวณได้จากสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน หากสหกรณ์มีความเสี่ยงของเงินทุนสหกรณ์จำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องให้สูงเพียงพอ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน

ความเพียงพอของสินทรัพย์ในการแปลงสภาพเป็นเงินสด ความเพียงพอของสภาพคล่องต่อความต้องการใช้เงิน พิจารณาจากสินทรัพย์หมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน หากสินทรัพย์หมุนเวียนมากกว่าถือว่ามีความคล่องดี หรือมีความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน อย่างไรก็ตามต้องพิจารณาตัวสินทรัพย์หมุนเวียนที่สามารถแปลงเป็นเงินสดได้เร็วด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่องกับภาระผูกพันทางการเงินเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างสินทรัพย์สภาพคล่อง กับภาระผูกพันทางการเงิน มีสินทรัพย์สภาพคล่องดำรงไว้เพียงพอต่อภาระผูกพันทางการเงิน หรือสหกรณ์มีแหล่งที่มาของกระแสเงินสดเพียงพอกับภาระผูกพันทางการเงินที่จะถึงกำหนดหรือไม่ สาเหตุหลักของการขาดสภาพคล่องนั้นมาจากการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินไม่ดีพอ รวมถึงปัญหาจากผลการดำเนินงาน เช่น มีภาระหนี้สินระยะสั้นมาก การถอนเงินฝากมากกว่าปกติ การนำเงินให้กู้ระยะสั้นไปให้กู้ระยะยาว เป็นต้น ครอบคลุมของการเปลี่ยนเงินสด หรือกระแสเงินสดเข้ามาเพียงพอหรือไม่ เช่น อัตราลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดต่อหนี้ถึงกำหนดชำระและอายุเฉลี่ยของสินค้า

การวิเคราะห์สภาพคล่อง (Liquidity) เครื่องมือทางบัญชีวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

2. อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด} = \frac{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด}}{\text{ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นถึงกำหนดชำระ}} \times 100$$

มิติที่ 6 : S-Sensitivity : ผลกระทบที่มีต่อสหกรณ์ หรือความอ่อนไหวของธุรกิจ ปัจจัยเสี่ยงที่มีผลกระทบในแง่ลบต่อธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินอยู่

ปัจจัยเสี่ยง พิจารณาจากปัจจัยแวดล้อมสหกรณ์ สาเหตุการเกิดปัจจัย อาจมาจากภาครัฐ หรือจากสถานการณ์ทั่วไป ภาวะวิกฤติ ภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ อันประกอบด้วย ภาวะ คู่แข่งทางธุรกิจ นโยบายการเงินของภาครัฐ อัตราดอกเบี้ย นโยบายช่วยเหลือของภาครัฐ ระเบียบ ข้อบังคับ พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง สภาพตลาด เทคโนโลยีและวิทยาการใหม่ๆ

การวิเคราะห์ผลจากแนวคิดและทฤษฎี CAMELS Analysis จากข้อมูลทางการเงินของ สหกรณ์จะวิเคราะห์ผลโดยเปรียบเทียบกับข้อมูลอัตราส่วนถัวเฉลี่ยของสหกรณ์ทั้งประเทศโดยแยก ประเภทสหกรณ์ และแยกขนาดของสหกรณ์ ณ ปีที่ต้องการเทียบ (Peer Group) ของกรมตรวจบัญชี สหกรณ์ซึ่งจะวิเคราะห์ผลออกมาในรูปแบบ 5 มิติ คือมิติที่ 1-5 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นจะออกมา เป็นผลว่าสหกรณ์ที่ต้องการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าหรือสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยปกติ

การวิเคราะห์อัตราส่วนตามแนวคิดและทฤษฎี CAMELS Analysis กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ให้คำนิยามในการวิเคราะห์ไว้ดังนี้

ดีมาก หมายถึง มีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์อื่นในระดับเดียวกัน

ดี หมายถึง มีค่าเท่ากับหรือใกล้เคียงค่าเฉลี่ยของสหกรณ์อื่นในระดับเดียวกัน

พอใช้ หมายถึง มีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์อื่นในระดับเดียวกัน

ระบบเตือนภัยและเฝ้าระวังทางการเงิน

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งมีฐานะเป็นศูนย์ข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ได้ประยุกต์ใช้เครื่องมือทางการเงินสร้างระบบเตือนภัยเพื่อการเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกรมาเป็นลำดับ โดยในปี 2548 ได้ประยุกต์ใช้ CAMELS Analysis ในการวิเคราะห์ภาวะ เศรษฐกิจการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2549 สร้างค่าอ้างอิงเพื่อเทียบเคียงทางการเงิน ภายในกลุ่ม (ขนาดและประเภท) ด้วยอัตราส่วนและข้อมูลสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Average of Financial Data and Ratio of Cooperative and Farmer Groups : Peer Group) และในปี 2550 นี้ ได้สร้างค่าอ้างอิงที่เป็นค่ามาตรฐานเพื่อพัฒนาเสถียรภาพทางการเงินสหกรณ์และ กลุ่มเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ด้วยอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร (Financial Standard Ratios of Cooperatives and Farmer Groups) (กรมตรวจบัญชี สหกรณ์, 2551)

ซึ่งอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรดังกล่าว สามารถใช้วัด ระดับการวิเคราะห์การเฝ้าระวังทางการเงิน โดยสามารถชี้วัดระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังทางการเงิน ได้ 4 ระดับ คือ

1. ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ
2. ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น
3. ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ
4. ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน

โดยใช้สีเป็นเครื่องหมายในการแยกขนาดความรุนแรงของระดับการเฝ้าระวัง 4 สี คือ เขียว เหลือง ส้ม และแดง มีความหมายดังนี้

สีเขียว หมายถึง วิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ

สีเหลือง หมายถึง วิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น

สีส้ม หมายถึง วิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ

สีแดง หมายถึง วิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน

ในระดับความรุนแรงสีเขียว เป็นระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังปกติแต่อย่างไรก็ตามต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ซึ่งอาจมีด้านใดด้านหนึ่งของ CAMELS ที่ต้องปรับปรุงให้ดีกว่าเดิมก็ได้ ในระดับความรุนแรงสีเหลือง เป็นระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังมากขึ้น ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและตรวจสอบว่ามีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งหรือสองด้านของ CAMEL หรือไม่ ที่ต้องปรับปรุงให้มากขึ้นและให้ดีกว่าเดิมก็ได้ ในระดับความรุนแรงสีส้ม เป็นระดับวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังพิเศษ ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ามีปัญหาด้านใดของ CAMEL และปัญหานั้นรุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุว่าคืออะไร และจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างรวดเร็วหรือไม่ ในระดับความรุนแรงสีแดง เป็นระดับการวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนถึงว่าได้เกิดปัญหาทุกด้านของ CAMELS รุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุคืออะไร และมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างเร่งด่วนมิฉะนั้นจะเกิดผลเสียหายหรือไม่

เครื่องมือสร้างระบบเตือนภัยเพื่อเฝ้าระวังทางการเงิน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่เปรียบเสมือนเข็มทิศนำทาง เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการทางการเงินของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ใช้การเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร สำหรับการพิจารณาว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์เป็นอย่างไร โดยพิจารณา 3 ตัวชี้วัด คือ

1. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน
2. ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด
3. ทุนสำรองต่อสินทรัพย์

และพิจารณาจากตัวชี้วัดทั้ง 3 ตัวชี้วัดว่าอยู่ในระดับใด (สูง กลาง ต่ำ)

นอกจากระดับการเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินแล้วนั้น ยังจะพิจารณาความลึกของการวิเคราะห์ในด้านต่อไปนี้ได้ ความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยง(C) คุณภาพของสินทรัพย์(A) การทำกำไร(E) สภาพคล่อง(L) โดยจะใช้การวิเคราะห์ 3 ระดับเช่นกัน แต่จะใช้สีเป็นเครื่องหมายในการแยกระดับความลึกของการวิเคราะห์ขนาดความรุนแรงของค่าใช้จ่ายดำเนินงานที่มีผลต่อการทำกำไร

การวัดการวิเคราะห์เทียบเคียง 3 ตัวชี้วัดและการพิจารณาความลึกของการวิเคราะห์ (C) (A) (E) (L) ใช้การวิเคราะห์ 3 ระดับเช่นเดียวกัน โดยใช้สีเป็นเครื่องหมายแยกระดับความลึกเพื่อการวิเคราะห์ 3 สี คือ สีเขียว เหลือง และแดง มีความหมายดังนี้

สีเขียว หมายถึง ดี

สีเหลือง หมายถึง พอใช้

สีแดง หมายถึง ต้องปรับปรุง

ในระดับที่ดี แสดงถึงความสามารถที่ล้ำหน้า ควรรักษาระดับให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง ในระดับที่พอใช้ แสดงถึงความสามารถที่พอใช้อาจจะสามารถปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานให้มากขึ้นได้อีก และในระดับที่ต้องปรับปรุง แสดงถึงความสามารถที่อาจต้องแก้ไขปรับปรุง หรือเปลี่ยนแปลงวิธีการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีขึ้น

จากภาพ 1 เป็นภาพแสดงระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ซึ่งจากภาพตัวอย่างค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ในระดับดี ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดอยู่ในระดับดีเช่นกัน แต่ทุนสำรองต่อสินทรัพย์อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

ภาพ 2 เป็นภาพแสดงระดับการวิเคราะห์และเฝ้าระวังทางการเงิน ซึ่งจากภาพตัวอย่างเข้มทิศชี้ไปที่สีแดง นั้นหมายถึงอยู่ระดับการวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนถึงปัญหาทุกด้านของ CAMELS ว่ามีความรุนแรงหรือไม่ รวมทั้งหาสาเหตุคืออะไร และมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างเร่งด่วนก่อนที่จะเกิดความเสียหายหรือไม่

ภาพ 3 เป็นภาพแสดงถึงความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน ซึ่งจากภาพ C อยู่ในระดับสีแดง ซึ่งหมายถึงต้องวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากที่สุด A E และ L อยู่ในระดับความลึกสีเขียว ซึ่งหมายถึงต้องวิเคราะห์และติดตามทั่วไป ซึ่งจากการวิเคราะห์ C A E L โดยรวมอยู่ในระดับการวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวังมากขึ้น ควรวิเคราะห์ขนาดความรุนแรงของการดำรงทุนสำรองที่ส่งผลถึงความเสี่ยงของเงินทุน

ฉะนั้นจากภาพ 1 และ 2 บ่งบอกว่า สหกรณ์จะต้องเฝ้าระวังเป็นพิเศษในเรื่องของเงินทุนสำรองของสหกรณ์ และในภาพ 3 ก็เป็นสัญญาณบ่งบอกว่าสหกรณ์ควรพิจารณา และเฝ้าระวังใน

เรื่องของความพอเพียงของเงินทุนเป็นพิเศษ ซึ่งหากสหกรณ์ไม่มีการบริหารจัดการด้านเงินทุนแล้วจะเกิดความเสียหายทางด้านเงินทุนของสหกรณ์อย่างแน่นอน

ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร		
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ ตามกำหนด	ทุนสำรองต่อสินทรัพย์
 ดี	 ดี	 ต้องปรับปรุง

ภาพที่ 2 ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2551: 46)

ภาพที่ 3 ระดับการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเพื่อเฝ้า
ระวัง

ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2551: 22)

ภาพที่ 4 ความลึกของการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในแต่ละด้าน
ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2551: 46)

การเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์

ในการวิเคราะห์เจาะลึกเพื่อหาสาเหตุของปัญหาต้องเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์และเฝ้าระวัง 4 ระดับ ดังนี้

1. ระดับการวิเคราะห์และเฝ้าระวัง ปกติ ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนา ได้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือไม่ ซึ่งอาจมีด้านใดด้านหนึ่งของ CAMELS ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้ดีกว่าเดิมก็ได้

2. ระดับการวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น ต้องวิเคราะห์ถึงความสามารถในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีปัญหาด้านใดด้านหนึ่งของ CAMELS ที่ต้องพัฒนาปรับปรุงให้ดีกว่าเดิม

3. ระดับการวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่ามีปัญหาด้านใดของ CAMELS รุนแรงหรือไม่ รวมทั้งสาเหตุคืออะไร และมีความจำเป็นที่ต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างรวดเร็วหรือไม่

4. ระดับการวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน ต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนถึงว่าได้เกิดปัญหาในด้านใดของ CAMELS รุนแรงหรือไม่ รวมทั้งสาเหตุคืออะไรและมีความจำเป็นที่ต้องแก้ไขปรับปรุงอย่างเร่งด่วน มิฉะนั้นจะเกิดผลเสียหายหรือไม่

สรุป อัตราส่วนทางการเงินที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้ง 3 อัตราส่วน เป็นเครื่องมือเพื่อให้ผู้วิเคราะห์ที่มีจุดเริ่มต้นในการมองเห็นสภาพปัญหา อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ตามมุมมองของ CAMELS Analysis เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้เข้มแข็ง และมีเสถียรภาพที่มั่นคงต่อไป

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พัชรินทร์ สารมาท (2553) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินของธุรกิจสินเชื่อ ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสหกรณ์ กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรเชียงดาว จำกัด การศึกษาครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินของธุรกิจสินเชื่อและเพื่อศึกษาแนวนโยบายการบริหารความเสี่ยงทางการเงินของธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์การเกษตรเชียงดาว จำกัด โดยใช้เครื่องมือในการการวิเคราะห์คือ 1) ใช้โปรแกรมระบบเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงิน (CFSAW:ss) เพื่อวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและปัญหาธุรกิจของสหกรณ์โดยวิเคราะห์ 5 ด้านของ CAMELS Analysis ได้แก่ ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง(C) คุณภาพของสินทรัพย์(A) ชีตความสามารถในการบริหาร(M) ความสามารถในการทำกำไร(E) และสภาพคล่อง(L) เพื่อนำการ

วิเคราะห์ที่ได้มาเทียบเคียงอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยพิจารณา 3 ส่วน คือ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด และทุนสำรองต่อสินทรัพย์ และนำข้อมูลที่ได้มาแปรผลให้ทราบถึงระดับการวิเคราะห์และเตือนภัยทางการเงินให้แก่สหกรณ์ทราบ 2) ใช้อัตราส่วนทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับความเสียหายอัตราส่วนที่นำมาใช้ในการประเมินผลปฏิบัติงานโดยวัดจากการทำกำไรและความเสี่ยงของสถาบันการเงินได้แก่ อัตราส่วนวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ อัตราส่วนวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง อัตราส่วนวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านการตลาด อัตราส่วนวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ 3) แบบสอบถามเพื่อสอบถามคณะกรรมการดำเนินงานและฝ่ายจัดการ ผลจากการวิเคราะห์ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานจากรายงานงบการเงินปี 2552 พบว่าสหกรณ์การเกษตรเชียงใหม่ จำกัด มีความเสี่ยงในด้านสินเชื่อสูง ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องระดับปานกลาง ส่วนความเสี่ยงด้านปฏิบัติงานและการตลาดมีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ การบริหารความเสี่ยงหลังจากประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ได้ตอบสนองความเสี่ยงด้านสินเชื่อและด้านสภาพคล่องด้วยวิธีการควบคุมความเสี่ยง โดยการจัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อเร่งรัดติดตามหนี้สิน และตอบสนองต่อความเสี่ยงด้านการตลาดและปฏิบัติงานด้วยการยอมรับความเสี่ยง เนื่องจากมีความเสี่ยงอยู่ในระดับต่ำ ยังไม่มีผลกระทบต่อสหกรณ์ในขณะนี้

เรวัตี ศิลาแก้ว (2555) ศึกษาเรื่องต้นแบบสหกรณ์การเกษตรในการบริหารสหกรณ์โดยใช้ข้อมูลทางบัญชี การศึกษาในครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการบริหารงานของสหกรณ์การเกษตร โดยใช้แนวคิดและทฤษฎี CAMELS Analysis ในมุมมอง 6 มิติ และจัดอันดับสหกรณ์การเกษตรต้นแบบที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานดีที่สุด เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรทั้ง 38 สหกรณ์ และเครื่องมือเตือนภัยทางการเงิน CAMEL Analysis ในมุมมอง 6 มิติ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบทางสถิติใช้สถิติทดสอบ Independent t-test ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรที่มีอยู่ในจังหวัดพะเยา ปี 2554 โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 38 สหกรณ์ จากสหกรณ์การเกษตรที่มีสถานะดำเนินธุรกิจอยู่ โดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1) วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินตามเครื่องมือเตือนภัยทางการเงิน CAMELS Analysis ในมิติ 1-5 ได้ทั้งสิ้น 10 อัตราส่วน ได้แก่ อัตราการเติบโตของสหกรณ์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ อัตราการเติบโตของธุรกิจ อัตราการเติบโตของทุนสำรอง อัตราการเติบโตของทุนสะสมอื่น อัตราการเติบโตของกำไร อัตรากำไรสุทธิ และอัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด 2) นำอัตราส่วนทางการเงินที่ทำการวิเคราะห์เรียบร้อยแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ในภาพรวมทุกมิติของแต่ละสหกรณ์ และจัดเรียงลำดับสหกรณ์จากสหกรณ์ที่มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่ามากที่สุดไปจนถึงสหกรณ์ที่มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่าต่ำที่สุด ผลจากการศึกษาคั้งนี้พบว่าจากการผลการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินมิติ 1-5 ทำการจัดเรียงลำดับ

สหกรณ์ ที่มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่ามากที่สุดไปจนถึงสหกรณ์ที่มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่าต่ำที่สุด สามารถแบ่งกลุ่มสหกรณ์การเกษตรออกได้จำนวน 38 สหกรณ์ออกได้เป็น 3 กลุ่ม ตามสูตรพิสัย คือกลุ่มที่ 1 สหกรณ์การเกษตรที่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานสหกรณ์ในระดับดีมาก กลุ่มที่ 2 สหกรณ์การเกษตรที่มีการบริหารสหกรณ์ในระดับดี และกลุ่มที่ 3 สหกรณ์การเกษตรที่มีการบริหารสหกรณ์ในระดับพอใช้ โดยสหกรณ์ที่มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่ามากที่สุด ได้แก่ สหกรณ์การเกษตรพะเยาร่วมใจ จำกัด และสหกรณ์ที่มีค่าเฉลี่ยอัตราส่วนทางการเงินที่มีค่าต่ำที่สุด ได้แก่ สหกรณ์ผู้ผลิตลิ้นจี่แม่ใจ จำกัด

กิตติศักดิ์ งามนุช (2553) ศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมในประเทศไทย ระหว่างปี พ.ศ.2541-2550 โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมในประเทศไทยทั้งแยกเป็นสหกรณ์และโดยภาพรวม ใช้เครื่องมืออัตราส่วนทางการเงินในการประเมินฐานะทางการเงินและความสามารถในการหากำไรทางธุรกิจ ซึ่งมีอัตราส่วนที่เป็นหลักในการบริหารการเงิน 4 ประเภท ได้แก่ 1)อัตราส่วนวิเคราะห์ความคล่องตัว 2)อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ 3)อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการก่อหนี้ 4)อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร หรือ ประสิทธิภาพในการบริหารงานของฝ่ายบริหาร จากการศึกษาสถานการณ์ผลการดำเนินงาน พบว่ามีสถานการณ์ความผันผวนตลอดเวลา โดยรายได้รวมของสหกรณ์นิคมมีความผันผวนร้อยละ -9.64 ถึง 34.86 ค่าใช้จ่ายรวมมีความผันผวนร้อยละ -30.33 ถึง 38.19 กำไร(ขาดทุน)สุทธิมีความผันผวน -327.92 ถึง 217.77 ซึ่งจากผลการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์นิคมในรอบ 10 ปี พ.ศ.2541 – 2550 จะเห็นได้ว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านอัตราส่วนทางการเงินที่มีความผันผวนตลอดระหว่าง 10 ปี ดังนั้นภาครัฐตลอดจนถึงคณะกรรมการควรเข้ามาส่งเสริมสนับสนุนให้ความสำคัญเข้ามาดูแลเกี่ยวกับกิจกรรมด้านการเงินของสหกรณ์นิคม

ศรีสมพร รอดศิริ (2550) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์และฐานะทางการเงินของสหกรณ์นิคมกบินทร์บุรี มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์แผนกลยุทธ์ ฐานะทางการเงิน และขีดความสามารถในด้านการบริหารจัดการของสหกรณ์นิคมกบินทร์บุรี จำกัด ใช้ข้อมูลปีพ.ศ.2548-2550 โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ในส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์นิคมกบินทร์บุรี ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis และการวิเคราะห์การดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ในส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ฐานะการเงินของสหกรณ์ใช้ CAMELS Analysis ในการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ใน 4 มิติที่เกี่ยวข้องกับการเงิน ได้แก่ มิติ C ความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยง มิติ A คุณภาพของสินทรัพย์ มิติ E การหากำไร และมิติ L สภาพคล่อง หลังจากวิเคราะห์ CAMELS Analysis แล้ว นำข้อมูลที่ได้มาทำการเทียบเคียงอัตราส่วนโดยใช้โปรแกรมเผ้าระวังและเตือนภัยทางการเงิน(CFSAW:ss) ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผลจากการศึกษาพบว่า สหกรณ์มี

หนี้สินมากกว่าทุนของสหกรณ์ในอัตราส่วนค่อนข้างสูงส่งผลให้สหกรณ์มีความเสี่ยงสูงด้านเงินทุน สหกรณ์มีอัตราการค้าชำระหนี้อยู่ในเกณฑ์ดีเนื่องจากมีความสามารถในการจัดเก็บหนี้ ในส่วนของการทำกำไรพบว่าผลตอบแทนแก่สมาชิกต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของกลุ่มและสหกรณ์มีกำไรต่อสมาชิกลดลงทุกปี และในด้านสภาพคล่องพบว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีคุณภาพ ธุรกิจของสหกรณ์มีอัตราหมุนเร็ว

ชนินทร์ สุวรรณสุขุม (2548) ศึกษาเรื่องการพัฒนาสหกรณ์นิคม กรณีศึกษา สหกรณ์นิคมสมุทรสาคร จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินธุรกิจเพื่อพัฒนาสหกรณ์นิคมสมุทรสาคร จำกัด ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะกรรมการของสหกรณ์ 15 คน ฝ่ายบริหาร 10 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ 280 คน แล้วนำข้อมูลที่ได้มาแปรผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์หาค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ผลการศึกษาแยกตามประเภทธุรกิจพบปัญหาจากการดำเนินงานคือ ธุรกิจสินเชื่อประสบกับภาวะขาดทุนและสมาชิกมีหนี้ค้างชำระมาก ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายพบว่า สมาชิกซื้อสินค้าน้อยเพราะไม่มีความสะดวกในการเดินทางและมีราคาสูงกว่าร้านค้าทั่วไป ธุรกิจให้บริการน้ำบาดาลพบว่าสมาชิกผู้ใช้บริการไม่มีส่วนร่วมในการดูแลอุปกรณ์และท่อน้ำ จากปัญหาดังกล่าวมีแนวทางในการแก้ไขเพื่อพัฒนาสหกรณ์ต่อไปคือ ปรับปรุงระบบบริหารสินเชื่อของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สหกรณ์ควรวางแผนการทำธุรกิจโดยคำนึงถึงความต้องการของสมาชิก เพื่อลดต้นทุนพร้อมทั้งสามารถบริการสมาชิกได้อย่างทั่วถึง และในปัญหาด้านธุรกิจน้ำบาดาล ควรจัดกิจกรรมให้สมาชิกรับรู้ถึงประโยชน์ของการใช้น้ำที่ถูกราคา เพื่อสร้างจิตใต้สำนึก

ประดิษฐ์ จันทร์สุภา (2550) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรบ้านหมี่ จำกัด มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของสหกรณ์ 2) เพื่อศึกษาและนำเสนอแนวคิด Balance Scorecard มาใช้วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน 3) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน โดยใช้ข้อมูลปีบัญชี พ.ศ.2547-2550 และการพูดคุยสอบถามอย่างไม่เป็นทางการกับคณะกรรมการฝ่ายจัดการ ใช้อัตราส่วนทางการเงินและ Balance Scorecard ในการศึกษา ผลจากการศึกษาพบว่าในด้านการเงินสหกรณ์มีโครงสร้างของทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากสหกรณ์เอง มีเงินทุนในเพียงพอในการให้บริการแก่สมาชิกอย่างทั่วถึง สหกรณ์มีสภาพคล่องเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากพอที่จะชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี และยังมีอัตรากำไรสุทธิสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกลุ่ม ส่วนผลจากการศึกษาด้านกระบวนการภายในพบว่า สหกรณ์ไม่มีค่านิยมร่วมมือเพียงแผนงาน วิสัยทัศน์ และเป้าหมายขององค์กรเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน

ธวัชชัย อูระ (2553) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมดอนตาล จำกัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ สมาชิกสหกรณ์นิคมดอนตาล

จำกัด จำนวน 359 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีของ Krejcie and Morgan และใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1)สมาชิกสหกรณ์นิคมดอนตาล มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมดอนตาล จำกัด ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีความพึงพอใจสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านธุรกิจการรับฝากเงิน รองลงมาคือ ด้านการคัดเลือกสมาชิกสหกรณ์ และด้านธุรกิจรวมกันชาย 2)การศึกษาความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมดอนตาล ด้านการคัดเลือกสมาชิกสหกรณ์ ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมแรกเข้าเป็นค่าสมัคร จำนวน 50 บาท และให้ถือหุ้นแรกเข้า จำนวน 10 หุ้น ด้านธุรกิจสินเชื่อ ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ เงินกู้ระยะสั้น บุคคลค้าประกันวงเงินไม่เกิน 20,000 บาท ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ จำนวนสินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายให้กับสมาชิกเพียงพอ กับความต้องการของสมาชิก ด้านธุรกิจรวมกันชาย ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ วิธีการที่สหกรณ์ไม่หักความชื้นตามส่วนที่ ระดับความชื้น 14% ด้านธุรกิจการรับฝากเงิน ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมาก ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ การจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากให้กับสมาชิกที่ฝากประเภทออมทรัพย์ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 ต่อปี ด้านการส่งเสริมอาชีพและการฝึกอบรม ในภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ข้อที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ การให้บริการข่าวสารข้อมูลการเกษตรของสหกรณ์ 3)ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมดอนตาล จำกัด สมาชิกสหกรณ์นิคมดอนตาลมีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ด้านการคัดเลือกสมาชิกและสหกรณ์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาและอุปสรรคที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วิธีปฏิบัติและขั้นตอนการเข้ามาเป็นสมาชิกสหกรณ์นิคมดอนตาล จำกัด ด้านธุรกิจสินเชื่อ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหาและอุปสรรคที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรวดเร็ว วิธีปฏิบัติการทำเรื่องคำขอกู้เงินจากสหกรณ์ ด้านธุรกิจรวมกันซื้อ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหาและอุปสรรคที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ราคาสินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย เมื่อเปรียบเทียบกับราคาในท้องตลาด ด้านธุรกิจรวมกันชายพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหาและอุปสรรคที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรวดเร็ว วิธีการปฏิบัติการรับซื้อข้าวของสหกรณ์ ด้านธุรกิจการรับฝากเงิน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหาและอุปสรรคที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ในด้านอื่นๆ ด้านการส่งเสริมอาชีพและการฝึกอบรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ปัญหาและอุปสรรคที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การให้บริการข่าวสารการเกษตรให้กับสมาชิกของสหกรณ์

สิทธิพัฒน์ แกมเงิน (2550) ศึกษาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรจตุรัส จำกัด จังหวัดชัยภูมิมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและศึกษาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตร

จตุรัส จำกัด รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรค ใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่อัตราส่วนทางการเงินตามแบบ CAMELS Analysis ใน 5 มิติ การวิเคราะห์อัตราแนวโน้ม และใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนาในการวิเคราะห์การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และข้อมูลทุติยภูมิใช้ข้อมูลจากรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2543-2550 รวม 8 ปี ผลจากการศึกษา CAMELS Analysis พบว่าด้านความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยง มีความเสี่ยงเนื่องจากทุนของสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้ได้ทั้งหมด ด้านคุณภาพของสินทรัพย์พบว่าความสามารถในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ด้านความสามารถในการทำกำไรพบว่ามีความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ลดลง ด้านสภาพคล่องพบว่ามีความสภาพคล่องอยู่ในเกณฑ์ดี และจากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจพบว่า ด้านการจัดการเงินทุนสหกรณ์มีส่วนของหนี้สินมีการเพิ่มมากกว่าทุนของสหกรณ์ ด้านสินเชื่อส่วนใหญ่ลูกหนี้สามารถชำระได้ก่อนถึงกำหนดชำระ ด้านการจัดการสินค้มาจำหน่ายปรากฏว่ามีต้นทุนในการจัดหาสินค้มาจำหน่ายที่สูง

ประนอม หมีทอง (2550) ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์และฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรบางกรวย จำกัด จังหวัดนนทบุรี มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพทั่วไป เพื่อวิเคราะห์แผนกลยุทธ์และฐานะทางการเงิน และเพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรบางกรวย จำกัด ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาคือ เอกสารรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ โดยใช้ข้อมูลปี พ.ศ.2546-2550 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ 1)ใช้อัตราส่วนทางการเงินวิเคราะห์งบการเงินเพื่อวิเคราะห์ฐานะทางการเงินของสหกรณ์ 2)ใช้ CAMELS Analysis ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพทางการเงินของสหกรณ์ 3)ใช้เทคนิค Balanced Scorecard ในการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสอบถามพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการกับคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และสมาชิกสหกรณ์ เพื่อเก็บข้อมูลด้านปฐมภูมิ และข้อมูลด้านทุติยภูมิใช้ข้อมูลจากการรวบรวมเอกสารรายงานกิจการประจำปีของสหกรณ์ จากผลการศึกษาพบว่าทุนการดำเนินงานของสหกรณ์ส่วนใหญ่มาจากเงินรับฝากจากสมาชิก เงินกู้ยืมภายนอกและทุนเรือนหุ้นตามลำดับ ด้านทรัพย์สินถือว่ามั่นคงเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้นใกล้เคียงกันกับทรัพย์สินทั้งหมด ด้านหนี้สินมีอัตราเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตลอด 5 ปี แสดงถึงศักยภาพในด้านการทำธุรกิจของสหกรณ์ ด้านแผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ ถือว่าประสบความสำเร็จเนื่องจากมีกำไรเพิ่มขึ้น

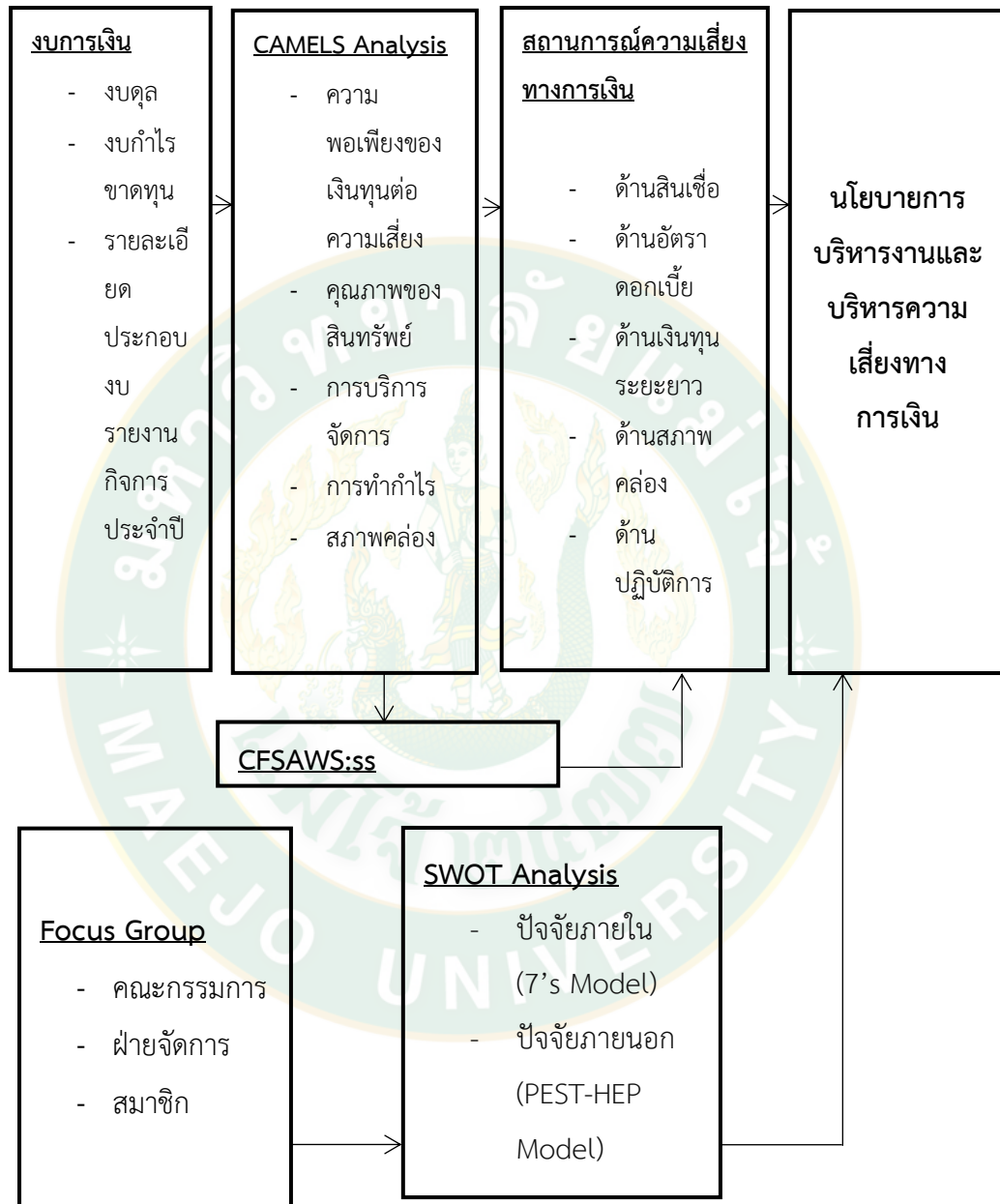
อุทัย มีเสน (2550) ศึกษาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรชัยนาท จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการดำเนินธุรกิจ ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรชัยนาท จำกัด โดยใช้

แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากสมาชิก คณะกรรมการดำเนินงาน และฝ่ายจัดการ ใช้เครื่องมือสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รวมถึงวิเคราะห์ความเหมาะสมในการให้บริการที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของสมาชิก ซึ่งได้กำหนดไว้ 2 คำตอบ คือเหมาะสม และไม่เหมาะสม ผลจากการศึกษาพบว่ามีปัญหาในการดำเนินงานคือ 1)บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการ อุดมการณ์ วิธีการสหกรณ์ ขาดจิตสำนึกเป็นเจ้าของสหกรณ์ 2)ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายขาดระบบการบริหารการตลาดที่ดี 3)ด้านธุรกิจรวบรวมผลผลิตขาดระบบในการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ 4)ด้านการบริการขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี 5)ด้านโครงสร้างการจัดการองค์กรขาดเจ้าหน้าที่ทางการตลาดที่เป็นมืออาชีพ

ภาคสรุป

จากการตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้ศึกษามีความเข้าใจถึงทฤษฎีและแนวคิดที่จะนำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ อันได้แก่ 1)CAMELS Analysis เป็นเครื่องมือทางการเงินที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์นำมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างมาตรฐานในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานเดียวกันในการวิเคราะห์มุมมอง 6 มิติ 2)ระบบเผื่อระวังและเตือนภัยทางการเงิน(CFSAWS:ss) 3)ความเสี่ยงทางการเงิน 4)SWOT Analysis(วิเคราะห์ปัจจัยภายในโดย 7's Model และวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกโดย PEST-HEP Model) ซึ่งทั้ง 4 ทฤษฎีและแนวคิดนั้นจะทำให้ผู้ศึกษาจะสามารถเข้าใจถึงสถานการณ์ปัจจุบันของสหกรณ์โดยครอบคลุม และยังทำให้ผู้ศึกษาจะได้รู้ถึงภาวะความเสี่ยงในด้านต่างๆที่อาจเกิดขึ้นกับสหกรณ์ในอนาคต หากผู้ศึกษาสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ จะสามารถเตือนภัยให้สหกรณ์รับรู้ถึงสิ่งที่ตนเองกำลังเผชิญอยู่และหาทางบริหารจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ จากทฤษฎีแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ สามารถนำมากำหนดเป็นแนวทางในการศึกษา สรุปได้ดังกรอบแนวคิดในการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 5

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยข้อมูลเชิงวิเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการจัดเวที
ประชุมกลุ่ม(Focus group) ระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และสมาชิกของสหกรณ์

เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปีบัญชี
2554 – 2558 เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ แปรความ สรุปผล และรายงานผล

สถานที่ดำเนินการวิจัย

สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 18 หมู่ 10 ตำบลแม่แวน อำเภอรวยราษฎร์ จังหวัดเชียงใหม่
50190

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากรายงานกิจการประจำปี และงบ
การเงิน อันประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน รายละเอียดประกอบงบการเงินของสหกรณ์นิคม
พร้าว จำกัด ในระหว่างปีบัญชี 2554 – 2558 เพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน
ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ข้อมูลปฐมภูมิ คือ การทำ Focus Group กับคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และสมาชิกของ
สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด เพื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี
บัญชี 2554 – 2558 ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Statistics) โดยอาศัยเครื่องมือ
ทางบัญชี ดังนี้

1. การวิเคราะห์โดยใช้วิธี CAMELS Analysis วิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลปีบัญชี 2554 – 2558
ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยแบ่งการวิเคราะห์ 5 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 C - Capital Strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงหรือความเข้มแข็งของเงินทุน การวิเคราะห์ความเพียงพอ การวิเคราะห์ความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยงแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น

1. อัตราหนี้สินต่อทุน (เท่า) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราหนี้สินต่อทุน} = \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุนของสหกรณ์}} \text{ (เท่า)}$$

2. อัตราการเติบโตของสหกรณ์ (%) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของสหกรณ์} = \frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} - \text{ทุนปีก่อน}}{\text{ทุนปีก่อน}} \times 100$$

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน (%) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

มิติที่ 2 A - Asset Quality : คุณภาพของสินทรัพย์ การวิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น

1. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \times 100$$

2. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของสินทรัพย์} = \frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} - \text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีก่อน}} \times 100$$

มิติที่ 3 M - Management Capability : การบริหารจัดการ การวิเคราะห์การบริหารจัดการ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น

1. อัตราการเติบโตของธุรกิจ (%) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราการเติบโตของธุรกิจ} = \frac{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}}{\text{มูลค่าธุรกิจรวมปีก่อน}} \times 100$$

การวิเคราะห์ในมิติที่ 3 จะแสดงได้ถึงความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจของสหกรณ์ โดยการวิเคราะห์นั้นจะแบ่งการวิเคราะห์ออกตามประเภทธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินงานอยู่ ว่าในแต่ละประเภทธุรกิจนั้นมีอัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจมากขึ้นหรือลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา และอยู่ในเกณฑ์ใดเมื่อเทียบกับข้อมูล Peer Group ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

2. แนวโน้มปีหน้าของสหกรณ์ มีสูตรในการคำนวณคือ

แนวโน้มปีหน้าของสหกรณ์ = การพยากรณ์หรือการคาดการณ์ข้อมูลจากอดีต (สมาชิก ทุนธุรกิจ กำไร) โดยใช้ข้อมูลย้อนหลัง 5 ปี ในการมาทำการพยากรณ์ โดยใช้อัตราร้อยละของแนวโน้ม โดยวิธีอัตราร้อยละของปีฐานคงที่ โดยใช้ข้อมูลงบการเงินในปีบัญชี 2553 เป็นปีฐานและใช้ข้อมูลงบการเงินในปีบัญชี 2554-2558 เทียบกับปีฐาน

$$G_t = \frac{X_i - X_{i-1}}{X} \times 100$$

โดย G_t คือ อัตราการเพิ่มลดของปีที่ต้องการหา

X_i คือ ตัวเลขของรายการตามปีที่ต้องการหาอัตราเพิ่ม (ลด)

X คือ ปีฐาน

มิติที่ 4 E - Earning Sufficiency : การทำกำไร การวิเคราะห์การทำกำไรแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น

1. อัตรากำไรต่อสมาชิก (บาท) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตรากำไรต่อสมาชิก} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

2. อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไร} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}} \times 100$$

3. อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตรากำไรสุทธิ} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{รายได้หลักของสหกรณ์}} \times 100$$

มิติที่ 5 L - Liquidity : สภาพคล่อง การวิเคราะห์สภาพคล่อง ใช้การวิเคราะห์คือ

1. อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (เท่า) มีสูตรในการคำนวณ คือ

$$\text{อัตราส่วนทุนหมุนเวียน} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

เพื่อวิเคราะห์ว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีภาวะเศรษฐกิจทางการเงินเป็นอย่างไร เงินทุนของสหกรณ์มีความเข้มแข็งพอที่จะรับกับความเสี่ยงของด้านธุรกิจต่างๆที่สหกรณ์ดำเนินการอยู่

หรือไม่ นอกจากการใช้ CAMELS Analysis แล้วจะใช้ CFSAWS:ss เพื่อวัดระดับการวิเคราะห์เฝ้าระวังทางการเงิน ว่าสหกรณ์ต้องมีระดับการเฝ้าระวังทางการเงินในระดับใด

2. การวัดระดับการวิเคราะห์และเฝ้าระวังทางการเงินโดยใช้โปรแกรม CFSAW:ss ซึ่งจะแบ่งการวิเคราะห์และเฝ้าระวังทางการเงินออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังปกติ ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังมากขึ้น ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษ และ ระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน โดยการวิเคราะห์ทั้ง 4 ระดับนั้นจะวิเคราะห์โดยพิจารณาจาก 3 ตัวชี้วัด คือ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด และทุนสำรองต่อสินทรัพย์ เพื่อที่จะพิจารณาว่าทั้ง 3 ตัวชี้วัดอยู่ในระดับใด (สูง กลาง ต่ำ) นอกจากนี้จะพิจารณาระดับการเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินแล้วยังพิจารณาถึงความลึกของการวิเคราะห์ในแต่ละด้าน ได้แก่ C = ความพอเพียงของเงินทุนต่อความเสี่ยง A = คุณภาพของสินทรัพย์ E = การทำกำไร L = สภาพคล่อง เพื่อนำผลที่ได้ไปเทียบกับตารางแสดงระดับของการเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์ จำแนกตามระดับการวิเคราะห์เพื่อเฝ้าระวัง และการเชื่อมโยงกับการวิเคราะห์ CAMELS Analysis ของส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

3. การวิเคราะห์ความเสี่ยงของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ใช้อัตราส่วนวัดความเสี่ยงทางการเงิน 5 ด้าน ดังนี้

3.1 ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

3.1.1 อัตราส่วนหนี้สูญสุทธิต่อเงินให้สินเชื่อรวม

$$\text{อัตราส่วนหนี้สูญสุทธิต่อเงินให้สินเชื่อ} = \frac{\text{หนี้สูญทั้งสิ้น}}{\text{เงินให้สินเชื่อ}}$$

3.1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อเงินให้สินเชื่อรวม

$$\text{อัตราส่วนทุนสำรองต่อเงินให้สินเชื่อ} = \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{เงินให้สินเชื่อ}}$$

3.1.3 อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อรวม

$$\text{อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อ} = \frac{\text{ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ}}{\text{เงินให้สินเชื่อ}}$$

3.1.4 อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อรวม

$$\text{อัตราการขยายตัวของเงินให้สินเชื่อ} = \frac{\text{เงินให้สินเชื่อปีนี้} - \text{เงินให้สินเชื่อปีก่อน}}{\text{เงินให้สินเชื่อปีก่อน}}$$

$$\text{อัตราการขยายตัวของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ} = \frac{\text{ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญปีนี้} - \text{ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญปีก่อน}}{\text{เงินให้สินเชื่อปีก่อน}}$$

3.2 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

3.2.1 อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม

$$\text{อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3.2.2 อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์รวม

$$\text{อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{อัตราส่วนเงินรับฝาก}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3.2.3 อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3.2.4 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อสุทธิต่อสินทรัพย์รวม

$$\text{อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อสุทธิต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3.3 ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

3.3.1 อัตราดอกเบี้ยรับต่อสินทรัพย์รวม

$$\text{อัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ดอกเบี้ยรับ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3.3.2 อัตราส่วนดอกเบี้ยจ่ายต่อสินทรัพย์รวม

$$\text{อัตราส่วนดอกเบี้ยจ่ายต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ดอกเบี้ยจ่าย}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3.4 ความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาว

3.4.1 อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม

$$\text{อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม} = \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

3.4.2 อัตราส่วนเงินทุนระยะยาวรวมต่อสินทรัพย์เสี่ยง

$$\text{อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์เสี่ยง} = \frac{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}{\text{สินทรัพย์เสี่ยง}}$$

3.4.3 อัตราส่วนเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ

$$\text{อัตราส่วนเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ} = \frac{\text{เงินปันผล}}{\text{กำไรสุทธิ}}$$

3.4.4 อัตราการขยายตัวของเงินทุนระยะยาว

อัตราการขยายตัวของเงินทุนระยะยาว

$$= \frac{\text{เงินทุนระยะยาวปีนี้} - \text{เงินทุนระยะยาวปีก่อน}}{\text{เงินทุนระยะยาวปีก่อน}}$$

3.5 ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

3.5.1 อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อจำนวนพนักงาน

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อจำนวนพนักงาน} = \frac{\text{สินทรัพย์รวม}}{\text{จำนวนพนักงาน}}$$

3.5.2 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายของพนักงานต่อจำนวนพนักงาน

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายของพนักงานต่อจำนวนของพนักงาน

$$= \frac{\text{ค่าใช้จ่ายของพนักงาน}}{\text{จำนวนพนักงาน}}$$

4. วิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยวิธีพรรณนา ใช้การทำ Focus Group เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามหลักของ SWOT Analysis โดยวิเคราะห์ร่วมกับ 7's model (วิเคราะห์ปัจจัยภายใน: S และ W) เพื่อจะได้ทราบถึงจุดอ่อนจุดแข็งของธุรกิจ และ PEST-HEP Model (วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก: O และ T) เพื่อจะได้ทราบแนวโน้มทางการตลาดและภาพรวมของธุรกิจในอนาคต

5. นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ CAMEL Analysis การวัดระดับการเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงินโดยโปรแกรม CFSAWS:ss อัตราส่วนวัดความเสี่ยงทางการเงิน และการวิเคราะห์เชิงพรรณนาโดยวิธีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม SWOT Analysis มาใช้เป็นแนวทางในการนำเสนอ นโยบายการบริหารงาน และบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ส่วนที่ 3 ศึกษาและวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ส่วนที่ 4 แนวนโยบายการบริหารจัดการเงินทุน การบริหารความเสี่ยง และการบริหารจัดการของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ฐานะทางการเงินของสหกรณ์

การศึกษาฐานะทางการเงินของสหกรณ์ทำการศึกษาจากงบดุล ซึ่งเป็นงบที่แสดงให้เห็นสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน จากตาราง 3 พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด เป็นสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่มาก ในปี 2558 สหกรณ์มีสินทรัพย์ 104.06 ล้านบาท มีหนี้สิน 122.50 ล้านบาท และทุนของสหกรณ์พบว่ามีส่วนขาดแห่งทุน 18.44 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจากผลการประกอบการขาดทุนสะสม และมียอดรวมหนี้สินสูงกว่ายอดรวมสินทรัพย์

หากพิจารณาสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน ช่วงปีพ.ศ.2554 – 2558 มีการเปลี่ยนแปลงดังต่อไปนี้

1. สินทรัพย์ โดยภาพรวมจะเห็นว่าสินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในรายการสินทรัพย์หมุนเวียน อันได้แก่ เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินให้กู้ยืม ลูกหนี้ ดอกเบี้ยรับ และสินค้าคงเหลือ ในปี 2554 สหกรณ์มีสินทรัพย์รวมทั้งหมด 127.55 ล้านบาท ในปี 2555 สหกรณ์มีสินทรัพย์ลดลงเหลือ 116.04 ล้านบาท เพราะสหกรณ์มีการลดลงของเงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินให้กู้ยืมระยะสั้น แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์ในธุรกิจสินเชื่อดอกต่ำ ในปี 2556 สหกรณ์มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นเป็น 123.06 ล้านบาท เพราะมีการเพิ่มขึ้นของเงินให้กู้ยืมระยะสั้น อีกทั้งยังมีการเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือและค่าใช้จ่ายในการรับจำนำข้าวเปลือก ซึ่งเป็นผลมาจากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาล แสดงให้

เห็นว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์ในธุรกิจเพิ่มขึ้น ในปี 2557 สหกรณ์มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นเป็น 145.95 ล้านบาท สหกรณ์มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเพราะมีสินค้างเหลือเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว และยังมีค่าใช้จ่ายในการแปรรูปข้าวเปลือกกรดตัดบัญชีเพิ่มขึ้นมา ในปี 2558 สหกรณ์มีสินทรัพย์ลดลงเหลือ 104.06 ล้านบาท เนื่องจากสหกรณ์มีเงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง เงินให้กู้ยืมระยะสั้นลดลง ลูกหนี้ระยะสั้นลดลง แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์ในธุรกิจสินเชื่อลดลง

1.1 สินทรัพย์หมุนเวียน คือ สินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง สามารถจะเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันที จากการศึกษาขงบุคคลของสหกรณ์พบว่า ในปี 2554 สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนทั้งสิ้น 104.06 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 81.58 ของสินทรัพย์รวม) ในปี 2555 สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนลดลงเหลือ 88.94 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 76.65 ของสินทรัพย์รวม) เนื่องจากสหกรณ์มีเงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง ในปี 2556 สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียน 98.69 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 80.20 ของสินทรัพย์รวม) เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเนื่องจากสหกรณ์มีเงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง มีสินค้างเหลือเพิ่มขึ้น เป็นผลมาจากโครงการรับจำนำข้าว และยังมีสินทรัพย์หมุนเวียนในส่วนของค่าใช้จ่ายในการรับจำนำข้าวเปลือกที่รอปิดโครงการ ในปี 2557 สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียน 114.44 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 78.41 ของสินทรัพย์รวม) สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้นจากเนื่องจากสหกรณ์มีมูลค่าสินค้างเหลือเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัวจากปีก่อนซึ่งเป็นผลมาจากการรับจำนำข้าวตามโครงการของรัฐบาล ในปี 2558 สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียน 77.69 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 74.65 ของสินทรัพย์รวม) สหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนลดลงเนื่องจากสหกรณ์มีเงินสดและเงินฝากธนาคารลดลง เงินให้กู้ยืมระยะสั้นลดลง ลูกหนี้ระยะสั้นลดลง และมูลค่าสินค้างเหลือลดลง

1.2 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน คือ สินทรัพย์ที่ไม่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้โดยเร็วซึ่งมีระยะเวลามากกว่า 1 ปี จากการศึกษาขงบุคคลของสหกรณ์พบว่า ในปี 2554 สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 23.49 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 18.42 ของสินทรัพย์รวม) ในปี 2555 สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 27.10 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 23.35 ของสินทรัพย์รวม) สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แสดงถึงว่าสหกรณ์มีการใช้สินทรัพย์เพื่อการลงทุนระยะยาวเพิ่มขึ้น ในปี 2556 สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 24.37 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 19.80 ของสินทรัพย์รวม) สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนลดลงจากปีก่อนเนื่องจากสหกรณ์มีเงินให้กู้ยืมระยะยาวลดลง ในปี 2557 สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 31.51 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 21.59 ของสินทรัพย์รวม) สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเนื่องจากสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการแปรรูปข้าวเปลือกกรดตัดบัญชีเพิ่มขึ้นมา ในปี 2558 สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 26.37 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 25.35 ของสินทรัพย์รวม) สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนลดลงจากปีก่อน เนื่องจากสหกรณ์ตั้งหักค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเงินทรวงจ่ายดำเนินคดี และสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการแปรรูปข้าวเปลือกกรดตัดบัญชีลดลงจากปีก่อน

จากการเปลี่ยนแปลงข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าสหกรณ์มีแนวโน้มมีสินทรัพย์หมุนเวียนลดลง เนื่องจากผลของการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่เป็นผลกระทบมาจากโครงการรับจำนำข้าว ดังนั้นมูลค่าสินทรัพย์คงเหลือของสหกรณ์มีแนวโน้มจะลดลงอีกในปีต่อไป และหากพิจารณาร่วมกับสินทรัพย์หมุนเวียนที่มาจากธุรกิจสินเชื่อพบว่าสหกรณ์มีแนวโน้มมีสินทรัพย์ในธุรกิจสินเชื่อลดลง ในส่วนของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอาจกล่าวได้ว่าสหกรณ์มีแนวโน้มมีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนลดลงเนื่องจากผลของการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงในปี 2558 มีสาเหตุมาจากค่าใช้จ่ายในการแปรรูปข้าวเปลือกกรดตัดบัญชี ดังนั้นในปีต่อไปค่าใช้จ่ายในการแปรรูปข้าวเปลือกกรดตัดบัญชีจะมีมูลค่าลดลง ซึ่งจะส่งผลให้สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนของสหกรณ์ลดลงด้วย ผลของการเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์ช่วงปีพ.ศ.2554-2558 สามารถพิจารณาได้ว่าสหกรณ์มีแนวโน้มที่จะมีสินทรัพย์รวมลดลงเนื่องจากมีแนวโน้มการลดลงของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน แสดงถึงความน่าเป็นห่วงด้านความมั่นคงของสหกรณ์

2. หนี้สิน โดยภาพรวมจะเห็นว่าหนี้สินของสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในรายการหนี้สินหมุนเวียน อันได้แก่เงินเบิกเกินบัญชี เจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้ค่าผลผลิต เงินรับฝาก และอื่นๆ ในปี 2554 สหกรณ์มีหนี้สินรวม 101.02 ล้านบาท ในปี 2555 สหกรณ์มีหนี้สินลดลงเหลือ 87.96 ล้านบาท เนื่องจากสหกรณ์มีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากแหล่งเงินทุนภายนอกลดลง แสดงให้เห็นถึงความสามารถในเงินทุนภายในของสหกรณ์ ในปี 2556 สหกรณ์มีหนี้สินเพิ่มขึ้นเป็น 93.76 ล้านบาท เนื่องจากสหกรณ์มีการเพิ่มขึ้นของเงินรับฝากและเจ้าหนี้การค้า แสดงให้เห็นว่าสมาชิกทำธุรกิจกับสหกรณ์มากขึ้น ในปี 2557 สหกรณ์มีหนี้สินเพิ่มขึ้นเป็น 122.18 ล้านบาท เนื่องจากสหกรณ์มีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากแหล่งเงินทุนภายนอกเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิภาพในเงินทุนภายในของสหกรณ์ และในปี 2558 สหกรณ์มีหนี้สินเพิ่มขึ้น 122.50 ล้านบาท เนื่องจากสหกรณ์กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรลดลงแต่กู้เพิ่มจากสหกรณ์การเกษตรโดยเด่า จำกัด แสดงให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิภาพในเงินทุนภายในของสหกรณ์

2.1 หนี้สินหมุนเวียน คือ ภาระผูกพันที่กิจการต้องชำระคืนภายในระยะเวลา ไม่เกิน 1 ปี จากการศึกษาหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์พบว่า ในปี 2554 สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียน 95.05 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 74.52 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) ในปี 2555 สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียน 81.51 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 70.25 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนลดลงจากปีก่อนเนื่องจากสหกรณ์มีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากแหล่งเงินทุนภายนอกลดลง แสดงให้เห็นว่าในปี 2555 สหกรณ์มีความสามารถในการดำเนินงาน ในปี 2556 สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียน 86.60 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 70.38 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีหนี้สินเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเนื่องจากสหกรณ์มีการเพิ่มขึ้นของเงินรับฝากและเจ้าหนี้การค้า แสดงให้เห็นว่าสมาชิกทำธุรกิจกับสหกรณ์มากขึ้นกว่าปีก่อน ในปี 2557 สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียน 114.69 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ

78.58 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนมาก เนื่องจากสหกรณ์มีเงินกู้ยืมระยะสั้นจากแหล่งเงินทุนภายนอกเพิ่มขึ้น แสดงถึงปัญหาความไม่เพียงพอของเงินทุน ในปี 2558 สหกรณ์มีหนี้สินหมุนเวียน 114.28 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 109.82 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีหนี้สินลดลงจากปีก่อนเนื่องจากสหกรณ์กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรลดลงแต่ก็เพิ่มจากสหกรณ์การเกษตรรายตัว จำกัด จึงทำให้หนี้สินหมุนเวียนลดลงแต่ยังมีมูลค่าใกล้เคียงกับปีก่อน แสดงให้เห็นถึงปัญหาความไม่เพียงพอของเงินทุนจากภายใน ทำให้ต้องกู้ยืมเงินจากภายนอกเพื่อมาใช้ในการดำเนินงาน เมื่อสหกรณ์ประสบกับปัญหาความไม่เพียงพอของเงินทุนภายในสหกรณ์

2.2 หนี้สินไม่หมุนเวียน คือ หนี้สินซึ่งมีระยะเวลาการชำระคืนเกินกว่า 1 ปี หรือเกินกว่ารอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของกิจการ จากการศึกษาหนี้สินไม่หมุนเวียนของสหกรณ์พบว่า ในปี 2554 สหกรณ์มีหนี้สินไม่หมุนเวียน 5.96 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 4.67 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) ในปี 2555 สหกรณ์มีหนี้สินไม่หมุนเวียน 6.44 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 5.55 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) หนี้สินไม่หมุนเวียนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเนื่องจากสหกรณ์เพิ่มเงินสำรองบำนาญเจ้าหน้าที่ ในปี 2556 สหกรณ์มีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 7.16 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 5.82 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) หนี้สินไม่หมุนเวียนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเนื่องจากสหกรณ์เพิ่มเงินสำรองบำนาญเจ้าหน้าที่ ในปี 2557 สหกรณ์มีหนี้สินไม่หมุนเวียน 7.49 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 5.13 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีหนี้สินไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเนื่องจากสหกรณ์เพิ่มเงินสำรองบำนาญเจ้าหน้าที่ ในปี 2558 สหกรณ์มีหนี้สินไม่หมุนเวียน 8.22 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 7.89 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีหนี้สินไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเนื่องจากสหกรณ์เพิ่มเงินสำรองบำนาญเจ้าหน้าที่ จะเห็นได้ว่าการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการที่สหกรณ์เพิ่มเงินสำรองบำนาญเจ้าหน้าที่ ซึ่งเงินในส่วนนี้เป็นเงินส่วนที่สหกรณ์กักไว้เพื่อจ่ายให้เจ้าหน้าที่เมื่อลาออก วิธีการคำนวณคือ ให้นำเงินเดือนเดือนสุดท้ายของปีบัญชีนั้นคูณจำนวนปีที่ทำงาน ดังนั้นจะทำให้สหกรณ์มีแนวโน้มสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้น

จากการเปลี่ยนแปลงข้างต้น อาจกล่าวได้ว่าสหกรณ์มีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของหนี้สินหมุนเวียนเนื่องจากสหกรณ์ยังจำเป็นต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินกู้ภายนอกเพื่อมาใช้หมุนเวียนในการดำเนินกิจการเพราะสหกรณ์มีผลขาดทุนจากการดำเนินงานติดต่อกัน และสหกรณ์ยังมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเนื่องจากสหกรณ์จะต้องมีการเพิ่มเงินสำรองบำนาญเจ้าหน้าที่

3. ทุน โดยภาพรวมจะเห็นว่า ทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในส่วนของทุนเรือนหุ้น รองลงมาคือทุนสำรอง และทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ ในปี 2554 สหกรณ์มีทุน 26.53 ล้านบาท ในปี 2555 สหกรณ์มีทุนเพิ่มขึ้นเป็น 28.08 ล้านบาท ทุนที่เพิ่มขึ้นมาจากการเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้น

ในปี 2556 สหกรณ์มีทุนเพิ่มขึ้นเป็น 29.30 ล้านบาท ทุนที่เพิ่มขึ้นมาจากการเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง และทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสหกรณ์ได้รับกำไร ในปี 2557 สหกรณ์มีทุนลดลงเหลือ 23.77 เนื่องจากผลการดำเนินงานในปี 2557 ขาดทุน ดังนั้นสหกรณ์จึงต้องโอนเงินทุนสำรองมาชดเชย และในปี 2558 สหกรณ์มีส่วนขาดแห่งทุน 18.44 ล้านบาท เนื่องจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ขาดทุนติดต่อกันทำให้เกิดการขาดทุนสะสม และมียอดรวมหนี้สินสูงกว่ายอดรวมสินทรัพย์

3.1 ทุนเรือนหุ้น คือ เงินทุนของสหกรณ์ซึ่งได้จดทะเบียนและเรียกชำระแล้ว จากการศึกษาศึกษาทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์พบว่า ในปี 2554 สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้น 24.59 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 19.28 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) ในปี 2555 สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้น 25.20 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 21.72 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แต่เมื่อพิจารณาร่วมกับจำนวนสมาชิกพบว่าสมาชิกมีจำนวนลดลง ดังนั้นแสดงว่าการเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้นมาจากการซื้อหุ้นเพิ่มของสมาชิกเก่า ในปี 2556 สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้น 25.85 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 21.01 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แต่เมื่อพิจารณาร่วมกับจำนวนสมาชิกพบว่าสมาชิกมีจำนวนลดลง ดังนั้นแสดงว่าการเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้นมาจากการซื้อหุ้นเพิ่มของสมาชิกเก่า ในปี 2557 สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้น 26.46 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 18.13 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แต่เมื่อพิจารณาร่วมกับจำนวนสมาชิกพบว่าสมาชิกมีจำนวนลดลง ดังนั้นแสดงว่าการเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้นมาจากการซื้อหุ้นเพิ่มของสมาชิกเก่า ในปี 2558 สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้น 27.05 (คิดเป็นร้อยละ 26.00 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นจากปีก่อน และเมื่อพิจารณาร่วมกับจำนวนสมาชิกพบว่าสมาชิกของสหกรณ์มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มมากขึ้น

3.2 ทุนสำรอง คือ จำนวนเงินที่สหกรณ์จัดสรรไว้เป็นทุนสำรองของกิจการ จากการศึกษาศึกษาทุนสำรองของสหกรณ์พบว่า ในปี 2554 สหกรณ์มีทุนสำรอง 5.20 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 4.07 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) ในปี 2555 สหกรณ์มีทุนสำรอง 1.48 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 1.27 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีทุนสำรองลดลงจากเพราะปีก่อนสหกรณ์ขาดทุนจากผลการดำเนินงานจึงต้องมีการโอนทุนสำรองไปชดเชยผลขาดทุน ในปี 2556 สหกรณ์มีทุนสำรอง 1.76 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 1.43 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีทุนสำรองเพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่าปีก่อนสหกรณ์ได้กำไรจากการดำเนินงาน ในปี 2557 สหกรณ์มีทุนสำรอง 2.32 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 1.59 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีทุนสำรองเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แสดงให้เห็นว่าผลการดำเนินงานปีก่อนสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน และในปี 2558 สหกรณ์มีทุนสำรอง 0.08 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 0.07 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีทุนสำรองลดลง แสดงให้เห็นว่า

สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานของสหกรณ์ เนื่องจากทุนสำรองของสหกรณ์ถูกจัดสรรมาจากกำไรของสหกรณ์ ตามกำหนดไว้ในบัญญัติของกฎหมายมาตรา 60 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์พ.ศ. 2542

3.3 ทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ จากการศึกษาทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆของสหกรณ์พบว่า ในปี 2554 สหกรณ์มีทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ 0.62 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 0.48 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) ปี 2555 สหกรณ์มีทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ 0.62 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 0.53 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) สหกรณ์มีทุนสะสมเท่ากับปีก่อน โดยเป็นทุนไว้เพื่อรักษาระดับเงินปันผล ทุนรับโอนหุ้น และทุนสาธารณะประโยชน์ ปี 2556 สหกรณ์มีทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ 0.66 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 0.53 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) เพิ่มขึ้นเนื่องจากปีก่อนสหกรณ์ได้กำไรจากการดำเนินงาน โดยใช้เป็นทุนเพื่อรักษาระดับเงินปันผล ทุนรับโอนหุ้น ทุนสาธารณะประโยชน์ และทุนเพื่อพัฒนากิจการสหกรณ์ ปี 2557 สหกรณ์มีทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ 0.70 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 0.48 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) เพิ่มขึ้นเนื่องจากปีก่อนสหกรณ์ได้กำไรจากการดำเนินงาน โดยใช้เป็นทุนเพื่อรักษาระดับเงินปันผล ทุนรับโอนหุ้น ทุนสาธารณะประโยชน์ และทุนเพื่อพัฒนากิจการสหกรณ์ ปี 2558 สหกรณ์มีทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ 0.62 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 0.60 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด) ลดลงจากปีก่อน เนื่องจากปีก่อนสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงาน โดยใช้เป็นทุนเพื่อรักษาระดับเงินปันผล ทุนสาธารณะประโยชน์ และทุนเพื่อพัฒนากิจการสหกรณ์ เมื่อพิจารณาการเพิ่มขึ้นและลดลงของทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ นั้นสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นและลดลงของทุนสำรองของสหกรณ์ เนื่องจากทุนสะสมและทุนสำรองถูกจัดสรรมาจากผลกำไรจากการดำเนินงานของสหกรณ์

จากการศึกษาผลการเปลี่ยนแปลงทุนของสหกรณ์ช่วงปี 2554–2558 พบว่า สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นที่เพิ่มมากขึ้นทุกปี ส่งผลดีแก่สหกรณ์ในด้านของเงินทุนของสหกรณ์ แต่เมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงของทุนสำรองและทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆพบว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านความไม่เพียงพอของเงินทุน เนื่องจากสหกรณ์มีทุนสำรองที่จะมารองรับความเสี่ยงจากการดำเนินงานน้อยมาก อันเป็นผลมาจากการดำเนินงานของสหกรณ์ขาดทุนสะสม ดังนั้นสหกรณ์ควรหานโยบายเพื่อระดมเงินทุนเพื่อป้องกันความเสี่ยง

ตารางที่ 3 ฐานะการเงินของสหกรณ์นิคมพรวัว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554 - 2558

รายการ	2554		2555		2556		2557		2558	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สินทรัพย์หมุนเวียน	104.06	81.58	88.94	76.65	98.69	80.20	114.44	78.41	77.69	74.65
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	23.49	18.42	27.10	23.35	24.37	19.80	31.51	21.59	26.37	25.35
รวมสินทรัพย์	127.55	100.00	116.04	100.00	123.06	100.00	145.95	100.00	104.06	100.00
หนี้สินหมุนเวียน	95.05	74.52	81.51	70.25	86.60	70.38	114.69	78.58	114.28	109.82
หนี้สินไม่หมุนเวียน	5.96	4.67	6.44	5.55	7.16	5.82	7.49	5.13	8.22	7.89
รวมหนี้สิน	101.02	79.20	87.96	75.80	93.76	76.19	122.18	83.71	122.50	117.72
ทุนเรือนหุ้น	24.59	19.28	25.20	21.72	25.85	21.01	26.46	18.13	27.05	26.00
ทุนสำรอง	5.20	4.07	1.48	1.27	1.76	1.43	2.32	1.59	0.08	0.07
ทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ	0.62	0.48	0.62	0.53	0.66	0.53	0.70	0.48	0.62	0.60
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	(3.87)	(3.03)	0.79	0.68	1.03	0.83	(5.69)	(3.90)	(42.81)	(41.14)
รวมทุน	26.53	20.80	28.08	24.20	29.30	23.81	23.77	16.29	(18.44)	(17.72)
รวมหนี้สินและทุน	127.55	100.00	116.04	100.00	123.06	100.00	145.95	100.00	104.06	100.00

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความผดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน
ที่มา: สหกรณ์นิคมพรวัว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์

จากตาราง 4 พบว่า ผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์ในปีพ.ศ. 2554 – 2558 สหกรณ์มีรายได้หลักมาจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตร และธุรกิจสินเชื่อ ค่าใช้จ่ายส่วนมากเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน มีรายละเอียดผลการดำเนินงานของสหกรณ์แยกตามรอบปีบัญชี ดังนี้

ในปี 2554 สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานสุทธิ 3.87 ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 27.51 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 42.51) รองลงมาคือธุรกิจรวบรวมผลผลิต 24.24 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 37.46) รวมรายได้ทั้งหมด 64.71 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 7.66 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 11.84) มีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 68.50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 105.85 ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งหมายความว่า ในปี 2554 สหกรณ์มีผลของรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย ส่งผลให้สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงาน โดยค่าใช้จ่ายส่วนมากมาจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เมื่อพิจารณารายละเอียดประกอบงบการเงินพบว่า สหกรณ์มีภาระค่าใช้จ่ายสูงในการจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้แก่สหกรณ์การเกษตรสันทราย จำกัด แสดงให้เห็นถึงความไม่เพียงพอของเงินทุน สหกรณ์ทำให้ต้องกู้เงินจากแหล่งเงินทุนภายนอก

ในปี 2555 สหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน 0.79 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.70 ของรายได้ทั้งหมด รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 24.12 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 52.15) รองลงมาคือธุรกิจรวบรวมผลผลิต 7.16 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 15.48) รวมรายได้ 46.25 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 6.55 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 14.17) และมีค่าใช้จ่ายรวมทั้งปี 45.46 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.30 ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งหมายความว่า ในปี 2555 สหกรณ์มีผลของรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย ส่งผลให้สหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน เมื่อพิจารณารายละเอียดประกอบงบการเงินเทียบกับปี 2554 พบว่าสหกรณ์มีรายได้จากการทำธุรกิจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน และในด้านของค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานมีค่าใช้จ่ายลดลงจากปีก่อน เป็นที่น่าสังเกตว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ลดลงมาจากการลดลงของดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้สหกรณ์การเกษตรสันทราย จำกัด แสดงให้เห็นถึงยอดการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนภายนอกที่ลดลง หมายความว่าเงินทุนภายในของสหกรณ์มีประสิทธิภาพ

ในปี 2556 สหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน 1.03 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.84 ของรายได้ทั้งหมด รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 26.56 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 47.82) รองลงมาคือธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตร 15.46 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 27.82) รวมรายได้ 55.55 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 6.80 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 12.24) รวมค่าใช้จ่ายทั้งปี 54.52 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 98.15 ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งหมายความว่า ในปี

2556 สหกรณ์มีผลของรายได้มากกว่าค่าใช้จ่าย ส่งผลให้สหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน เมื่อพิจารณารายละเอียดประกอบงบการเงินเทียบกับปี 2555 พบว่าธุรกิจของสหกรณ์สามารถทำรายได้มากขึ้นกว่าปีก่อน โดยเฉพาะธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่สามารถทำรายได้เพิ่มขึ้นเป็นเท่าตัวจากปีก่อน

ในปี 2557 สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานสุทธิ 5.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14.21 ของรายได้ทั้งหมด รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 23.45 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 58.62) รองลงมาคือธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร 8.90 (คิดเป็นร้อยละ 22.22) รวมรายได้ 40.07 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 8.00 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19.97 ของรายได้ทั้งหมด รวมค่าใช้จ่ายทั้งปี 45.76 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 114.21 ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งหมายความว่า ในปี 2557 สหกรณ์มีผลของรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย ส่งผลให้สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงาน เมื่อพิจารณารายละเอียดประกอบงบการเงินเทียบกับปี 2556 พบว่าสหกรณ์มีรายได้จากการทำธุรกิจลดลงจากปีก่อน แต่มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจากปีก่อนแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ไม่มีประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่าย

ในปี 2558 สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานสุทธิ 42.81 ล้านบาท รายได้ส่วนใหญ่ของสหกรณ์มาจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 20.89 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 60.37) รองลงมาคือธุรกิจสินเชื่อ 5.84 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 16.87) รวมรายได้ 34.60 ล้านบาท มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน 7.66 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 89.03) และมีค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 77.41 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 223.75 ของรายได้ทั้งหมด ซึ่งหมายความว่า ในปี 2558 สหกรณ์มีผลของรายได้น้อยกว่าค่าใช้จ่าย ส่งผลให้สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงาน เมื่อพิจารณารายละเอียดประกอบงบการเงินเทียบกับปี 2557 พบว่าสหกรณ์มีรายได้จากการทำธุรกิจลดลงจากปีก่อน อีกทั้งยังมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่เพิ่มสูงขึ้นมาก เนื่องจากสหกรณ์ตั้งตัดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีให้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น 21.59 ล้านบาท ด้วยเหตุนี้เองจึงปรากฏตัวเลขขาดทุนจากการดำเนินงาน

จากสถานการณ์ในปี 2558 สหกรณ์ขาดทุนสุทธิจากการดำเนินงาน 42.81 ล้านบาท และมียอดรวมหนี้สินสูงกว่ายอดรวมสินทรัพย์เป็นผลให้มีส่วนขาดแห่งทุนจำนวน 18.44 ล้านบาท จากสถานการณ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความไม่แน่นอนที่อาจจะทำให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับความสามารถในการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้นสหกรณ์จึงควรจัดทำแผนฟื้นฟูเพื่อแก้ไขปัญหา

ตารางที่ 4 ผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์นิคมพริก จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554 - 2558

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	2554		2555		2556		2557		2558	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้										
ธุรกิจสินเชื่อ	6.336	9.790	5.974	12.918	5.933	10.681	5.955	14.861	5.837	16.873
ดอกเบี้ยรับ	5.579	8.620	5.277	11.409	5.227	9.410	5.199	12.975	4.945	14.293
รายได้เฉพาะธุรกิจ	0.757	1.170	0.698	1.509	0.706	1.271	0.756	1.887	0.893	2.581
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	27.512	42.513	24.117	52.147	26.564	47.820	23.488	58.619	20.886	60.372
ขาย	27.324	42.222	24.089	52.087	26.466	47.643	23.475	58.585	20.872	60.330
รายได้เฉพาะธุรกิจ	0.188	0.290	0.028	0.060	0.098	0.177	0.014	0.034	0.014	0.042
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	24.239	37.456	7.160	15.481	6.613	11.905	1.546	3.858	4.302	12.435
ขาย	24.203	37.400	7.137	15.432	6.592	11.867	1.528	3.812	4.300	12.428
รายได้เฉพาะธุรกิจ	0.036	0.056	0.023	0.049	0.021	0.038	0.018	0.046	0.003	0.007
ธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร	3.378	5.220	7.135	15.427	15.459	27.828	8.901	22.215	2.944	8.510
ขาย	3.378	5.220	3.203	6.926	5.972	10.750	8.901	22.215	2.944	8.510
รายได้เฉพาะธุรกิจ	-	-	3.932	8.501	9.487	17.078	-	-	-	-
ธุรกิจปรับปรุงเมล็ดพันธุ์	3.144	4.858	0.951	2.057	0.803	1.446	0.052	0.129	0.065	0.187
ขาย	3.144	4.858	0.951	2.057	0.803	1.446	0.052	0.129	0.065	0.187

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความแตกต่าง, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

ที่มา: สหกรณ์นิคมพริก จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

ตารางที่ 4 ผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554 - 2558 (ต่อ)

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	2554		2555		2556		2557		2558	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการขาย	0.031	0.047	0.073	0.158	0.043	0.078	0.035	0.087	0.006	0.017
รายได้ค่าบริการ	-	-	-	-	0.037	0.067	0.013	0.031	-	-
รายได้เฉพาะธุรกิจ	0.031	0.047	0.073	0.158	0.006	0.011	0.023	0.056	0.006	0.017
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	1.012	1.563	4.753	10.277	10.318	18.575	0.810	2.022	0.916	2.647
รายได้อื่น	0.075	0.116	0.838	1.812	0.135	0.242	0.092	0.230	0.555	1.605
รวมรายได้	64.715	100.000	46.249	100.000	55.550	100.000	40.069	100.000	34.596	100.000
ค่าใช้จ่าย										
ธุรกิจสินเชื่อ	2.29	3.54	2.53	5.47	2.07	3.73	4.01	10.01	3.02	8.72
ต้นทุนบริการ	1.249	1.930	1.576	3.408	1.431	2.576	1.206	3.010	1.330	3.844
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1.045	1.614	0.952	2.058	0.638	1.149	2.806	7.002	1.687	4.876
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	27.415	42.362	24.035	51.970	26.130	47.038	23.163	57.806	23.649	68.358
ต้นทุนขาย	26.052	40.257	22.832	49.369	24.966	44.942	22.040	55.004	19.712	56.977
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	1.362	2.105	1.203	2.601	1.164	2.096	1.123	2.802	3.938	11.382
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต	25.412	39.268	7.082	15.313	7.890	14.204	2.305	5.752	13.168	38.063
ต้นทุนขาย	23.327	36.047	6.153	13.303	6.569	11.825	1.713	4.275	4.389	12.687
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	2.085	3.221	0.930	2.010	1.322	2.379	0.592	1.477	8.779	25.376

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความถดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

ที่มา: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

ตารางที่ 4 ผลการดำเนินงานโดยทั่วไปของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554 - 2558 (ต่อ)

รายการ	2554		2555		2556		2557		2558	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์ผลการเกษตร	2.652	4.098	4.105	8.876	10.863	19.555	8.182	20.420	6.719	19.421
ต้นทุนขาย	2.473	3.822	3.043	6.579	5.867	10.561	3.825	9.546	3.462	10.007
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	0.179	0.276	1.062	2.297	4.996	8.994	4.357	10.874	3.257	9.414
ธุรกิจปรับปรุงเมล็ดพันธุ์	3.059	4.727	1.126	2.434	0.745	1.341	0.093	0.233	0.054	0.157
ต้นทุนขาย	2.961	4.575	1.018	2.201	0.745	1.341	0.093	0.233	0.054	0.157
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	0.099	0.152	0.107	0.232	-	-	-	-	-	-
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	0.009	0.015	0.034	0.073	0.026	0.047	0.008	0.021	-	-
ต้นทุนบริการ	-	-	-	-	0.021	0.038	0.008	0.021	-	-
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	0.009	0.015	0.034	0.073	0.005	0.009	-	-	-	-
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	4.778	7.383	4.288	9.271	8.126	14.628	4.520	11.282	17.660	51.048
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	7.662	11.840	6.553	14.170	6.800	12.241	8.001	19.967	30.800	89.027
รวมค่าใช้จ่าย	68.503	105.853	45.463	98.301	54.524	98.153	45.763	114.211	77.407	223.747
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(3.870)	(5.853)	0.786	1.699	1.026	1.847	(5.694)	(14.211)	(42.811)	(123.747)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความแตกต่าง, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

ที่มา: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด จะวิเคราะห์ตามหลักการของ CAMELS Analysis โดยเปรียบเทียบข้อมูลทางการเงินที่สำคัญของสหกรณ์โดยจะเป็นข้อมูลเมื่อเฉลี่ยระหว่างช่วงปี 2554-2558 เพื่อเทียบกับข้อมูลอัตราส่วนถัวเฉลี่ยของสหกรณ์นิคมอื่นทั้งประเทศที่มีขนาดใหญ่มาก ณ ปี 2558 (Peer Group) ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (ตามตารางภาคผนวก3) มีการวิเคราะห์ใน 5 มิติ ดังนี้

มิติที่ 1 C-Capital Strength : ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงหรือความเข้มแข็งของเงินทุนเป็นการวิเคราะห์แหล่งเงินทุน ที่สามารถรองรับ หรือป้องกันผลกระทบจากความเสียหายทางด้านธุรกิจ และการเงินที่เกิดขึ้นกับสหกรณ์ เงินทุนดำเนินงานของสหกรณ์ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับ กำไรสุทธิ และการจัดหาเงินทุนในรูปแบบของการก่อหนี้ผูกพัน

จากตาราง 5 พบว่า

1. อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนปี 2554 เท่ากับ 3.81 เท่า ปี 2555 ลดลงเท่ากับ 3.13 เท่า เนื่องจากสหกรณ์มีทุนเพิ่มขึ้นและมีหนี้สินลดลงจากปีก่อน แสดงว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงในการชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้หากสหกรณ์ขาดสภาพคล่องลดลง ปี 2556 สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเพิ่มขึ้นเป็น 3.20 เท่า เนื่องจากสหกรณ์มีทุนเพิ่มขึ้นทั้งในส่วนของทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง และทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีผลการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าปีก่อน แต่เมื่อเทียบอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนปี 2555 และ 2556 พบว่ามีส่วนเปลี่ยนแปลงไม่ต่างกันมาก อยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันเนื่องจากทุนที่สหกรณ์มีเพิ่มขึ้นแล้ว หนี้สินของสหกรณ์เพิ่มขึ้นด้วยในปีเดียวกัน ส่งผลให้อัตราส่วนเปลี่ยนแปลงไม่มาก ต่อมาในปี 2557 สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเพิ่มขึ้นเป็น 5.14 เท่า เนื่องจากสหกรณ์มีหนี้สินเพิ่มมากขึ้นจากการกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนภายนอก แสดงให้เห็นถึงความไม่เพียงพอของเงินทุนของสหกรณ์ อีกทั้งสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินกิจการเป็นเหตุให้ต้องนำเงินทุนสำรองโอนมาชดเชยส่วนที่ขาดทุน แสดงว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงสูงในการชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้มากขึ้นกว่าปีก่อน ส่วนในปี 2558 ไม่สามารถคำนวณอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์ได้ เนื่องจากสหกรณ์มีส่วนขาดแห่งทุน 18.44 ล้านบาท หรือทุนของสหกรณ์อยู่ในภาวะติดลบอันเนื่องมาจากการขาดทุนสะสมต่อเนื่อง ทำให้โปรแกรมสำเร็จรูปของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ไม่สามารถคำนวณอัตราส่วนได้ แต่หากจะพิจารณาโดยเฉลี่ยสหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 3.06 เท่า นั้นหมายความว่าทุก ๆ 100 บาทของทุนสหกรณ์มีหนี้สินผูกพันที่ต้องชำระ 306 บาท เมื่อนำอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนโดยเฉลี่ยของสหกรณ์มาเทียบกับอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์นิคมเฉลี่ย (Peer Group) โดยรวมปี 2558 ซึ่งเท่ากับ

2.42 พบว่า สหกรณ์นิคมพรวัว จำกัด มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงกว่ากลุ่มเทียบเคียง แสดงว่า สหกรณ์นิคมพรวัว จำกัด อยู่ในสถานะที่มีความเสี่ยงสูงในการชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้หากสหกรณ์ขาดสภาพคล่องทางการเงิน ดังนั้นจึงควรก่อหนี้ให้ได้สัดส่วนที่ตัวอย่างรอบคอบ

2. อัตราการเติบโตของสหกรณ์ สหกรณ์นิคมพรวัว จำกัด มีอัตราการเติบโตของทุนปี 2554 เท่ากับ ร้อยละ -12.14 ในปี 2555 ขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 5.83 เนื่องจากสหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แต่เมื่อพิจารณาร่วมกับจำนวนสมาชิกของสหกรณ์ที่ลดลง แสดงว่าการเพิ่มขึ้นของทุนเรือนหุ้นมาจากการซื้อหุ้นเพิ่มของสมาชิกเดิม ในปี 2556 อัตราการเติบโตของทุนหดตัวลงเหลือ ร้อยละ 4.33 ลดลงมาจากปีก่อน แสดงให้เห็นว่าความสามารถในการเพิ่มทุนของสหกรณ์ลดลงเมื่อเทียบกับปีก่อน ในปี 2557 อัตราการเติบโตของสหกรณ์หดตัวลงมาจากปีก่อนเป็น ร้อยละ -18.85 เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานเป็นเหตุให้ต้องโอนทุนสำรองมาชดเชยส่วนที่ขาดทุน และในปี 2558 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนเท่ากับ ร้อยละ -177.56 หดตัวลงเป็นอย่างมาก เนื่องจากสหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุนต่อเนื่องจนเป็นผลให้สหกรณ์ต้องมีส่วนขาดแห่งทุนจำนวนกว่า 18.44 ล้านบาท แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ไม่มีความสามารถในการเพิ่มทุน อีกทั้งยังขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงานส่งผลให้เกิดการขาดทุนสะสม หากพิจารณาโดยเฉลี่ยสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของทุนอยู่ที่ ร้อยละ -39.68 เมื่อนำอัตราการเติบโตของสหกรณ์มาเทียบกับอัตราการเติบโตของสหกรณ์นิคมเฉลี่ย (Peer Group) โดยรวมปี 2558 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 9.27 พบว่า สหกรณ์นิคมพรวัว จำกัด มีอัตราการเติบโตของสหกรณ์ต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียงอย่างมาก หมายความว่าสหกรณ์นิคมพรวัว จำกัด มีความสามารถในการเพิ่มทุนของสหกรณ์น้อยกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน แสดงให้เห็นถึงปัญหาด้านความสามารถในการเพิ่มทุนของสหกรณ์ สหกรณ์ควรหานโยบายในด้านการระดมเงินทุนเพื่อรักษาความมั่นคงให้กับสหกรณ์

3. อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน สหกรณ์นิคมพรวัว จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนปี 2554 เท่ากับ ร้อยละ -13.65 ในปี 2555 เพิ่มขึ้นมาเป็น ร้อยละ 2.88 เนื่องจากสหกรณ์มีทุนเพื่อดำเนินกิจการเพิ่มมากขึ้นกว่าปีก่อน อีกทั้งสหกรณ์ยังได้รับกำไรจากผลการดำเนินงาน แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารงานเพื่อสร้างรายได้ ปี 2556 สหกรณ์มีผลตอบแทนต่อส่วนของทุนเพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็น ร้อยละ 3.58 เนื่องจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ได้รับกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจากปีก่อน แสดงว่าสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการบริหารงานเพื่อสร้างรายได้มากขึ้นกว่าปีก่อน ปี 2557 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนลดลงอย่างมากเป็น ร้อยละ -21.46 เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานทำให้ต้องโอนในส่วนของเงินทุนสำรองของสหกรณ์มาชดเชยส่วนที่ขาดทุน ส่งผลให้ทุนของสหกรณ์ลดลงจากปีก่อน แสดงให้เห็นว่าประสิทธิภาพในการบริหารงานของสหกรณ์ลดลง และในปี 2558 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุนลดลงอีกอย่างมากเป็น ร้อยละ -1,604.61 เนื่องจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ขาดทุนต่อเนื่องจากปีก่อน แสดงให้เห็นถึงปัญหาในการ

บริหารงานของสหกรณ์ หากพิจารณาโดยเฉลี่ยสหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ร้อยละ -326.65 เมื่อนำมาเทียบกับอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์นิคมเฉลี่ย (Peer Group) โดยรวมปี 2558 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 3.97 พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียงเป็นอย่างมาก หมายความว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีประสิทธิภาพในการบริหารงานน้อยกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน แสดงว่าสหกรณ์ขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานเพื่อสร้างรายได้สู่ผลตอบแทน ดังนั้นสหกรณ์ควรหาหนโยบายในการบริหารงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้สูงกว่าที่เป็นอยู่

จากการวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีความเสี่ยงสูงต่อความไม่เพียงพอของเงินทุน เนื่องจากสหกรณ์อยู่ในฐานะที่มีความเสี่ยงในการชำระหนี้ต่อเจ้าหนี้หากสหกรณ์ขาดสภาพคล่องทางการเงิน อีกทั้งยังขาดความสามารถในการเพิ่มทุนของสหกรณ์และขาดความสามารถในการนำสินทรัพย์ในส่วนของผู้ถือหุ้นไปก่อให้เกิดรายได้ แสดงให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานเพื่อสร้างรายได้สู่ผลตอบแทนของสหกรณ์ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสมาชิกและอาจเกิดความสงสัยต่อความสามารถในการบริหารงานของฝ่ายบริหารของสหกรณ์ ดังนั้นสหกรณ์ควรนำนโยบายระดมเงินทุนมาใช้เพื่อรักษาความมั่นคงด้านการเงินให้แก่สหกรณ์

ตารางที่ 5 อัตราส่วนวิเคราะห์ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยงของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2554 – 2558

อัตราส่วน	หน่วย	2554	2555	2556	2557	2558	เฉลี่ย 5 ปี	เกณฑ์*	การแปลผล
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	3.81	3.13	3.20	5.14	NM	3.06	2.42	สูงกว่าเกณฑ์/ไม่ดี
อัตราส่วนการเติบโตของสหกรณ์	ร้อยละ	(12.14)	5.83	4.33	(18.85)	(177.56)	(39.68)	9.27	ต่ำกว่าเกณฑ์/ไม่ดี
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	ร้อยละ	(13.65)	2.88	3.58	(21.46)	(1,604.61)	(326.65)	3.97	ต่ำกว่าเกณฑ์/ไม่ดี

หมายเหตุ *ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2558

ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความถดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

NM หมายถึง ไม่สามารถคำนวณค่าได้จากโปรแกรมสำเร็จรูปของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

มิติที่ 2 A – Asset Quality : คุณภาพของสินทรัพย์

คุณภาพของสินทรัพย์เป็นการวิเคราะห์ว่าสินทรัพย์ที่ลงทุนได้ก่อให้เกิดรายได้แก่สหกรณ์อย่างไร และได้ถูกใช้ไปอย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่

จากตาราง 6 พบว่า

1. อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ปี 2554 เท่ากับ ร้อยละ 2.64 ผลการดำเนินงานพบว่าสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงาน ต่อมาในปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 5.34 เนื่องจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ดีขึ้นกว่าปีก่อน สหกรณ์มีกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถใชสินทรัพย์ที่มีอยู่สร้างผลตอบแทนได้ ในปี 2556 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ลดลงเหลือ ร้อยละ 0.64 เนื่องจากสหกรณ์มีสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากปีก่อนแต่กำไรสุทธิจากการดำเนินงานได้รับใกล้เคียงกับปีก่อน ทำให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ลดลง แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการใช้ทรัพย์สินให้เกิดรายได้ลดลงตามไปด้วย ในปี 2557 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เพิ่มมากขึ้นเป็น ร้อยละ 1.65 เนื่องจาก สหกรณ์มีสินทรัพย์เพิ่มมากขึ้นทั้งในส่วนของสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ทำให้ถึงแม้ผลการดำเนินงานจะขาดทุนแต่ก็ทำให้เห็นว่าสหกรณ์ยังมีความสามารถในการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่สร้างผลตอบแทนได้สูงกว่าปีก่อน และในปี 2558 สหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ลดลงอย่างมากเป็น ร้อยละ -10.05 เนื่องจากการลดลงของสินทรัพย์ทั้งสินทรัพย์หมุนเวียนและสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ประกอบกับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ที่ประสบกับภาวะขาดทุน แสดงให้เห็นความสามารถในการใช้สินทรัพย์เพื่อสร้างรายได้ที่ลดลง หากพิจารณาโดยเฉลี่ยสหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อยู่ที่ร้อยละ 0.04 เมื่อนำมาเทียบกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์นิคมเฉลี่ย (Peer Group) โดยรวมปี 2558 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 1.19 พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง หมายความว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ต่ำกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ไม่สามารถใชสินทรัพย์ที่มีอยู่สร้างผลตอบแทนให้แก่สหกรณ์ได้ในระดับที่ควรจะเป็น

2. อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ในปี 2554 เท่ากับร้อยละ -17.04 ในปี 2555 ขยายตัวจากปีก่อนเป็น ร้อยละ -9.03 เนื่องจาก สหกรณ์มีเงินทุนเพื่อขยายสินทรัพย์มากกว่าปีก่อน แสดงว่าสหกรณ์มีการระดมเงินทุนเพิ่มขึ้น ปี 2556 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์ขยายตัวขึ้นเป็น ร้อยละ 6.05 เนื่องจากสหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนและเงินในส่วนของทุนเพิ่มมากขึ้นกว่าปีก่อน ปี 2557 มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นของอัตราการเติบโตของสินทรัพย์เป็น ร้อยละ 18.61 เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ ซึ่งสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นมาอย่างมากมายมาจากการเพิ่มขึ้นของสินค้ำคงเหลืออันเป็นผลมาจากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลในปีนั้น ต่อมาในปี 2558 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์หดตัวลดลงอย่างมากจากปีก่อนเป็น ร้อยละ

-28.70 เนื่องจากการลดลงของสินทรัพย์ และส่วนใหญ่มาจากการเพิ่มขึ้นของสินค้าเกษตรเสื่อมชำรุด เป็นผลให้สินค้าคงเหลือมีมูลค่าลดลง หากพิจารณาโดยเฉลี่ยสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ อยู่ที่ร้อยละ-6.02 เมื่อนำมาเทียบกับอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์นิคมเฉลี่ย (Peer Group) โดยรวมปี 2558 ซึ่งเท่ากับ ร้อยละ 15.09 พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง หมายความว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีความสามารถในการขยายสินทรัพย์ต่ำกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ควรระดมเงินทุนเพื่อขยายสินทรัพย์ของสหกรณ์ แต่อย่างไรก็ตามควรจะไปควบคู่ไปกับอัตราการเติบโตของสหกรณ์ให้ได้สัดส่วนที่สมดุล

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์และความสามารถในการขยายสินทรัพย์ต่ำ สหกรณ์ไม่สามารถใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่สร้างผลตอบแทนให้แก่สหกรณ์ได้เท่าที่ควร กล่าวได้ว่าสหกรณ์ยังไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารสินทรัพย์ให้ได้ผลตอบแทนโดยเฉลี่ยใกล้เคียงหรือเท่ากับสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน ดังนั้นสหกรณ์ควรหาแนวทางการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิดการขยายสินทรัพย์ของสหกรณ์และผลประโยชน์จากการนำสินทรัพย์ไปใช้

ตารางที่ 6 อัตราส่วนวิเคราะห์คุณภาพสินทรัพย์ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2554 - 2558

อัตราส่วน	หน่วย	2554	2555	2556	2557	เฉลี่ย 5 ปี	เกณฑ์*	การแปลผล
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	2.64	5.34	0.64	1.65	0.04	1.19	ต่ำกว่าเกณฑ์/ ไม่ตี
อัตราส่วนการเติบโตของสินทรัพย์	ร้อยละ	(17.04)	(9.03)	6.05	18.61	(6.02)	15.09	ต่ำกว่าเกณฑ์/ ไม่ตี

หมายเหตุ *ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2558

ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความถดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

มิติที่ 3 M – Management Capability : การบริหารจัดการ

ขีดความสามารถในการบริหารงานเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถของฝ่ายบริหารในการวางแผนกลยุทธ์ และจัดโครงสร้างองค์กรในการนำมาพ่วงองค์กรให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการอย่างมีประสิทธิภาพ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่สหกรณ์เผชิญอยู่

จากตาราง 7 พบว่า

อัตราการเติบโตของธุรกิจ สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราการเติบโตของธุรกิจในปี 2554 เท่ากับร้อยละ 5.06 ปี 2555 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 25.82 เนื่องมาจากธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ซึ่งเป็นรายได้จากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลจึงทำให้ธุรกิจมีอัตราขยายตัวที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก ปี 2556 อัตราการเติบโตของธุรกิจหดตัวลงเหลือร้อยละ 13.75 เนื่องมาจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกของรัฐบาลซึ่งสหกรณ์มีรายได้จากโครงการนี้ แต่ก็มีค่าใช้จ่ายในการรับจำนำข้าวตามมาด้วยเช่นกัน จึงทำให้มูลค่าของธุรกิจลดลงจากปีก่อน และยังขาดทุนในการทำธุรกิจรวบรวมผลผลิตด้วย ในปี 2557 สหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจลดลงอย่างมากเป็น ร้อยละ -82.98 เนื่องมาจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกส่งผลให้สหกรณ์ต้องเผชิญค่าใช้จ่ายในเรื่องของการเก็บรักษา การแปรรูปข้าวเปลือก อีกทั้งสหกรณ์ขาดทุนจากธุรกิจรวบรวมผลผลิต และธุรกิจปรับปรุงเมล็ดพันธุ์ ปี 2558 อัตราการเติบโตของธุรกิจดีขึ้นกว่าปีก่อนมีอัตราเท่ากับร้อยละ -21.74 เนื่องจากดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ยังคงประสบกับสถานะขาดทุนทั้งธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต และธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรแต่เมื่อดำเนินการมูลค่าธุรกิจเทียบกับปีก่อนถือว่าดีขึ้นมากกว่า หากพิจารณาโดยเฉลี่ยสหกรณ์มีอัตราการเติบโตของธุรกิจอยู่ที่ร้อยละ -12.02 เมื่อนำมาเทียบกับอัตราผลการเติบโตของธุรกิจของสหกรณ์นิคมเฉลี่ย (Peer Group) โดยรวมปี 2558 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 4.36 พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราการเติบโตของสินทรัพย์ต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง หมายความว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจต่ำกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ยังไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการธุรกิจของตนเอง ดังนั้นสหกรณ์จึงควรหานโยบายการบริหารจัดการธุรกิจที่เหมาะสมกับธุรกิจแต่ละประเภทเพื่อจะพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจของสหกรณ์ให้สูงขึ้นได้

จากตาราง 8 พบว่า

แนวโน้มของสมาชิกโดยเฉลี่ยมีแนวโน้มลดลงร้อยละ 0.78 หากพิจารณาแยกตามปีพบว่า แนวโน้มของสมาชิกสหกรณ์มีแนวโน้มลดลงทุกปีเมื่อเทียบกับปีฐานโดย ในปี 2554 ลดลง ร้อยละ 0.4 ในปี 2555 ลดลงร้อยละ 1.17 ในปี 2556 ลดลงร้อยละ 1.35 และในปี 2557 ลดลง ร้อยละ 1.02 ทุกปีมีสมาชิกลดลงเนื่องจากสมาชิกตายและสมาชิกลาออก โดยสาเหตุหลักมาจากสมาชิกลาออก ในปี 2558 แนวโน้มของสมาชิกสหกรณ์จะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.06 แต่ก็ไม่อาจทำให้แนวโน้มโดยเฉลี่ย

เปลี่ยนแปลง และเนื่องจากองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของสหกรณ์คือสมาชิกของสหกรณ์ ดังนั้น แนวโน้มของสมาชิกที่ลดลงนี้อาจส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในอนาคต

แนวโน้มของทุนเรือนหุ้นโดยเฉลี่ย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.53 หากพิจารณาแยกตามปี พบว่าแนวโน้มของทุนเรือนหุ้นมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นในทุกๆ ปีเมื่อเทียบกับปีฐาน ปี 2554 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.38 ในปี 2555 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.55 ปี 2556 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.70 ในปี 2557 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.51 และในปี 2558 ทุนเรือนหุ้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.49 ทุกปีพบว่าไม่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากมีมูลค่าหุ้นเพิ่มมากขึ้น แต่หากพิจารณาร่วมกับจำนวนสมาชิกพบว่าสมาชิกลดน้อยลงแสดงว่ามูลค่าหุ้นที่เพิ่มขึ้นมาจากการซื้อหุ้นเพิ่มของสมาชิก แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามูลค่าหุ้นที่เพิ่มมากขึ้นกลับสวนทางกับจำนวนสมาชิกที่ลดน้อยลง อาจกล่าวได้ว่าสมาชิกมีรายได้เพิ่มมากขึ้นส่งผลให้มีกำลังในการซื้อหุ้นเรือนหุ้นเพิ่มมากขึ้น

แนวโน้มของกำไรสุทธิโดยเฉลี่ย มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 2,177.10 หากพิจารณาแยกตามปี พบว่าในปี 2554 กำไรสุทธิมีแนวโน้มลดลงร้อยละ 1,075.20 เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงาน ปี 2555 กำไรสุทธิมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 1,173.19 เนื่องจากสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน ปี 2556 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 60.57 เนื่องจากสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน ในปี 2557 ลดลงร้อยละ 1,693.09 เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงาน และในปี 2558 มีแนวโน้มลดลงร้อยละ 9,350.95 เนื่องจากสหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุน ทำให้มีการขาดทุนสะสมเพิ่มมากขึ้นจากปีก่อน เมื่อเทียบกับปีฐานพบว่าสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานเกือบ 10 เท่า และจากตัวเลขโดยเฉลี่ยจะเห็นได้ว่าการทำกำไรของสหกรณ์อยู่ในระดับที่น่าเป็นห่วง เนื่องจากมีแนวโน้มลดลงอย่างมาก กำไรจากการดำเนินงานที่ลดลงสะท้อนให้เห็นถึงความไม่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานของสหกรณ์

จากการวิเคราะห์หัตถการเติบโตของธุรกิจและอัตราแนวโน้มโดยวิธีปีฐานคงที่พบว่า สหกรณ์นิคมพริ้ว จำกัด ยังไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการธุรกิจ สมาชิกมีแนวโน้มโดยเฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.78 ทุนเรือนหุ้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.53 และกำไรสุทธิมีแนวโน้มลดลงร้อยละ 2,177.10 ดังนั้นสหกรณ์ควรหาหนโยบายเพื่อเพิ่มสมาชิก รวมถึงนโยบายด้านการบริหารจัดการธุรกิจ เพื่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและเพื่อทำกำไรให้มากขึ้น

ตารางที่ 7 อัตราส่วนวิเคราะห์ชี้วัดความสามารถในการบริหารจัดการของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2554 – 2558

อัตราส่วน	เฉลี่ย 5					การแปลผล		
	2554	2555	2556	2557	2558			
อัตราส่วนเติบโตของธุรกิจ ร้อยละ	5.06	25.82	13.75	(82.98)	(21.74)	(12.02)	4.36	ต่ำกว่ามาตรฐาน/ไม่ดี

หมายเหตุ *ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2558

ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความถดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

ตารางที่ 8 ตารางที่ 9 แนวโน้มสมาชิก รุ่นเริ่มต้น และกำไรสุทธิ

รายการ	2554		2555		2556		2557		2558		ปีฐาน (2553)		เฉลี่ย
	คน/บาท	ร้อยละ	คน/บาท	ร้อยละ	คน/บาท	ร้อยละ	คน/บาท	ร้อยละ	คน/บาท	ร้อยละ	คน/บาท	ร้อยละ	
สมาชิก	5,445	(0.40)	5,381	(1.17)	5,307	(1.35)	5,251	(1.02)	5,254	0.06	5,467	5,328	(0.78)
รุ่น	24.59	2.38	25.20	2.55	25.85	2.70	26.46	2.51	27.05	2.49	24.02	25.83	2.53
กำไรสุทธิ	(3.87)	(1,075.)	0.79	1,173.19	1.03	60.57	(5.69)	(1,693.09)	(42.81)	(9,350.95)	0.40	(10.11)	(2,177.10)

ที่มา สทกรณนิคมพร้าว จำกัด (2554:2555:2556:2557:2558)

มิติที่ 4 E – Earning Sufficiency : การทำกำไร

การทำกำไรเป็นการวิเคราะห์ถึงความสามารถในการแข่งขันของสหกรณ์ในธุรกิจที่สหกรณ์ในธุรกิจที่สหกรณ์ดำเนินอยู่ ซึ่งจะประกอบไปด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ต่ำและเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุด รวมทั้งวิเคราะห์ถึงคุณภาพและแนวโน้มของกำไรในอนาคตของสหกรณ์

จากตาราง 9 พบว่า

1. อัตรากำไรต่อสมาชิก สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตรากำไรต่อสมาชิกในปี 2554 เท่ากับ -706.88 บาท หมายความว่าสมาชิก 1 คน ขาดทุนคนละ 706.88 บาท เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานจึงส่งผลให้อัตรากำไรติดลบ ปี 2555 อัตรากำไรเพิ่มขึ้นเป็น 144.33 บาท เนื่องจากสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตร ปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็น 190.72 บาท เนื่องจากสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรเช่นเดียวกับปีก่อน อันเป็นผลมาจากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลในยุคนั้น ในปี 2557 สหกรณ์มีอัตรากำไรต่อสมาชิกลดลงเป็น -1,072.95 บาท เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานทั้งขาดทุนจากธุรกิจรวมรวมผลผลิต ธุรกิจปรับปรุงเมล็ดพันธุ์ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่สูง ปี 2558 สหกรณ์มีอัตรากำไรต่อสมาชิกเท่ากับ -8,152.96 บาท เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานสะสมต่อเนื่องจากปีก่อน หากพิจารณาโดยเฉลี่ยสหกรณ์มีอัตรากำไรต่อสมาชิกอยู่ที่เท่ากับ -1,919.55 บาท เมื่อนำมาเทียบกับอัตรากำไรต่อสมาชิกของสหกรณ์นิคมเฉลี่ย (Peer Group) โดยรวมปี 2558 ซึ่งเท่ากับ 616.54 บาท พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตรากำไรต่อสมาชิกต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง หมายความว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีความสามารถในการสร้างรายได้เพื่อผลตอบแทนต่ำกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ยังขาดประสิทธิภาพในการทำกำไร ดังนั้นควรสร้างรายได้เพื่อผลตอบแทนที่สูงขึ้นเพื่อตอบแทนกลับคืนสู่สมาชิกที่เพิ่มขึ้นจากเดิม โดยอาศัยนโยบายด้านการบริหารธุรกิจของสหกรณ์เป็นเครื่องมือเพื่อสร้างรายได้

2. อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานในปี 2554 เท่ากับร้อยละ 202.10 ปี 2555 ลดลงเหลือร้อยละ 89.29 เนื่องจากมีการลดลงของค่าใช้จ่ายในส่วนของการเก็บเบี้ยจ่ายเงินกู้ สกก. สันทราย จำกัด แสดงว่าสหกรณ์มีการกู้เงินจากแหล่งเงินทุนภายนอกลดลงสะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงของความเสี่ยงของเงินทุนที่ลดลง ในปี 2556 ลดลงเหลือร้อยละ 86.89 เนื่องจาก มีการเพิ่มขึ้นของค่าซ่อมแซมสำนักงานและหนี้สงสัยจะสูญที่เกี่ยวข้องกับคำพิพากษา ปี 2557 อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานเพิ่มขึ้นมาเป็นร้อยละ 346.88 เนื่องจาก มีการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีที่สหกรณ์เป็นโจทก์ เป็นที่น่าสังเกตว่า

ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นนี้ส่วนหนึ่งเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของเงินเดือนและค่าจ้าง แต่เมื่อเช็คดูจำนวนเจ้าหน้าที่พบว่าสหกรณ์มีจำนวนเจ้าหน้าที่เท่าเดิม และค่าใช้จ่ายในส่วนอื่นที่สามารถควบคุมได้ที่เพิ่มขึ้นมาไม่ว่าจะเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะ(คณะกรรมการและพนักงาน) ค่าล่วงเวลา ค่าเบี้ยประชุม ค่ารับรอง ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่ และปี 2558 อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานลดลงมาเป็นร้อยละ - 256.42 เนื่องจากสหกรณ์มีการตัดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีไปเป็นค่าใช้จ่ายจึงทำให้อัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น หากพิจารณาโดยเฉลี่ยสหกรณ์มีอัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ที่ร้อยละ 93.75 เมื่อนำมาเทียบกับอัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์นิคมเฉลี่ย (Peer Group) โดยรวมปี 2558 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 76.40 พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูงกว่ากลุ่มเทียบเคียง หมายความว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูงกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ควรปรับปรุงการดำเนินงานโดยการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานในส่วนที่สามารถควบคุมได้โดยอาศัยหลักประหยัดและคุ้มค่า เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าประปา ค่ารับรอง ค่าประชุมใหญ่ เป็นต้น

3. อัตรากำไรสุทธิ สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตรากำไรสุทธิในปี 2554 เท่ากับร้อยละ -6.09 เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงาน ในปี 2555 อัตรากำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 1.93 เนื่องจากสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน ส่วนใหญ่มาจากรายได้จากธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรซึ่งเป็นผลมาจากโครงการรับจำนำข้าวของรัฐบาลในยุคนั้น ปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 2.28 เนื่องจากสหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากรายได้จากธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรเหมือนปีก่อน ปี 2557 สหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิลดลงเป็นร้อยละ -14.57 เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงาน ทั้งขาดทุนจากธุรกิจรวมรวมผลิตภัณฑ์ ธุรกิจปรับปรุงเมล็ดพันธุ์ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่สูง และปี 2558 สหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิเท่ากับร้อยละ -129.24 เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานสะสมต่อเนื่องจากปีก่อน หากพิจารณาโดยเฉลี่ยสหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิอยู่ที่ร้อยละ -29.13 เมื่อนำมาเทียบกับอัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์นิคมเฉลี่ย (Peer Group) โดยรวมปี 2558 ซึ่งเท่ากับร้อยละ 1.32 พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตรากำไรสุทธิต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง หมายความว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด อัตรากำไรสุทธิต่ำกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ควรปรับปรุงการบริหารงาน โดยการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและการเพิ่มบริการที่ดีขึ้น รวมไปถึงหาข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนกำไรต่อสมาชิก อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน และอัตราส่วนกำไรสุทธิ พบว่าสหกรณ์ยังขาดประสิทธิภาพในการทำ

กำไร อีกทั้งสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานสูง และยังขาดประสิทธิภาพในการบริหารงานส่งผลให้อัตรากำไรสุทธิของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ต่ำกว่าสหกรณ์นิคมอื่นที่มีขนาดเดียวกัน ดังนั้นสหกรณ์ควรสร้างรายได้โดยอาศัยนโยบายด้านการบริหารธุรกิจของสหกรณ์ ปรับปรุงการดำเนินงานโดยการควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานในส่วนที่สามารถควบคุมได้ และควรปรับปรุงการการบริหารงาน โดยการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและการเพิ่มบริการที่ดีขึ้น รวมไปถึงหาข้อได้เปรียบทางการแข่งขัน เช่น การสร้างความแตกต่างของสินค้า การสร้างเครือข่ายกับสหกรณ์อื่น เป็นต้น

ตารางที่ 10 อัตราส่วนวิเคราะห์การทำการกำไรของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2554 - 2558

อัตราส่วน	หน่วย	2554	2555	2556	2557	2558	เฉลี่ย 5 ปี	เกณฑ์*	การแปลผล
อัตราส่วนกำไรต่อสมาชิก	บาท	(706.88)	144.33	190.72	(1,072.95)	(8,152.96)	(1,919.55)	616.54	ต่ำกว่าเกณฑ์/ ไม่ได้
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	ร้อยละ	202.10	89.29	86.89	346.88	(256.42)	93.75	76.40	สูงกว่าเกณฑ์/ ไม่ได้
ต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน									ต่ำกว่าเกณฑ์/ ไม่ได้
อัตราส่วนกำไรสุทธิ	ร้อยละ	(6.09)	1.93	2.28	(14.54)	(129.24)	(29.13)	1.32	ต่ำกว่าเกณฑ์/ ไม่ได้

หมายเหตุ *ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2558

ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความผดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

ที่มา: การตรวจสอบบัญชีสหกรณ์, สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

มิติที่ 5 L – Liquidity : สภาพคล่อง

สภาพคล่องหรือความเพียงพอต่อความต้องการใช้เงิน เป็นการพิจารณาความเพียงพอของเงินสด หรือสินทรัพย์ที่มีสภาพใกล้เคียงเงินสด รวมถึงสินทรัพย์อื่นที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่าย สภาพคล่องวัดได้จากอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน ซึ่งคำนวณได้จากสัดส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน หากสหกรณ์มีความเสี่ยงของเงินทุนสหกรณ์จำเป็นต้องรักษาสภาพคล่องให้สูงเพียงพอ เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงิน

จากตาราง 10 พบว่า

1. อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนปี 2554 เท่ากับ 1.10 เท่า ปี 2555 ลดลงเหลือ 1.09 เท่า เนื่องจากสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนของสหกรณ์ลดลงจากปีก่อน ปี 2556 เพิ่มขึ้นเป็น 1.14 เท่า เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียน โดยส่วนใหญ่มาจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์หมุนเวียนในส่วนของค่าใช้จ่ายในการรับจำนำข้าวเปลือก(รอปิดบัญชีรับจำนำข้าว) ปี 2557 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนลดลงเท่ากับ 1.00 เท่า เนื่องจากสินทรัพย์หมุนเวียนและหนี้สินหมุนเวียนอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกัน และในปี 2558 อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ลดลงเหลือ 0.68 เท่า เนื่องจากสหกรณ์มีสินทรัพย์หมุนเวียนลดลง ซึ่งได้แก่สินค้าคงเหลือของสหกรณ์ที่มีมูลค่าลดลง หากพิจารณาโดยเฉลี่ยสหกรณ์มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน อยู่ที่ 1.00 เท่า เมื่อนำมาเทียบกับอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์นิคมเฉลี่ย (Peer Group) โดยรวมปี 2558 ซึ่งเท่ากับ 1.05 เท่า พบว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง หมายความว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ขาดสภาพคล่องทางการเงินแต่ไม่มากนักเมื่อเทียบกับสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ว่ามีสภาพคล่องจริงหรือไม่ เช่น สินค้าคงเหลือบางส่วนใช้ระยะเวลานานในการขาย เป็นต้น

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน พบว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียง แสดงว่าสหกรณ์ขาดสภาพคล่องทางการเงินแต่ไม่มากนักเมื่อเทียบกับสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน ดังนั้นสหกรณ์ควรคำนึงถึงองค์ประกอบที่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนของสหกรณ์ว่ามีสภาพคล่องจริงหรือไม่

ตารางที่ 11 อัตราส่วนวิเคราะห์สภาพคล่องของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2554 - 2558

อัตราส่วน	หน่วย	2554	2555	2556	2557	2558	เฉลี่ย 5 ปี	เกณฑ์*	การแปลผล
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	1.10	1.09	1.14	1.00	0.68	1.00	1.05	ต่ำกว่าเกณฑ์/ไม่ได้

หมายเหตุ *ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2558

ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความถดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

สรุปภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์

การวิเคราะห์อัตราส่วนตามแนวคิดและทฤษฎี CAMELS Analysis กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ได้ให้คำนิยามในการวิเคราะห์ไว้ดังนี้

ดีมาก หมายถึง มีค่ามากกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์อื่นในระดับเดียวกัน

ดี หมายถึง มีค่าเท่ากับหรือใกล้เคียงค่าเฉลี่ยของสหกรณ์อื่นในระดับเดียวกัน

พอใช้ หมายถึง มีค่าน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์อื่นในระดับเดียวกัน

จากตารางที่ 11 และ 12 พบว่า โดยภาพรวม สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีภาวะเศรษฐกิจทางการเงินอยู่ในระดับพอใช้เมื่อเทียบกับสหกรณ์อื่นในระดับเดียวกัน(ขนาดใหญ่มาก)ไม่ว่าจะโดยเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย 5 ปี หรือเฉพาะปี 2558 เพราะมีความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินทุน สหกรณ์ระดมทุนสำรองไว้รับความเสี่ยงได้น้อยกว่าสหกรณ์ที่มีขนาดเดียวกัน สหกรณ์ขาดประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ในส่วนของทุนให้เกิดรายได้ ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ และสินทรัพย์ที่ดี รวมไปถึงการควบคุมค่าใช้จ่ายและต้นทุนเงินทุนของสหกรณ์มีประสิทธิภาพต่ำกว่า สหกรณ์ขนาดเดียวกัน ดังนั้นควรได้รับการปรับปรุงฟื้นฟูภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินเฉลี่ย 5 ปีของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด และอัตราส่วนเฉลี่ยของสหกรณ์นิคมขนาดใหญ่มาก ณ ปี 2558 (Peer Group)

รายการ	หน่วย	อัตราส่วนเฉลี่ย 5 ปี	อัตราส่วนเฉลี่ยปี 2558	ผลการเปรียบเทียบ
ด้านความเพียงพอของเงินทุน				
อัตราส่วนที่มีสินทรัพย์	เท่า	3.06	2.42	พอใช้ - มีความเสี่ยงสูงต่อความไม่เพียงพอของเงินทุน
อัตราส่วนการเติบโตของสหกรณ์	ร้อยละ	(39.68)	9.27	พอใช้ - ระดับความเสี่ยงได้ต่ำกว่าสหกรณ์ที่มีขนาดเดียวกัน
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	(326.65)	3.97	พอใช้ - ขาดประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์ในส่วนของผู้ถือหุ้นให้เกิดรายได้
ด้านคุณภาพสินทรัพย์				
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	0.04	1.19	พอใช้ - ขาดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ให้เกิดผลตอบแทน
อัตราส่วนการเติบโตของสินทรัพย์	ร้อยละ	(6.02)	15.09	พอใช้ - การบริหารจัดการของสหกรณ์ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
ด้านการบริหารจัดการ				
อัตราส่วนเติบโตของธุรกิจ	ร้อยละ	(12.02)	4.36	พอใช้ - ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสหกรณ์
ด้านการทำกำไร				
อัตราส่วนกำไรต่อสมาชิก	บาท	(1,919.55)	616.54	พอใช้ - การควบคุมค่าใช้จ่ายของสหกรณ์มีประสิทธิภาพต่ำกว่าสหกรณ์ขนาดเดียวกัน
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	ร้อยละ	93.75	76.40	พอใช้ - การควบคุมต้นทุนของสหกรณ์มีประสิทธิภาพต่ำกว่าสหกรณ์ขนาดเดียวกัน
ต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน				
อัตราส่วนกำไรสุทธิ	ร้อยละ	(29.13)	1.32	พอใช้ - การบริหารเงินทุนของสหกรณ์มีประสิทธิภาพต่ำกว่าสหกรณ์ขนาดเดียวกัน
ด้านสภาพคล่อง				
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	1.00	1.05	พอใช้ - มีสภาพคล่องน้อยกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกันทั่วประเทศ

หมายเหตุ *ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่มากทั้งประเทศเฉลี่ย (Peer Group) ปี 2558

ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความผดผอม, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2558 และอัตราส่วนถัวเฉลี่ยของสหกรณ์นิคมขนาดใหญ่มาก ณ ปี 2558 (Peer Group)

รายการ	หน่วย	ปี 2558	Peer Group 2558	ผลการเปรียบเทียบ
ด้านความเพียงพอของเงินทุน				
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	-	2.42	ไม่สามารถคำนวณได้เนื่องจากเกิดส่วนขาดแห่งทุน
อัตราส่วนการเติบโตของสหกรณ์	ร้อยละ	(177.56)	9.27	พอใช้ - ระดมทุนสำรองไว้รับความเสี่ยงได้น้อยกว่าสหกรณ์ที่มีขนาดเดียวกัน
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	(1,604.61)	3.97	พอใช้ - ขาดประสิทธิภาพในการนำสินทรัพย์เป็นส่วนของผู้ถือหุ้นให้เกิดรายได้
ด้านคุณภาพสินทรัพย์				
อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	ร้อยละ	(10.05)	1.19	พอใช้ - ขาดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ให้เกิดผลตอบแทน
อัตราส่วนการเติบโตของสินทรัพย์	ร้อยละ	(28.70)	15.09	พอใช้ - การบริหารจัดการของสหกรณ์ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
ด้านการบริหารจัดการ				
อัตราส่วนการเติบโตของธุรกิจ	ร้อยละ	(21.74)	4.36	พอใช้ - ขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสหกรณ์
ด้านสภาพทำกำไร				
อัตราส่วนกำไรต่อสมาชิก	บาท	(8,152.96)	616.54	พอใช้ - การควบคุมค่าใช้จ่ายของสหกรณ์มีประสิทธิภาพต่ำกว่าสหกรณ์ขนาดเดียวกัน
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	ร้อยละ	(256.42)	76.40	พอใช้ - การควบคุมต้นทุนของสหกรณ์มีประสิทธิภาพต่ำกว่าสหกรณ์ขนาดเดียวกัน
ต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	ร้อยละ	(129.24)	1.32	พอใช้ - การบริหารเงินทุนของสหกรณ์มีประสิทธิภาพต่ำกว่าสหกรณ์ขนาดเดียวกัน
อัตราส่วนกำไรสุทธิ	ร้อยละ	0.68	1.05	พอใช้ - มีสภาพคล่องน้อยกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกันทั้งประเทศ
ด้านสภาพคล่อง				
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	0.68	1.05	พอใช้ - มีสภาพคล่องน้อยกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกันทั้งประเทศ

หมายเหตุ *ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่มากที่สุด (Peer Group) ปี 2558

ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความถดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

ที่มา: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์นิคมพรวัว จำกัด

การวิเคราะห์เฝ้าระวังทางการเงินโดยโปรแกรม CFSAW:ss

จากการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินตามแนวคิดและทฤษฎี CAMELS Analysis ใน 5 มิติ คือ ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง คุณภาพของสินทรัพย์ การบริหารจัดการ การทำกำไร และสภาพคล่อง ในปี 2558 สรุปได้ว่าสหกรณ์มีระดับการวิเคราะห์เฝ้าระวังทางการเงินอยู่ในระดับ “วิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน” (สีแดง) (ภาพ 6) หรืออีกนัยหนึ่งอาจกล่าวได้ว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงทางการเงินที่ต้องเฝ้าระวังมากขึ้น จากภาพ 7 สรุปได้ว่าผลการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ในระดับต้องปรับปรุง โดยพิจารณาจาก 3 ตัวชี้วัดคือ ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน) ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนดอยู่ในระดับต่ำ และทุนสำรองต่อสินทรัพย์อยู่ในระดับต่ำ (ต้องปรับปรุง) และภาพ 8 บ่งบอกว่าควรวิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุดในทุกๆด้าน ซึ่งหมายความว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงในการดำเนินกิจการสูงมาก จำเป็นต้องเฝ้าระวังและเร่งแก้ไขปรับปรุง

จากภาพ 6 – 8 สรุปได้ว่าสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์ต้องเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน ซึ่งต้องมีการเฝ้าระวังในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความเพียงพอของเงินทุน (C) ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ (A) ด้านความสามารถในการทำกำไร (E) และด้านสภาพคล่องทางการเงิน (L) ฉะนั้น คณะกรรมการและฝ่ายจัดการต้องหามาตรการในการเฝ้าระวังฐานะทางการเงินของสหกรณ์มากขึ้น อันเนื่องมาจากเงินทุนของสหกรณ์ที่ไม่เพียงพอ สหกรณ์ขาดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ให้เกิดผลตอบแทน อีกทั้งการควบคุมต้นทุนเงินทุนของสหกรณ์มีประสิทธิภาพต่ำกว่าสหกรณ์ขนาดเดียวกัน ด้วยเหตุที่กล่าวมานี้เองทำให้เล็งเห็นว่าสหกรณ์จำเป็นต้องวางแผนแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งฟื้นฟูสหกรณ์ไปด้วยในขณะเดียวกัน เพื่อเรียกความเชื่อมั่นจากสมาชิกกลับคืนมา

ภาพที่ 7 ระดับการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2558

ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)	ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ ตามกำหนด	ทุนสำรองต่อสินทรัพย์
 RED ต้องปรับปรุง	 RED ต้องปรับปรุง	 RED ต้องปรับปรุง

ภาพที่ 8 ระดับเทียบเคียงกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2558

C A E L RED RED RED RED
วิเคราะห์และติดตามภาวะเศรษฐกิจการเงินที่ยังเป็นปัญหาและอุปสรรคเรื้อรัง ในทุกๆด้าน
GREEN หมายถึง วิเคราะห์และติดตามทั่วไป YELLOW หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดมากขึ้น RED หมายถึง วิเคราะห์และติดตามในรายละเอียดให้มากที่สุด

ภาพที่ 9 ความลึกของการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในแต่ละด้านของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ปี 2558

การวิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์

วิเคราะห์และประเมินผลการปฏิบัติงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยวัดความสามารถในการทำกำไรและความเสี่ยงของสถาบันการเงิน ทำการวิเคราะห์ด้วยกัน 5 ด้าน คือ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย ความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาว และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ผลการวิเคราะห์แยกตามประเภทความเสี่ยงได้ดังต่อไปนี้

1. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

จากข้อมูลปี 2558 สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสินเชื่อได้ดังนี้

1.1 อัตราส่วนหนี้สูญสุทธิต่อเงินสำรองให้สินเชื่อรวม ในรอบปี 2558 ของสหกรณ์มีค่าเท่ากับ 0.00 ความหมายคือ การปล่อยสินเชื่อของสหกรณ์ไม่ก่อให้เกิดหนี้สูญสุทธิ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ไม่มีความเสี่ยงด้านสินเชื่อในส่วนของหนี้สูญสุทธิ

1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อเงินให้สินเชื่อรวม ในรอบปี 2558 สหกรณ์มีเงินทุนสำรองเพื่อรองรับความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อ 0.002 เท่าของเงินให้สินเชื่อ หมายความว่าสหกรณ์สำรองเงินทุนเพื่อป้องกันปัญหาในด้านความเสี่ยงจากการให้สินเชื่อไว้น้อยมาก ทำให้สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านสินเชื่อในอนาคต

1.3 อัตราส่วนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อรวม ในรอบปี 2558 สหกรณ์มีหนี้สงสัยจะสูญ 0.03 เท่าของเงินให้สินเชื่อรวม แสดงให้เห็นว่าการทำธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระ ทำให้สหกรณ์ต้องตั้งหนี้สงสัยจะสูญขึ้น

1.4 อัตราขยายตัวของเงินให้สินเชื่อ ในปี 2558 ธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์หดตัวจากปี 2557 ร้อยละ 9.20 แสดงว่า สหกรณ์มีการลดการดำเนินธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ลดลง

1.5 อัตราการขยายตัวของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ ในรอบปี 2558 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญของสหกรณ์ขยายตัวจากปี 2557 ร้อยละ 0.33 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ประสบปัญหาหนี้ค้างชำระมากขึ้น จึงทำให้อัตราค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น

จากข้อมูลข้างต้นอาจกล่าวได้ว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีความเสี่ยงด้านสินเชื่อสูง เนื่องจากสหกรณ์มีการสำรองเงินทุนเพื่อป้องกันปัญหาด้านสินเชื่อก่อนข้างต่ำ เงินให้สินเชื่อของสหกรณ์หดลดลงจากปีก่อน รวมไปถึงอัตราการขยายตัวของค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านสินเชื่อที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในอนาคต

2. ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

จากข้อมูลในปี 2558 สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องได้ดังนี้

2.1 อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม มีค่า 0.26 เท่า หมายความว่า สหกรณ์มีส่วนของผู้ถือหุ้น 0.26 เท่าของสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ ซึ่งเป็นค่าที่ต่ำ แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการชำระหนี้ต่ำ ทำให้สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูง

2.2 อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์รวม มีค่า 0.56 เท่า หมายความว่า สหกรณ์มีเงินรับฝากคิดเป็น 0.56 เท่าของสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ แสดงให้เห็นถึงภาระที่ต้องชำระคืนต่อผู้ฝากค่อนข้างสูง ส่งผลให้สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูง

2.3 อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อสินทรัพย์รวม มีค่า 1.10 เท่า หมายความว่าสหกรณ์มีภาระหนี้สินที่ต้องชำระคืนต่อสินทรัพย์ที่สหกรณ์มีอยู่ 1.10 เท่า หากเทียบกับอัตราส่วนเงินรับฝากจะเห็นว่ามีส่วนเกินครึ่งต่อครึ่ง แสดงให้เห็นว่า หนี้สินหมุนเวียนครึ่งหนึ่งเป็นเงินรับฝากของสมาชิกสหกรณ์

2.4 อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อสุทธิต่อสินทรัพย์รวม มีค่า 0.45 เท่า หมายความว่า เงินทุนที่สหกรณ์ให้สินเชื่อแก่สมาชิกมีจำนวน 0.45 เท่าของสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ ซึ่งมีค่าต่ำ แสดงถึงความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่ค่อนข้างต่ำ แสดงให้เห็นถึงการบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพสูงจึงทำให้ไม่ประสบปัญหาในการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้สหกรณ์

จากข้อมูลข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูง เนื่องจากสหกรณ์มีภาระที่ต้องชำระคืนต่อหนี้ค่อนข้างสูง ในขณะที่สหกรณ์มีการสำรองสินทรัพย์ไว้น้อย

3. ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

จากข้อมูลในปี 2558 สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยได้ดังนี้

3.1 อัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อสินทรัพย์รวม มีค่าร้อยละ 4.88 หมายความว่า สหกรณ์มีรายได้จากดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ยืมและผลตอบแทนจากการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 4.88 ของสินทรัพย์รวม จากค่าที่ได้แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยรับแต่ไม่สูงมากนัก

3.2 อัตราดอกเบี้ยจ่ายต่อสินทรัพย์รวม มีค่าร้อยละ 3.00 หมายความว่า สหกรณ์มีภาระที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยแก่เจ้าหนี้คิดเป็นร้อยละ 3.00 ของสินทรัพย์ทั้งหมดของสหกรณ์ ซึ่งโดยส่วนใหญ่เจ้าหนี้ของสหกรณ์ก็คือสมาชิกผู้ที่มาฝากเงินกับสหกรณ์ ดังนั้นในกรณีนี้สหกรณ์สามารถบริหารจัดการได้ จึงส่งผลให้ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยจ่ายต่ำ

จากข้อมูลข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยไม่สูงมากนัก เนื่องจากเมื่อเทียบสัดส่วนความต่างระหว่างดอกเบี้ยรับและดอกเบี้ยจ่ายแล้วยังมีค่าในทิศทางบวก ไม่ติดลบ

4. ความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาว

จากข้อมูลในปี 2558 สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาวได้ดังนี้

4.1 อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม มีค่าร้อยละ 26.00 ของสินทรัพย์รวม หมายความว่า ในสินทรัพย์รวมของสหกรณ์ทั้งหมด มีส่วนของสมาชิกร้อยละ 26.00 ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วเป็นค่าที่ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากทุนเรือนหุ้นเป็นแหล่งเงินทุนระยะยาวของสหกรณ์ ในขณะที่ทุนในส่วนนี้มีน้อย หากเกิดสถานการณ์ที่ทำให้สมาชิกถอนเงินฝาก อาจส่งผลกระทบต่อฐานะทางการเงินของสหกรณ์ได้

4.2 อัตราส่วนเงินทุนระยะยาวต่อสินทรัพย์เสี่ยง มีค่าร้อยละ 0.30 ของสินทรัพย์เสี่ยง หมายความว่าสหกรณ์มีทุนสำรองเพื่อรับความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจต่ำมาก ทำให้สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านเงินลงทุนระยะยาวสูง

4.3 อัตราเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ ในปี 2558 สหกรณ์นิคมพรวัว จำกัด ขาดทุนจากการดำเนินงาน ส่งผลให้ไม่มีอัตราเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ

4.4 อัตราการขยายตัวของเงินทุนระยะยาว มีค่าร้อยละ 0.00 ซึ่งเป็นค่าที่ต่ำ แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านเงินลงทุนระยะยาว

จากข้อมูลข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า สหกรณ์นิคมพรวัว จำกัด มีความเสี่ยงด้านเงินลงทุนระยะยาวค่อนข้างสูง พิจารณาได้จากอัตราส่วนผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวม อัตราส่วนเงินทุนระยะยาวต่อสินทรัพย์เสี่ยง อัตราการขยายตัวของเงินทุนระยะยาว มีค่าต่ำมาก

5. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

จากข้อมูลปี 2558 สามารถวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการได้ดังนี้

5.1 อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อจำนวนพนักงาน มีค่า 5.48 ล้านบาทต่อคน หมายความว่า พนักงาน 1 คน ใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ในการปฏิบัติงาน 5.48 ล้านบาท ซึ่งค่าตัวเลขนี้ยังสะท้อนถึงความสามารถของพนักงานในการใช้สินทรัพย์ให้สูง แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงในการปฏิบัติงานสูงตามไปด้วย

5.2 อัตราส่วนค่าใช้จ่ายของพนักงานต่อจำนวนพนักงาน มีค่า 0.12 ล้านบาทต่อปี หมายความว่าในปี 2558 สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายนอกรายของพนักงานและเจ้าหน้าที่คิดเป็น 0.12 ล้านบาท

ซึ่งการที่สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายต่อพนักงานสูงนั้นแสดงถึงว่าพนักงานย่อมมีหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบสูง
คุ้มค่าต่อค่าใช้จ่าย

จากข้อมูลข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านปฏิบัติการหากการบริหารจัดการ
ไม่ดี เนื่องจากพนักงานมีส่วนบริหารสินทรัพย์ต่อคนสูงดังนั้นการบริหารจัดการที่ดีเป็นสิ่งที่สำคัญมาก

ตารางที่ 13 ความเสี่ยงทางและตัวชี้วัดความเสี่ยงทางการเงินปี 2558 ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ความเสี่ยง/ตัวชี้วัด	อัตราส่วน	ความหมาย
ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ		
อัตราส่วนหนี้สูญสุทธิต่อเงินให้ สินเชื่อรวม	0.00	สหกรณ์ไม่ได้ตัดหนี้สูญ
อัตราส่วนทุนสำรองต่อเงินให้ สินเชื่อรวม	$\frac{0.07}{47.17} = 0.002$	สหกรณ์มีเงินทุนสำรองเพื่อรับความเสี่ยง ด้านสินเชื่อ 0.002 เท่า ของเงินให้สินเชื่อ
อัตราส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ต่อเงินให้สินเชื่อรวม	$\frac{1.45}{47.14} = 0.03$	สหกรณ์มีหนี้สงสัยจะสูญ 0.03 เท่า ของ สินเชื่อรวม
อัตราการขยายตัวของสินเชื่อ	$\frac{47.14 - 51.95}{51.95} \times 100 = (9.20)$	ธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์หดตัวจากปี 2557 ร้อยละ 9.20
อัตราการขยายตัวของค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ	$\frac{1.45 - 1.28}{51.95} \times 100 = 0.33$	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของสหกรณ์ ขยายตัวจากปี 2557 ร้อยละ 0.33
ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง		
อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อ สินทรัพย์รวม	$\frac{27.05}{104.06} = 0.26$	สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นคิดเป็น 0.26 เท่า ของสินทรัพย์รวม
อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์ รวม	$\frac{58.78}{104.06} = 0.56$	สหกรณ์มีเงินรับฝากคิดเป็น 0.56 เท่า ของสินทรัพย์รวม
อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อ สินทรัพย์รวม	$\frac{114.28}{104.06} = 1.10$	สหกรณ์มีภาระหนี้สินที่ต้องชำระคิดเป็น 1.10 เท่า ของสินทรัพย์รวม
อัตราส่วนเงินให้สินเชื่อสุทธิต่อ สินทรัพย์รวม	$\frac{47.17}{104.06} = 0.45$	สหกรณ์ให้สินเชื่อแก่สมาชิกคิดเป็น 0.45 เท่า ของสินทรัพย์รวม

ที่มา: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2558)

ตารางที่ 13 ความเสี่ยงทางและตัวชี้วัดความเสี่ยงทางการเงินปี 2558 ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด
(ต่อ)

ความเสี่ยง/ตัวชี้วัด	อัตราส่วน	ความหมาย
ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย		
อัตราส่วนดอกเบี้ยรับต่อ สินทรัพย์รวม	$\frac{5.08}{104.06} \times 100 = 4.88$	สหกรณ์มีรายได้จากผลตอบแทนการลงทุนคิดเป็นร้อยละ 4.88 ของสินทรัพย์รวม
อัตราส่วนดอกเบี้ยจ่ายต่อ สินทรัพย์รวม	$\frac{3.12}{104.06} \times 100 = 3.00$	สหกรณ์มีภาระที่ต้องจ่ายดอกเบี้ยให้เจ้าหนี้คิดเป็นร้อยละ 3.00 ของสินทรัพย์รวม
ความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาว		
อัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อ สินทรัพย์รวม	$\frac{27.05}{104.06} \times 100 = 26.00$	สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นร้อยละ 26.00 ของสินทรัพย์รวม
อัตราส่วนเงินทุนระยะยาวต่อ สินทรัพย์เสี่ยง	$\frac{0.23}{77.69} \times 100 = 0.30$	สหกรณ์มีเงินทุนร้อยละ 0.30 ของสินทรัพย์เสี่ยง
อัตราส่วนเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ	ไม่สามารถคำนวณได้	สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงาน จึงไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้
อัตราการขยายตัวของเงินทุน ระยะยาว	$\frac{0.23 - 0.23}{0.23} \times 100 = 0.00$	สหกรณ์มีการขยายตัวของเงินทุนระยะยาวร้อยละ 0.00
ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ		
อัตราส่วนสินทรัพย์รวมต่อ จำนวนพนักงาน	$\frac{104.06}{19} = 5.48$	ความสามารถของพนักงานในการดูแลทรัพย์สินของสหกรณ์เท่ากับ 5.48 ล้านบาทต่อปี
อัตราส่วนค่าใช้จ่ายของพนักงาน ต่อจำนวนพนักงาน	$\frac{2.34}{19} = 0.12$	สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคนละ 0.12 ล้านบาทต่อปี

ที่มา: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2558)

ส่วนที่ 3 ศึกษาและวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

จากการศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยวิธีพรรณนา ใช้การทำ Focus Group เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามหลักของ SWOT Analysis โดยวิเคราะห์ร่วมกับ 7's model (วิเคราะห์ปัจจัยภายใน: S และ W) เพื่อจะได้ทราบถึงจุดอ่อนจุดแข็งของธุรกิจ และ PEST-HEP Model (วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก: O และ T) เพื่อจะได้ทราบแนวโน้มทางการตลาดและภาพรวมของธุรกิจในอนาคต จากตาราง 13 พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีจุดแข็งในการดำเนินงานคือ แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์มีความชัดเจนในการดำเนินงานและการกำหนดเป้าหมาย โดยเจ้าหน้าที่สหกรณ์มีส่วนร่วมในการทำแผนกลยุทธ์ สหกรณ์ดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เจ้าหน้าที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน อีกทั้งมีความสนิทสนมกันของเจ้าหน้าที่ จึงเอื้อต่อการทำงานเป็นทีม อีกทั้งเป้าหมายของสหกรณ์คือสหกรณ์ยึดประโยชน์ของสมาชิกเป็นหลัก

จุดอ่อนในการดำเนินงานที่ควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงเพื่อเรียกคืนความเข้มแข็งมั่นคงให้สหกรณ์คือ สหกรณ์มีแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานแต่ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้จนสำเร็จ เนื่องจากสหกรณ์ยังขาดการติดตามประเมินผลตามแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เมื่อมองจากโครงสร้างของสหกรณ์เป็นการดำเนินงานตามรูปแบบตามระเบียบการจะตัดสินใจหรือลงมติใดมติหนึ่งจะต้องยึดหลักของความเสมอภาค ดังนั้นจะทำให้เมื่อเกิดเหตุการณ์หรือปัญหาใด ๆ การแก้ไขจะเป็นไปอย่างล่าช้า เมื่อพิจารณาจากระบบปฏิบัติงานของสหกรณ์พบว่ามีจุดอ่อนด้วยกันหลายจุดมากได้แก่ ระบบติดตามและประเมินผลไม่ต่อเนื่อง สหกรณ์ไม่มีความสามารถในการควบคุมค่าใช้จ่าย สหกรณ์ขาดระบบสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข่าวสารให้แก่สมาชิก ฝ่ายจัดการกับคณะกรรมการขาดความร่วมมือกัน ขาดการสร้าง ความเข้าใจที่ตรงกัน ส่งผลต่อระบบการทำงานของสหกรณ์ ในด้านพนักงาน/เจ้าหน้าที่ พบว่า สหกรณ์ยังขาดแผนการพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคล เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ขาดความสัมพันธ์ ขาดความเอาใจใส่ต่อสมาชิก เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ขาดทักษะในงานบริการ สหกรณ์ขาดการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่บางตำแหน่งมีความรู้ความสามารถแต่ยังไม่เหมาะสมกับตำแหน่งที่ได้รับ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ยังขาดความลึกซึ้งในเรื่องของอุดมการณ์สหกรณ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการขับเคลื่อนงานสหกรณ์

แนวโน้มในอนาคตสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีโอกาสในทางธุรกิจเพราะมีนโยบายของรัฐที่จะให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมอาชีพแก่เกษตรกร รวมไปถึงโครงการช่วยเหลือต่าง ๆ ที่ได้รับจากรัฐบาล ด้านสภาพสังคมและวัฒนธรรม สมาชิกมีความสนิทสนมกันเนื่องจากอยู่ในพื้นที่เดียวกันและใช้ชีวิตในรูปแบบชนบทจึงทำให้มีวัฒนธรรม ความเชื่อ และการดำเนินชีวิตเหมือนกัน ด้านเทคโนโลยี สหกรณ์มีระบบอินเทอร์เน็ตครอบคลุมพื้นที่ทั้งหน่วยงาน อีกทั้งเครื่องมือเครื่องใช้สำนักงานมีความ

ทันสมัย ด้านสิ่งแวดล้อมพื้นที่ในการดูแลของนิคมสหกรณ์เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำการเพาะปลูก มีแหล่งน้ำสำหรับใช้ในการทำการเกษตรซึ่งเอื้อต่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของสมาชิก

ส่วนของการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่เป็นอุปสรรค พบว่าด้านนโยบายของรัฐบาลบางนโยบายเป็นนโยบายที่สร้างผลกระทบระยะยาวแก่สหกรณ์จึงเกิดเป็นภาระมากกว่าเกิดประโยชน์ บางนโยบายไม่สามารถปฏิบัติตามแผนงานได้จึงเป็นผลกระทบในด้านลบให้แก่สหกรณ์ ด้านเศรษฐกิจของประเทศส่งผลกระทบทางด้านลบอย่างมากในเรื่องของราคาพืชผลทางการเกษตร เพราะสมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ประกอบอาชีพทางการเกษตรเมื่อเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ ราคาผลผลิตก็ตกต่ำตามไปด้วย แต่ด้านต้นทุนของแต่ละธุรกิจกลับสูงขึ้นสวนทางกันส่งผลให้สหกรณ์ต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงขึ้นตามไปด้วย ด้านสภาพสังคม เนื่องจากพื้นที่ของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด เป็นพื้นที่ที่อยู่ในชนบทจึงเกิดการย้ายถิ่นฐานของสมาชิก อีกทั้งมีการเข้ามาทำธุรกิจของเจ้าของกิจการร้านค้าทางด้านอุปกรณ์และวัสดุทางการเกษตร ซึ่งมีแผนการตลาด การประชาสัมพันธ์ที่น่าสนใจกว่า อีกทั้งมีการให้สินเชื่อเครดิตในการซื้อสินค้า จึงทำให้สมาชิกที่เคยซื้อสินค้ากับสหกรณ์ไปทำธุรกิจกับร้านค้าแทน ด้านเทคโนโลยีพบว่าสหกรณ์มีระบบอินเทอร์เน็ตใช้แต่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ยังขาดความรู้ในการใช้งานระบบสารสนเทศ อีกทั้งสหกรณ์ขาดช่องทางการกระจายข่าวสารให้สมาชิกรับรู้ ทำให้สมาชิกขาดความเชื่อมั่นในสหกรณ์เพราะไม่ได้รับรู้ถึงข่าวสารการทำงานของสหกรณ์ ไม่ได้รับรู้ถึงกิจกรรมที่สหกรณ์ทำ ไม่ได้รับรู้ถึงโครงการต่าง ๆ ที่สหกรณ์ดำเนินการอยู่ ด้านสุขภาพพบว่าอาชีพส่วนใหญ่ของสมาชิกคืออาชีพทางการเกษตร ดังนั้นทำให้สมาชิกใกล้ชิดกับสารเคมีเกิดเป็นความเสี่ยงต่อการเกิดโรคต่าง ๆ เป็นผลเสียต่อสุขภาพของสมาชิก ด้านสิ่งแวดล้อม การประกอบอาชีพของสมาชิกประกอบไปด้วยการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม อีกทั้งมีการบุกรุกป่าทิ้งเพื่อทำการเกษตรกรรมและเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยทำให้มีพื้นที่ทำกินในพื้นที่น้อยลง ด้านสมาชิกซึ่งถือเป็นปัจจัยภายนอกที่สำคัญพบว่าสมาชิกของสหกรณ์ขาดศรัทธาในสหกรณ์ทำให้สมาชิกไม่มีใจรักในงานสหกรณ์ ไม่มีความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของร่วมกัน สมาชิกจึงไม่มาทำธุรกิจกับทางสหกรณ์ แต่ที่ยังคงสถานะเป็นสมาชิกอยู่นั้นเนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนในการดำเนินงานเป็นผลให้สมาชิกไม่สามารถลาออกได้

ดังนั้นภาพรวมของธุรกิจในอนาคตของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ควรจะต้องมีแผนฟื้นฟูธุรกิจของสหกรณ์หลาย ๆ เรื่อง เช่น แผนพบปะสมาชิก แผนการติดตามหนี้ค้ำชำระ แผนการบริหารหนี้/เงินทุน แผนการพัฒนาบุคลากร แผนการตลาดที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และระบบสารสนเทศ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนด้วย

ตารางที่ 14 การดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยใช้ 7's model, PEST-HEP model และ SWOT Analysis

ปัจจัยภายใน		
7's Model	จุดแข็ง Strength	จุดอ่อน Weakness
1. Strategy กลยุทธ์ของสหกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> - แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์มีความชัดเจน - เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมทำแผน 	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการติดตาม/ประเมินผลแผนปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง - มีแผนกลยุทธ์แต่ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ อีกทั้งมีการปรับเปลี่ยนแผนกลางครั้น - ไม่มีผู้รับผิดชอบหลักของแต่ละแผนกลยุทธ์
2. Structure โครงสร้างของสหกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ขอบเขตความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่มีการแบ่งตามแผนกต่าง ๆ อย่างชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - โครงสร้างของสหกรณ์เป็นไปตามหลักการสหกรณ์ทั่วไปที่ว่าด้วยหลักเสมอภาค การจะตัดสินใจอะไรจะต้องมีมติจากที่ประชุมใหญ่ก่อน ดังนั้นทำให้การดำเนินการต่าง ๆ อาจจะไม่ไปถึงอำนาจการตัดสินใจของฝ่ายบริหารนั้นไม่เต็มที่ เนื่องจากโครงสร้างของสายงานสหกรณ์แตกต่างจากสายงานบังคับบัญชา
3. System ระบบปฏิบัติงานของสหกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> - มีหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ - มีผู้ตรวจสอบกิจการที่ถูกแต่งตั้งจากมติที่ประชุมใหญ่ ทำให้มีความน่าเชื่อถือ 	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบติดตามประเมินผลในการดำเนินงานไม่มีความต่อเนื่อง - ไม่มีความสามารถในการควบคุมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน - ขาดระบบสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข่าวสารให้สมาชิก - ฝ่ายจัดการกับคณะกรรมการขาดความร่วมมือ ขาดการประสานงาน - ไม่ได้คำนึงถึงสมาชิกเป็นหลัก

ตารางที่ 14 การดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยใช้ 7's model, PEST-HEP model และ SWOT Analysis (ต่อ)

ปัจจัยภายใน		
7's Model	จุดแข็ง Strength	จุดอ่อน Weakness
4. Staff เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการ ของสหกรณ์	- เจ้าหน้าที่สหกรณ์มีประสบการณ์ใน การทำงาน - ทีมงานเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีความ สนิทสนมกันเอื้อต่อการทำงานเป็นทีม	- ขาดแผนการพัฒนารายบุคคล รายบุคคล - เจ้าหน้าที่สหกรณ์ขาดสัมพันธ์กับ สมาชิก เจ้าหน้าที่สหกรณ์ขาดการเอาใจใส่ ต่อสมาชิก
5. Skill ทักษะ ความรู้ ความสามารถของ เจ้าหน้าที่สหกรณ์	-	- เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ขาดทักษะ ในด้านของการบริการ - สหกรณ์ขาดการพัฒนาศักยภาพ เจ้าหน้าที่ - เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ แต่ยังไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง
6. Style รูปแบบการบริหาร จัดการสหกรณ์	- ฝ่ายบริหารและคณะกรรมการให้ ความสำคัญกับการพัฒนาสหกรณ์	- การประสานงานอาจจะล่าช้า เนื่องจากต้องรอการตัดสินใจอย่าง เป็นประชาธิปไตยจากทุกฝ่าย - ขาดแผนการจัดการปัญหาที่ ทันสมัยเหมาะสมกับเหตุการณ์ - ผู้จัดการใช้ความคิดการตัดสินใจ ของตนเองเป็นส่วนใหญ่
7. Shared values ค่านิยมร่วมของ สหกรณ์	- ยึดประโยชน์ของสมาชิกเป็นหลัก	- เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ยังขาด ความลึกซึ้งในเรื่องของอุดมการณ์ สหกรณ์ - ไม่มีการทำความเข้าใจกัน ระหว่างที่ประชุมกับผู้ต้อง ปฏิบัติงาน

ตารางที่ 14 การดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยใช้ 7's model, PEST-HEP model และ SWOT Analysis (ต่อ)

ปัจจัยภายนอก		
PEST-HEP Model	โอกาส Opportunities	อุปสรรค Threat
Politics นโยบาย/กฎหมาย ของรัฐบาล	- นโยบายช่วยเหลือและส่งเสริมอาชีพ แก่เกษตรกรจากรัฐบาล - ได้รับโครงการช่วยเหลือต่าง ๆ จาก หน่วยงานของรัฐบาล	- นโยบายบางเรื่องสร้างผลกระทบ ในระยะยาว เป็นภาระให้สหกรณ์ มากกว่าเป็นประโยชน์ - นโยบายดีแต่เมื่อไม่ได้ทำตาม แผนจึงทำให้เกิดผลกระทบ จำนำ ข้าวสินค้าบุบตัวขาดหาย
Economic เศรษฐกิจ	- สมาชิกสามารถเข้าถึงการบริการของ สหกรณ์ได้ง่าย	- ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ - ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ - ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์สูงขึ้น เนื่องจากสินค้าในท้องตลาดราคา สูงขึ้น
Social-cultural สภาพสังคมและ วัฒนธรรม	- สมาชิกมีความสนิทสนมกันเนื่องจาก อยู่ในพื้นที่เดียวกันสามารถบอกต่อให้ คนในพื้นที่มาทำธุรกิจกับสหกรณ์ได้ - มีวัฒนธรรม ความเชื่อ และรูปแบบ ในการดำเนินชีวิตแบบเดียวกัน	- สมาชิกไม่ทำธุรกิจจากสหกรณ์ เนื่องจากร้านค้าอื่นมีข้อเสนอจูงใจ มากกว่า รวมทั้งอิทธิพลจากคนต่อ คนเกิดชักชวนกัน - สมาชิกเปลี่ยนแปลงการ เพาะปลูก/เปลี่ยนการใช้วัสดุ การเกษตร ทำให้เป็นปัญหาที่ สหกรณ์ต้องแบกรับผลที่เกิดขึ้น - สมาชิกย้ายถิ่นฐานไปอยู่พื้นที่อื่น

ตารางที่ 14 การดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยใช้ 7's model, PEST-HEP model และ SWOT Analysis (ต่อ)

ปัจจัยภายนอก		
PEST-HEP Model	โอกาส Opportunities	อุปสรรค Threat
Technology เทคโนโลยีและ นวัตกรรม	- มีอินเทอร์เน็ตเข้าถึงพื้นที่	- ช่องทางรับข่าวสารไม่เปิดกว้าง ทำให้สมาชิกไม่ได้รับรู้ข่าวสารของ สหกรณ์อย่างต่อเนื่อง - บางพื้นที่ยังไม่มีสัญญาณ โครงข่ายสื่อสารเข้าถึง
Health สุขภาพ	-	- การประกอบอาชีพทางการ เกษตรของสมาชิกทำให้ต้องใกล้ชิด กับสารเคมี เกิดเป็นความเสี่ยงต่อ การเกิดโรคต่าง ๆ
Environment สิ่งแวดล้อม	- พื้นที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูก ทำ ให้อื้อประโยชน์แก่อาชีพของสมาชิก	- มีการใช้สารเคมีทางการเกษตร ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม - มีการบุกรุกป่า เผาป่า - มีสิ่งปลูกสร้างมากขึ้นทำให้พื้นที่ ทำกินน้อยลง
People กลุ่มเป้าหมาย (สมาชิก)	-	- สมาชิกขาดความศรัทธาใน สหกรณ์ทำให้ไม่มาทำธุรกิจร่วมกับ สหกรณ์ (สมาชิกไม่สามารถลาออกได้ เนื่องจากสหกรณ์ขาดทุนอยู่อย่าง ต่อเนื่อง)

ส่วนที่ 4 แนวนโยบายการบริหารงานและบริหารความเสี่ยงทางการเงิน

จากข้อมูลในส่วนที่ 1-3 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด จัดเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก มีการดำเนินธุรกิจทั้งหมด 6 ธุรกิจได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต ธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตร ธุรกิจปรับปรุงเมล็ดพันธุ์ และธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร จากการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์ ทั้ง 5 มิติ พบว่า สหกรณ์มีปัญหาในเรื่องของความเพียงพอของทุนต่อความเสี่ยง การบริหารจัดการสินทรัพย์และบริหารจัดการสหกรณ์ขาดประสิทธิภาพ อีกทั้งยังพบปัญหาในเรื่องของการทำกำไร สะท้อนให้เห็นถึงการบริหารจัดการด้านธุรกิจที่ไม่เข้มแข็ง จากการวิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์พบว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงสูงในด้านสินเชื่อ ด้านสภาพคล่อง ด้านเงินลงทุนระยะยาว และจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสหกรณ์ทั้งปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกของสหกรณ์พบว่า สหกรณ์ยังมีจุดอ่อนและอุปสรรคในการดำเนินงานหลายจุดด้วยกันคือ สหกรณ์มีแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานแต่ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้จนสำเร็จ เนื่องจากสหกรณ์ยังขาดการติดตามประเมินผลแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เมื่อมองจากโครงสร้างของสหกรณ์เป็นการดำเนินงานตามรูปแบบตามระเบียบการจะตัดสินใจหรือลงมติใดมติหนึ่งจะต้องยึดหลักของความเสมอภาค ดังนั้นจะทำให้เมื่อเกิดเหตุการณ์หรือปัญหาใด ๆ การแก้ไขจะเป็นไปอย่างล่าช้า เมื่อพิจารณาจากระบบปฏิบัติงานของสหกรณ์พบว่า ระบบติดตามและประมวลผลไม่ต่อเนื่อง สหกรณ์ไม่มีความสามารถในการควบคุมค่าใช้จ่าย สหกรณ์ขาดระบบสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข่าวสารให้แก่สมาชิก ฝ่ายจัดการกับคณะกรรมการขาดความร่วมมือกัน ขาดแผนการพัฒนาบุคลากรของสหกรณ์ อีกทั้งยังมีอุปสรรคคือ ด้านนโยบายของรัฐบาลบางนโยบายเป็นนโยบายที่สร้างผลกระทบระยะยาวแก่สหกรณ์จึงเกิดเป็นภาระมากกว่าเกิดประโยชน์ ด้านเศรษฐกิจของประเทศส่งผลกระทบทางด้านลบอย่างมากในเรื่องของราคาพืชผลทางการเกษตร เพราะสมาชิกส่วนใหญ่ของสหกรณ์ประกอบอาชีพทางการเกษตรเมื่อเศรษฐกิจของประเทศตกต่ำ ราคาผลผลิตก็ตกต่ำตามไป ด้านสภาพสังคม มีการเข้ามาทำธุรกิจของเจ้าของกิจการร้านค้าทางด้านอุปกรณ์และวัสดุทางการเกษตร ซึ่งมีแผนการตลาด การประชาสัมพันธ์ที่น่าสนใจกว่า จึงทำให้สมาชิกที่เคยซื้อสินค้ากับสหกรณ์ไปทำธุรกิจกับร้านค้าแทน ด้านเทคโนโลยีพบว่าสหกรณ์มีระบบอินเทอร์เน็ตใช้แต่เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ยังขาดความรู้ในการใช้งานระบบสารสนเทศ อีกทั้งสหกรณ์ขาดช่องทางการกระจายข่าวสารให้สมาชิกรับรู้ ทำให้สมาชิกขาดความเชื่อมั่นในสหกรณ์เพราะไม่ได้รับรู้ถึงข่าวสารการทำงานของ ด้านสมาชิกซึ่งถือเป็นปัจจัยภายนอกที่สำคัญพบว่าสมาชิกของสหกรณ์ขาดศรัทธาในสหกรณ์ทำให้สมาชิกไม่มีใจรักในงานสหกรณ์ ไม่มีความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของร่วมกัน สมาชิกจึงไม่มาทำธุรกิจกับทางสหกรณ์ แต่ที่

ยังคงสถานะเป็นสมาชิกอยู่นั้นเนื่องจากสภกรณ์ขาดทุนในการดำเนินงานเป็นผลให้สมาชิกไม่สามารถลาออกได้

ผลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างการสร้างความแนวนโยบายบริหารจัดการธุรกิจดังตาราง15 เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของสภกรณ์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมไปถึงการระดมทุนเพื่อลดความเสี่ยงในด้านที่สภกรณ์เผชิญอยู่ หรืออีกประการหนึ่งเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต แนวนโยบายการบริหารงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสภกรณ์ และที่สำคัญที่สุดทุกนโยบายมีพื้นฐานอยู่บนความโปร่งใสและจริงใจ ทั้งนี้เพื่อสร้างศรัทธาให้สมาชิกมีความมั่นใจในงานสภกรณ์ หากสมาชิกมีความเชื่อในสภกรณ์แล้วความสามัคคีซึ่งเป็นหัวใจหลักจะก่อเกิดตามมา ส่งผลให้สภกรณ์มีความเข้มแข็งขึ้น โดยมีรายละเอียดของนโยบายด้านต่างๆ ดังนี้

นโยบายด้านการบริหารเงินทุน

- การขยายฐานสมาชิก

จากข้อมูลประชากรทั้งหมดที่ปรากฏในเขตของสภกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ณ ปี 2559 พบว่ามีจำนวนทั้งหมด 41,175 คน จำนวนตัวเลขแสดงให้เห็นว่าสภกรณ์สามารถขยายฐานของสมาชิกจากปัจจุบันได้ และหากสภกรณ์มีสมาชิกเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้มีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

- ส่งเสริมอาชีพ

การจะให้สมาชิกมาฝากเงินกับทางสภกรณ์นั้นประเด็นที่สำคัญคือทำให้สมาชิกมีฐานะทางการเงินที่ดีขึ้น ดังนั้นการส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิกถือเป็นแนวทางจำเป็นในการสร้างงานสร้างรายได้ โดยสภกรณ์ควรสำรวจความต้องการของสมาชิกว่าอยากทำอะไรเพิ่มเติมจากปัจจุบัน แล้วจัดกลุ่มกันสร้างเป็นกลุ่มงานอาชีพ โดยกลุ่มงานอาชีพที่เกิดขึ้นจะได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่จะเข้ามาดูแล

นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง

- ด้านสินเชื่อ

สภกรณ์ควรมีการคัดกรองการให้สินเชื่อแก่สมาชิก โดยการสอบถามข้อมูลสมาชิก พื้นฐานรายได้ ประเมินความเพียงพอของรายได้ในการชำระหนี้ต่องวด เพื่อป้องกันการเกิดหนี้สูญ

- ด้านสภาพคล่อง

สภกรณ์ควรลงทุนในเงินลงทุนระยะสั้นประเภทตราสารหนี้ระยะสั้น เนื่องจากสามารถแปลงสินทรัพย์นั้นเป็นเงินสดได้ง่าย และสภกรณ์ไม่ต้องดำรงสภาพคล่องในรูปของเงินสดและเงินฝากธนาคารไว้มากเพราะผลตอบแทนต่ำ

นโยบายด้านการบริหารจัดการ

- สํารวจความต้องการ

การที่สหกรณ์จะส่งสินค้าใดๆมาจำหน่ายนั้นควรมีการแบ่งงานให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ สํารวจความต้องการของสมาชิกว่าสมาชิกต้องการสินค้าชนิดไหน สูตรใด และปริมาณเท่าใด เพื่อให้ การสั่งซื้อสินค้าแต่ละครั้งของสหกรณ์ตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้ดีที่สุด

- ลดต้นทุนสินค้า

สหกรณ์ควรมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการสำรวจราคาและหาสินค้า โดยเลือก ซื้อสินค้าเองเน้นสินค้าที่ขายส่งและสินค้าลดราคาจากห้างร้านใหญ่ๆในตัวเมืองเชียงใหม่ ไม่ควรรอให้ บริษัทมาเสนอขายสินค้าถึงสหกรณ์ วิธีการนี้จะทำให้สหกรณ์ได้สินค้าที่สมาชิกต้องการมาในราคาถูก ซึ่งในการลงสำรวจราคาและหาสินค้านั้นสหกรณ์อาจจะทำเดือนละครั้งตามแต่สหกรณ์จะสะดวกใน การจัดการ

- ล้างสต็อกสินค้าคงคลัง

สหกรณ์ควรมีสินค้าคงเหลือในโกดังมาออกจำหน่ายเพื่อเป็นการจัดการในเรื่อง สินค้าคงเหลือ โดยนำสินค้าออกมาขายในราคาต่ำกว่าต้นทุน หรืออาจจะจัดโปรโมชั่นให้กับสินค้า วิธีการนี้จะสามารถแก้ปัญหาได้แต่สหกรณ์จะต้องยอมขาดทุน และในการสั่งซื้อสินค้าในอนาคต สหกรณ์จะต้องสั่งซื้อสินค้าตามที่สมาชิกมีความต้องการเท่านั้น เพื่อป้องกันปัญหาสินค้าคงเหลือใน โกดังที่มีปริมาณมากเกินไป

- ด้านแผนงานและการติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติงาน

สหกรณ์ควรมีแผนงานที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันของสหกรณ์ และ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อีกทั้งต้องมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามและประเมินผล แผนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

- ด้านแผนพัฒนาบุคลากร

สหกรณ์ควรมีการพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคลเพื่อพัฒนาศักยภาพในการ ปฏิบัติงานออกมาอย่างเต็มที่และเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ที่ได้รับผิดชอบ รวมถึงการสร้างค่านิยม ร่วมกันในการทำงาน

- ด้านการพัฒนาชุมชน

สหกรณ์ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เช่น จัดอบรมให้ความรู้เรื่องระบบ สารสนเทศให้แก่สมาชิกและชาวบ้านที่สนใจเข้าร่วมรับฟัง จัดกิจกรรมการตรวจโรคประจำปีให้แก่ สมาชิกโดยมีส่วนร่วมกับทางโรงพยาบาลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ และการจัด รมรงค์ในกิจกรรมร่วมกันปลูกป่าในพื้นที่

ตารางที่ 15 แนวนโยบายการบริหารเงินทุน บริหารความเสี่ยง บริหารจัดการสหกรณ์นิคมพร้าว
จำกัด

สถานการณ์/ปัญหา	แนวนโยบาย	ความสำคัญของ นโยบาย	รายละเอียดการปฏิบัติ
ความไม่เพียงพอของ เงินทุนและมีความเสี่ยง ด้านเงินทุนระยะยาว	บริหารเงินทุน	เพื่อเพิ่มเงินทุนให้กับ สหกรณ์	-ด้านทุนเรือนหุ้น การขยาย ฐานสมาชิกเพื่อเพิ่มเงินทุน ให้กับทางสหกรณ์ -ด้านเงินรับฝาก ส่งเสริมอาชีพ ให้แก่สมาชิกเพื่อให้สมาชิกมี รายได้เพิ่มมากขึ้น จะทำให้มี กำลังในการออออมมากขึ้น
มีความเสี่ยงด้านสินเชื่อ	บริหารความ เสี่ยง	เพื่อป้องกันหนี้สูญที่ อาจเกิดขึ้นได้	- คัดกรองการให้สินเชื่อแก่ สมาชิกโดยการสอบถามข้อมูล สมาชิก พื้นฐานรายได้ ประเมินความเพียงพอของ รายได้ในการชำระหนี้ต่องวด
มีความเสี่ยงด้านสภาพ คล่อง	บริหารความ เสี่ยง	เพื่อลดความเสี่ยงด้าน สภาพคล่อง	- ลงทุนในเงินลงทุนระยะสั้น ประเภทตราสารหนี้ระยะสั้น เนื่องจากสามารถแปลงเป็น เงินสดได้ง่าย

ตารางที่ 15 แนวนโยบายการบริหารเงินทุน บริหารความเสี่ยง บริหารจัดการสหกรณ์นิคมพร้าว
จำกัด (ต่อ)

สถานการณ์/ปัญหา	แนวนโยบาย	ความสำคัญของ นโยบาย	รายละเอียดการปฏิบัติ
ขาดประสิทธิภาพในการ บริหารงาน (ไม่มี ความสามารถในการทำ กำไรจากการ ดำเนินงาน)	บริหารจัดการ	เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการดำเนินธุรกิจ ให้แก่สหกรณ์	<ul style="list-style-type: none"> - ตรวจสอบความต้องการของตลาดเพื่อจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้ตรงกับความ ต้องการของสมาชิก - ลดต้นทุนสินค้าโดยสหกรณ์ เลือกซื้อสินค้าเองไม่ผ่านพ่อค้า คนกลาง เพื่อให้สมาชิกได้ สินค้าที่ถูกและมีคุณภาพ - ล้างสต็อกสินค้าคงคลัง โดย การนำสินค้าออกมาจำหน่าย ในราคาโปรโมชันให้แก่สมาชิก - ประชาสัมพันธ์งานของ สหกรณ์ให้สมาชิกได้รับรู้ ข่าวสารอย่างต่อเนื่องเพื่อ ดึงดูดความสนใจให้สมาชิกหัน มาทำธุรกิจกับสหกรณ์
ขาดแผนงานที่ทันสมัย ต่อสถานการณ์	บริหารจัดการ	เพื่อให้สหกรณ์มีแผนที่ สามารถแก้ไขปัญหาได้ ทันต่อเหตุการณ์	<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำแผนงานที่เหมาะสม กับสถานการณ์ปัจจุบันของ สหกรณ์และสอดคล้องกับ นโยบายของรัฐบาล

ตารางที่ 15 แนวนโยบายการบริหารเงินทุน บริหารความเสี่ยง บริหารจัดการสหกรณ์นิคมพร้าว
จำกัด (ต่อ)

สถานการณ์/ปัญหา	แนวนโยบาย	ความสำคัญของนโยบาย	รายละเอียดการปฏิบัติ
ขาดการติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	บริหารจัดการ	เพื่อจะสามารถติดตามและประเมินผลที่ได้จากการปฏิบัติงาน	- จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามและประเมินผลแผนการดำเนินงาน
ฝ่ายจัดการและคณะกรรมการขาดความเข้าใจที่ตรงกันในการปฏิบัติงาน (ไม่มีการทำความเข้าใจกันระหว่างที่ประชุมกับผู้ต้องปฏิบัติงาน)	บริหารจัดการ	เพื่อลดช่องว่างและเพิ่มความเข้าใจในการสื่อสาร	- หลังจากการประชุมระหว่างผู้จัดการและคณะกรรมการ จัดประชุมสรุปทุกครั้งให้ผู้ที่ต้องปฏิบัติงานได้ทำความเข้าใจถึงงานที่ได้รับมอบหมาย
ขาดแผนการพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคล	บริหารจัดการ	เพื่อเพิ่มศักยภาพของบุคลากร	- จัดการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่หรือส่งเจ้าหน้าที่ไปฝึกอบรมตามหลักสูตรที่เหมาะสมกับตำแหน่งงาน
สมาชิกขาดความศรัทธาในสหกรณ์	บริหารจัดการ	เพื่อสร้างศรัทธาให้แก่สมาชิก	- ร่วมพัฒนาชุมชน จัดการฝึกอบรมเรื่องระบบสารสนเทศ การจัดการกรรมตรวจโรค ประจำปี ธรณรงค์ปลูกป่าเพื่อชุมชน - เข้าถึงสมาชิก รับฟังความต้องการ ลงพื้นที่เยี่ยมเยียนสมาชิก สร้างความใกล้ชิดเพื่อลดช่องว่างระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ประเมินสถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงิน และวิเคราะห์ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยทำการศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิที่รวบรวมงบการเงินของสหกรณ์ปี 2554 – 2558 และศึกษาจากข้อมูลปฐมภูมิที่รวบรวมได้จากการทำ Focus Group สรุปผลการศึกษาดังนี้

ส่วนที่ 1 วิเคราะห์ฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของ สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์

ฐานะการเงิน สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด เป็นสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่มาก ในปี 2558 สหกรณ์มีสินทรัพย์ 104.06 ล้านบาท ซึ่งสินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่มาจากส่วนของหนี้สินจำนวน 122.50 ล้านบาท สินทรัพย์ โดยภาพรวมจะเห็นว่าสินทรัพย์ของสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในรายการสินทรัพย์หมุนเวียน สหกรณ์มีแนวโน้มมีสินทรัพย์ในธุรกิจสินเชื่อลดลง แต่ใช้สินทรัพย์เพื่อการลงทุนระยะยาวเพิ่มมากขึ้น หนี้สินในปี 2558 มีหนี้สินหมุนเวียนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 109.82 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด หนี้สินหมุนเวียนทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 7.89 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด ทุนโดยภาพรวมจะเห็นว่า ทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในส่วนของทุนเรือนหุ้น รองลงมาคือทุนสำรอง และทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ ในปี 2558 มีทุนเรือนหุ้นคิดเป็นร้อยละ 26.00 ของหนี้สินและทุนทั้งหมด ทุนสำรองของสหกรณ์ในปี 2558 ลดลงมากจากปี 2554 ถึง 5.12 ล้านบาท เป็นที่น่าสังเกตว่าทุนสำรองที่ลดลงแสดงให้เห็นถึงกำไรของสหกรณ์ที่ลดลง เนื่องจากทุนสำรองถูกจัดสรรมาจากกำไรของสหกรณ์ และทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆของสหกรณ์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ

ผลการดำเนินงาน โดยทั่วไปสหกรณ์มีรายได้หลักมาจากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตร และธุรกิจสินเชื่อ ค่าใช้จ่ายส่วนมากเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ในปี 2554

สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงาน 3.79 ล้านบาท เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายสูงในการจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้แก่ สหกรณ์การเกษตรสันทราย จำกัด ปี 2555 สหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน 0.79 ล้านบาท เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในส่วนของการจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้สหกรณ์การเกษตรสันทราย จำกัด ลดลง แสดงว่า สหกรณ์มีเงินทุนภายในดีขึ้นกว่าปีก่อน สหกรณ์จึงกู้เงินจากแหล่งเงินทุนภายนอกลดลง ปี 2556 สหกรณ์มีกำไรจากการดำเนินงาน 1.03 ล้านบาท เนื่องจากได้เข้าร่วมโครงการรับจำนำข้าวกับรัฐบาล ส่งผลให้ธุรกิจแปรรูปผลผลิตการเกษตรเติบโตขึ้นมากจากปีก่อน ปี 2557 สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานสุทธิ 5.69 ล้านบาท เนื่องจากสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นกว่าปีก่อน แสดงว่าสหกรณ์ไม่มีประสิทธิภาพในการควบคุมต้นทุนและควบคุมค่าใช้จ่าย ปี 2558 สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานสุทธิ 42.81 ล้านบาท สาเหตุเพราะสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเนื่องจากการตัดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เกี่ยวกับการดำเนินคดีทั้งหมดทุกกรณี

จากฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด สรุปได้ว่า สหกรณ์เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก ภาพรวมมีฐานะไม่ค่อยมั่นคงเนื่องจากผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกัน ส่งผลให้ปี 2558 สหกรณ์มีส่วนขาดแห่งทุน อีกทั้งเงินทุนสำรองที่ใช้เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการดำเนินงานมีน้อยประกอบกับผลกระทบจากโครงการรับจำนำข้าวที่ทำให้สหกรณ์มีสินค้าคงเหลือในโกดังมาก และสินค้าคงเหลือนี้มีการเสื่อมมูลค่าลงทุกปี

ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์

มิติ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง

พิจารณาถึงความเข้มแข็งและเพียงพอต่อความเสี่ยงของทุน พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด นับว่ามีความเสี่ยง เนื่องจากมีอัตราหนี้สินต่อทุนของสหกรณ์เฉลี่ยสูงถึง 3.06 เท่า โดยสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยโดยรวม (2.42 เท่า) อีกทั้งยังขาดความสามารถในการเพิ่มทุนของสหกรณ์ เนื่องจากอัตราเติบโตของหนี้สินมีค่าร้อยละ -39.68 ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยโดยรวม (ร้อยละ 9.72) และ สหกรณ์ยังขาดความสามารถในการนำสินทรัพย์ไปใช้เพื่อก่อให้เกิดรายได้ เนื่องจากอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้นของสหกรณ์มีค่าร้อยละ -326.65 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยโดยรวม (ร้อยละ 3.97) ดังนั้นสหกรณ์ควรระมัดระวังในการก่อหนี้ รวมถึงต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารเงินทุนดำเนินงานในส่วนนี้ให้สร้างรายได้กลับมา

มิติ 2 คุณภาพของสินทรัพย์

พิจารณาจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์โดยเฉลี่ย พบว่ามีค่าเท่ากับร้อยละ 0.04 แปรผลได้ว่าต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยโดยรวม (ร้อยละ 1.19) และอัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์โดยเฉลี่ยร้อยละ -6.02 ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยโดยรวม (ร้อยละ 15.09) แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ขาดประสิทธิภาพในการนำ

สินทรัพย์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ และสหกรณ์ยังไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารงานของสหกรณ์ให้ได้ผลตอบแทนเทียบเท่าหรือใกล้เคียงกับสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน

มติที่ 3 การบริหารจัดการ

พิจารณาอัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยของธุรกิจอยู่ที่ร้อยละ -12.02 เมื่อเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยปี 2558 (ร้อยละ 4.36) พบว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีอัตราเติบโตของธุรกิจต่ำกว่ากลุ่มเทียบเคียงหมายความว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการธุรกิจต่ำกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ยังไม่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการธุรกิจของตนเอง

นอกจากนี้หากพิจารณาอัตราร้อยละแนวโน้มโดยเฉลี่ยของสมาชิกพบว่าแนวโน้มลดลงร้อยละ 0.78 สาเหตุหลักมาจากสมาชิกลาออก เมื่อพิจารณาทุนเรือนหุ้นโดยเฉลี่ยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.53 และเมื่อพิจารณากำไร(ขาดทุน)สุทธิ พบว่ามีแนวโน้มลดลงร้อยละ 2,177.10 เนื่องจากสหกรณ์มีการขาดทุนสะสมต่อเนื่อง

มติที่ 4 ความสามารถในการทำกำไร

พิจารณาจากอัตราส่วนวัดความสามารถด้านการทำกำไรของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์ขาดความสามารถในการทำกำไร เห็นได้จาก อัตราส่วนกำไรต่อสมาชิกโดยเฉลี่ยอยู่ที่ -1,919.55 บาท ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยปี 2558 (616.58 บาท) อัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายอยู่ที่ร้อยละ 93.75 เมื่อเทียบกับเกณฑ์เฉลี่ยปี 2558 (ร้อยละ 76.40) อัตราส่วนกำไรสุทธิโดยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ -29.13% ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยปี 2558 (ร้อยละ 1.32) ผลที่ปรากฏว่ามีค่าต่ำกว่าเกณฑ์ แสดงให้ทราบว่าสหกรณ์ยังไม่มี การควบคุมค่าใช้จ่ายรวมถึงการควบคุมต้นทุนของสหกรณ์ให้ที่ดีเท่าที่ควรจึงทำให้ประสิทธิภาพในการทำกำไรของสหกรณ์ต่ำกว่าสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน

มติที่ 5 สภาพคล่องทางการเงิน

พิจารณาจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ พบว่าสหกรณ์ขาดสภาพคล่องทางการเงินเห็นได้จากอัตราส่วนทุนหมุนเวียนโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 1.00 เท่า ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยปี 2558 (1.05 เท่า) สะท้อนให้เห็นว่าสหกรณ์นำสินทรัพย์ไปลงทุนมากเกินไปจนเป็นผลทำให้ขาดสภาพคล่อง แต่อัตราการขาดสภาพคล่องไม่มากนักเมื่อเทียบกับอัตราส่วนเทียบเคียงเกณฑ์ปี 2558 (Peer Group) ดังนั้นยังถือว่าสภาพคล่องของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ที่ดีเมื่อเทียบกับสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน

จากผลการวิเคราะห์เศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์แยกตามมิติของ CAMELS Analysis และเปรียบเทียบอัตราส่วนเฉลี่ยของสหกรณ์นิคมอื่นทั้งระบบทั่วประเทศที่มีขนาดเดียวกันปี 2558 (Peer Group) ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงสูงด้านความเพียงพอของเงินทุน ขาดการบริหารจัดการที่ดีทั้งในด้านการใช้สินทรัพย์ ด้านการบริหารเงินทุน และด้านการ

ควบคุมต้นทุนเงินทุนหรือค่าใช้จ่าย แต่ในด้านสินทรัพย์หมุนเวียนถือว่าอยู่ในระดับที่ดีเพราะมีอัตราหมุนของสินทรัพย์ใกล้เคียงกับสหกรณ์อื่นที่มีขนาดเดียวกัน

ส่วนที่ 2 วิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

ระดับการวิเคราะห์เฝ้าระวังทางการเงิน

จากอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ที่คำนวณได้ สามารถสรุปได้ว่า สหกรณ์มีผลการดำเนินงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงโดยพิจารณาจาก 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ลูกหนี้ระยะสั้นที่สามารถชำระได้ตามกำหนด และทุนสำรองต่อสินทรัพย์ พบว่าทั้ง 3 ตัวชี้วัดอยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง มีระดับการวิเคราะห์และเฝ้าระวังทางการเงินอยู่ในระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน หรืออีกนัยหนึ่งคือ สหกรณ์มีความเสี่ยงทางการเงินที่ต้องเฝ้าระวังมากขึ้น และจากการวิเคราะห์ความลึกของการวิเคราะห์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในแต่ละด้านของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด พบว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงในการดำเนินกิจการสูงมาก จำเป็นต้องเฝ้าระวังและเร่งแก้ไขปรับปรุง

สรุปได้ว่าสถานการณ์ทางการเงินของสหกรณ์ต้องเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน ซึ่งต้องมีการเฝ้าระวังในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านความเพียงพอของเงินทุน (C) ด้านคุณภาพของสินทรัพย์ (A) ด้านความสามารถในการทำกำไร (E) และด้านสภาพคล่องทางการเงิน (L) ฉะนั้นคณะกรรมการและฝ่ายจัดการต้องหามาตรการในการเฝ้าระวังฐานะทางการเงินของสหกรณ์มากขึ้น อันเนื่องมาจากเงินทุนของสหกรณ์ที่ไม่เพียงพอ สหกรณ์ขาดประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ให้เกิดผลตอบแทน อีกทั้งการควบคุมต้นทุนเงินทุนของสหกรณ์มีประสิทธิภาพต่ำกว่าสหกรณ์ขนาดเดียวกัน นอกจากนี้หากพิจารณาทุนสำรองของสหกรณ์ จะเห็นว่าสหกรณ์มีการสำรองทุนในปี 2558 เท่ากับ 0.08 ล้านบาท ลดลงมากจากปี 2554 ที่มีทุนสำรอง 5.20 ล้านบาท ฉะนั้นยิ่งสะท้อนให้เห็นถึงความเสี่ยงในการรองรับสถานการณ์ทางการเงินในระยะยาวที่สูง

สถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์โดยภาพรวม พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีความเสี่ยงด้านการเงิน โดยมีความเสี่ยงสูงในความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาว ส่วนความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและความเสี่ยงด้านดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งความเสี่ยงแต่ละด้านสรุปได้ดังนี้

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ จากอัตราส่วนวัดความเสี่ยงด้านสินเชื่อ สรุปได้ว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านสินเชื่อสูง เนื่องจากสหกรณ์มีการสำรองเงินทุนไว้เพื่อป้องกันปัญหาด้านสินเชื่อค่อนข้างต่ำ 0.002 เท่าของเงินให้สินเชื่อ อัตราขยายตัวของเงินให้สินเชื่อของสหกรณ์หดลงร้อยละ 9.20 จากปี 2557 รวมไปถึงอัตราการขยายตัวของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่เพิ่มมากขึ้นร้อยละ 0.33 จากปี 2557 ซึ่งส่งผลกระทบต่อสหกรณ์โดยตรง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง จากอัตราส่วนวัดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง สรุปได้ว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสูง เนื่องจากสหกรณ์มีภาระที่ต้องชำระคืนต่อผู้ฝากค่อนข้างสูง(อัตราส่วนเงินรับฝากต่อสินทรัพย์รวมที่ค่า 0.56 เท่า) อีกทั้งสหกรณ์มีภาระหนี้สินที่ต้องชำระคืนต่อสินทรัพย์ของสหกรณ์ค่อนข้างสูงอยู่ที่ 1.10 เท่า

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย จากอัตราส่วนวัดความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย สรุปได้ว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยต่ำ เนื่องจากเมื่อเทียบสัดส่วนความต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยรับต่อสินทรัพย์รวมร้อยละ 4.88 และอัตราดอกเบี้ยจ่ายต่อสินทรัพย์รวมร้อยละ 3.00 แล้วมีผลค่าความแตกต่างในทิศทางบวก

ความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาว จากอัตราส่วนวัดความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาว สรุปได้ว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงด้านเงินทุนระยะยาวค่อนข้างสูง พิจารณาจากอัตราส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวมมีค่าร้อยละ 26.00 อัตราส่วนเงินทุนระยะยาวต่อสินทรัพย์เสี่ยงมีค่าร้อยละ 0.30 และอัตราการขยายตัวของเงินทุนระยะยาวมีค่าร้อยละ 0.00 รวมไปถึงอัตราเงินปันผลต่อกำไรสุทธิในปี 2558 ซึ่งไม่มีอัตราเงินปันผลต่อกำไรสุทธิ เหตุจากสหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่อง

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ จากอัตราส่วนวัดความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ สรุปได้ว่า ความสามารถของเจ้าหน้าที่ในการกำกับดูแลสินทรัพย์ของสหกรณ์อยู่ที่ 5.48 ล้านบาทต่อคน และสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่อคนที่ 0.12 ล้านบาทต่อปี แสดงว่าพนักงานสหกรณ์มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับหนึ่ง และใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ได้ดีแต่สหกรณ์ก็อาจเกิดความเสี่ยงด้านปฏิบัติการได้เสมอหากไม่มีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ

ส่วนที่ 3 ศึกษาและวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

การดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

จากการศึกษาและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด โดยใช้เครื่องมือการจัดเวทีประชุมกลุ่มเพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อม พบว่า ปัญหาการดำเนินงานของสหกรณ์พบว่า สหกรณ์มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงานแต่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนและขาดการติดตามและ

ประเมินผลตามแผน เมื่อมีปัญหาเร่งด่วนก็ต้องรอดิจจากที่ประชุมคณะกรรมการ รวมทั้งสหกรณ์ขาดประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่าย ขาดระบบสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข่าวสารให้แก่สมาชิก ขาดความเข้าใจตรงกันในการบริหารงานระหว่างคณะกรรมการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ และขาดการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ แนวโน้มในอนาคตของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีโอกาสในการได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากโครงการต่างๆของรัฐบาล แต่ต้องแก้ไขปัญหาการขาดความศรัทธาของสมาชิก และติดตามหนี้ค้างชำระให้ได้ก่อน ภาพรวมของธุรกิจในอนาคตของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ควรจะต้องมีแผนฟื้นฟูธุรกิจของสหกรณ์หลาย ๆ เรื่อง เช่น แผนพบปะสมาชิก แผนการติดตามหนี้ ค้างชำระ แผนการบริหารหนี้/เงินทุน แผนการพัฒนาบุคลากร แผนการตลาดที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และระบบสารสนเทศ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนด้วย

ส่วนที่ 4 แนวนโยบายการบริหารจัดการเงินทุน การบริหารความเสี่ยง และการบริหารจัดการของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด

นโยบายด้านการบริหารเงินทุน

- การขยายฐานสมาชิก

จากข้อมูลประชากรทั้งหมดที่ปรากฏในเขตของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ณ ปี 2559 พบว่ามีจำนวนทั้งหมด 41,175 คน จำนวนตัวเลขแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์สามารถขยายฐานของสมาชิกจากปัจจุบันได้ และหากสหกรณ์มีสมาชิกเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้มีทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

- ส่งเสริมอาชีพ

การจะให้สมาชิกมาฝากเงินกับทางสหกรณ์นั้นประเด็นที่สำคัญคือทำให้สมาชิกมีฐานะทางการเงินที่ดีขึ้น ดังนั้นการส่งเสริมอาชีพให้กับสมาชิกถือเป็นแนวทางจำเป็นในการสร้างงานสร้างรายได้ โดยสหกรณ์ควรสำรวจความต้องการของสมาชิกว่าอยากทำอะไรเพิ่มเติมจากปัจจุบัน แล้วจัดกลุ่มกันสร้างเป็นกลุ่มงานอาชีพ โดยกลุ่มงานอาชีพที่เกิดขึ้นจะได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่จะเข้ามาดูแล

นโยบายด้านการบริหารความเสี่ยง

- ด้านสินเชื่อ

สหกรณ์ควรมีการคัดกรองการให้สินเชื่อแก่สมาชิก โดยการสอบถามข้อมูลสมาชิก พื้นฐานรายได้ ประเมินความเสี่ยงพอของรายได้ในการชำระหนี้ต้องงวด เพื่อป้องกันการเกิดหนี้สูญ

- ด้านสภาพคล่อง

สหกรณ์ควรลงทุนในเงินลงทุนระยะสั้นประเภทตราสารหนี้ระยะสั้น เนื่องจากสามารถแปลงสินทรัพย์นั้นเป็นเงินสดได้ง่าย และสหกรณ์ไม่ต้องดำรงสภาพคล่องในรูปของเงินสดและเงินฝากธนาคารไว้มากเพราะผลตอบแทนต่ำ

นโยบายด้านการบริหารจัดการ

- สำรวจความต้องการ

การที่สหกรณ์จะสั่งซื้อสินค้าใดๆมาจำหน่ายนั้นควรมีการแบ่งงานให้เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจความต้องการของสมาชิกว่าสมาชิกต้องการสินค้าชนิดไหน สูตรใด และปริมาณเท่าใด เพื่อให้การสั่งซื้อสินค้าแต่ละครั้งของสหกรณ์ตอบสนองความต้องการของสมาชิกได้ดีที่สุด

- ลดต้นทุนสินค้า

สหกรณ์ควรมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องการสำรวจราคาและหาสินค้า โดยเลือกซื้อสินค้าเองเน้นสินค้าที่ขายส่งและสินค้าลดราคาจากห้างร้านใหญ่ๆในตัวเมืองเชียงใหม่ ไม่ควรรอให้บริษัทมาเสนอขายสินค้าถึงสหกรณ์ วิธีการนี้จะทำให้สหกรณ์ได้สินค้าที่สมาชิกต้องการมาในราคาถูก ซึ่งในการลงสำรวจราคาและหาสินค้านั้นสหกรณ์อาจจะทำเดือนละครั้งตามแต่สหกรณ์จะสะดวกในการจัดการ

- ล้างสต็อกสินค้าคงคลัง

สหกรณ์ควรนำสินค้าคงเหลือในโกดังมาออกจำหน่ายเพื่อเป็นการจัดการในเรื่องสินค้าคงเหลือ โดยนำสินค้าออกมาขายในราคาที่ต่ำกว่าต้นทุน หรืออาจจะจัดโปรโมชั่นให้กับสินค้า วิธีการนี้จะสามารถแก้ปัญหาได้แต่สหกรณ์จะต้องยอมขาดทุน และในการสั่งซื้อสินค้าในอนาคต สหกรณ์จะต้องสั่งซื้อสินค้าตามที่สมาชิกมีความต้องการเท่านั้น เพื่อป้องกันปัญหาสินค้าคงเหลือในโกดังที่มีปริมาณมากเกินไป

- ด้านแผนงานและการติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติงาน

สหกรณ์ควรมีแผนงานที่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันของสหกรณ์ และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล อีกทั้งต้องมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อติดตามและประเมินผลแผนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

- ด้านแผนพัฒนาบุคลากร

สหกรณ์ควรมีการพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคลเพื่อพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานออกมาอย่างเต็มที่และเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงการสร้างค่านิยมร่วมกันในการทำงาน

- ด้านการพัฒนาชุมชน

สหกรณ์ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เช่น จัดอบรมให้ความรู้เรื่องระบบสารสนเทศให้แก่สมาชิกและชาวบ้านที่สนใจเข้าร่วมรับฟัง จัดกิจกรรมการตรวจโรคประจำปีให้แก่สมาชิกโดยมีส่วนร่วมกับทางโรงพยาบาลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในพื้นที่ และการจัดรณรงค์ในกิจกรรมร่วมกันปลูกป่าในพื้นที่

อภิปรายผล

การวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด พบว่า ภาวะเศรษฐกิจทางการเงินของสหกรณ์จากการวัดระดับการวิเคราะห์เฝ้าระวังทางการเงินโดยใช้โปรแกรม CFSAW:ss ซึ่งใช้อัตราส่วนทางการเงินโดยใช้เครื่องมือ CAMELS Analysis สรุปได้ว่า สหกรณ์มีผลการดำเนินงานของสหกรณ์โดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง มีระดับการวิเคราะห์เฝ้าระวังทางการเงิน อยู่ในระดับวิเคราะห์และเฝ้าระวังพิเศษเร่งด่วน โดยสหกรณ์จะต้องทำการวิเคราะห์ขนาดความรุนแรงของความเพียงพอของเงินทุน(C) คุณภาพของสินทรัพย์(A) ความสามารถในการทำกำไร (E) และสภาพคล่องทางการเงิน(L) ระดับเทียบเคียงอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินโดยผ่าน 3 ตัวชี้วัด พบว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ลูกหนี้ระยะสั้นที่สามารถชำระได้ตามกำหนด และทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุง ผลการศึกษาสอดคล้องกับ ศรีสมพร รอดศิริ (2550) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์และฐานะทางการเงินของสหกรณ์นิคมกบินทร์บุรี พบว่าสหกรณ์มีหนี้สินมากกว่าทุนทำให้มีความเสี่ยงสูงในด้านความเพียงพอของเงินทุน และความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ลดลงทุกปี สอดคล้องกับ สิทธิพัฒน์ แกมเงิน (2550) ที่ศึกษาเรื่องการค้าเงินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรจตุรัส จำกัด พบว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงด้านความเพียงพอของเงินทุนเนื่องจากทุนของสหกรณ์ไม่สามารถคุ้มครองหนี้ได้ทั้งหมด มีความเสี่ยงด้านคุณภาพของสินทรัพย์เนื่องจากความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ย ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ลดลง แต่ผลการศึกษาขัดแย้งกับ ประพนอม หมี่ทอง (2550) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์และฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรบางกรวย จำกัด พบว่า สหกรณ์มีความมั่นคงด้านสินทรัพย์เนื่องจากมีการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ด้านหนี้สินมีอัตราเฉลี่ยเพิ่มขึ้นตลอด 5 ปี แสดงถึงศักยภาพในการทำธุรกิจของสหกรณ์ ถือว่าการทำงานของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จเนื่องจากมีกำไรเพิ่มขึ้น และขัดแย้งกับ ประดิษฐ์ จันทร์สุภา (2550) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรบ้านหมี่ จำกัด พบว่าสหกรณ์มีเงินทุนเพียงพอในการดำเนินงาน สหกรณ์มีสภาพ

คลองเพิ่มขึ้นทุกปี มีสินทรัพย์หมุนเวียนมากพอที่จะชำระหนี้ระยะสั้นได้ดี และสหกรณ์มีอัตรากำไรสุทธิสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกลุ่ม

สำหรับผลการประเมินความเสี่ยงของสหกรณ์พบว่า สหกรณ์มีความเสี่ยงสูงในด้านสินเชื่อ เนื่องจากสหกรณ์มีการสำรองเงินทุนเพื่อป้องกันปัญหาด้านสินเชื่อค่อนข้างต่ำ เงินให้สินเชื่อของสหกรณ์ลดลงจากปีก่อน และอัตราการขยายตัวของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มมากขึ้น สหกรณ์มีความเสี่ยงสูงด้านสภาพคล่องเนื่องจากสหกรณ์มีภาระที่ต้องชำระคืนนี้ค่อนข้างสูง ในขณะที่สหกรณ์มีการสำรองสินทรัพย์ไว้น้อย สหกรณ์มีความเสี่ยงสูงด้านเงินทุนระยะยาวเนื่องจากอัตราการขยายตัวของเงินทุนระยะยาวต่ำ สหกรณ์มีความเสี่ยงต่ำด้านอัตราดอกเบี้ยและด้านปฏิบัติการ ผลการศึกษาสอดคล้องกับ พัชรินทร์ สารมาท (2553) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินของธุรกิจสินเชื่อในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสหกรณ์ กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรเชียงดาว จำกัด พบว่าสหกรณ์มีความเสี่ยงสูงในด้านสินเชื่อ และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการอยู่ในระดับต่ำ สอดคล้องกับ กิตติศักดิ์ งามนุช (2553) ที่ศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมในประเทศไทย ระหว่างปี 2541-2550 พบว่าจากการศึกษาอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์นิคมในประเทศไทยเห็นได้ว่าประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านอัตราส่วนทางการเงินมีความเสี่ยงสูง เนื่องจากมีความผันผวนตลอดระยะเวลา 10 ปี ดังนั้นภาครัฐควรเข้ามาส่งเสริมสนับสนุนและให้ความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมด้านการเงินของสหกรณ์นิคม เพื่อลดความเสี่ยงในความผันผวน

สำหรับการวิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด มีจุดแข็งคือ สหกรณ์มีแผนกลยุทธ์ที่ชัดเจน มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบตามขอบเขตงานแผนกต่าง ๆ เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ สหกรณ์มีหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ มีจุดอ่อนคือ ขาดการติดตามและประเมินผลแผนปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ขาดแผนพัฒนาบุคลากรเป็นรายบุคคล ขาดระบบสารสนเทศในการเผยแพร่ข่าวสารให้สมาชิก อีกทั้งบุคลากรขาดความเข้าใจในหลักการ อุดมการณ์สหกรณ์ แนวโน้มของธุรกิจในอนาคตมีโอกาสจากการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลในการส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร มีความได้เปรียบทางด้านพื้นที่เหมาะสมแก่การประกอบอาชีพทางการเกษตร อีกทั้งสมาชิกเป็นคนในพื้นที่ที่มีความสนิทสนมมีวัฒนธรรม ความเชื่อและรูปแบบในการดำเนินชีวิตคล้ายคลึงกัน ทางด้านอุปสรรคที่อาจเป็นปัจจัยส่งผลกระทบต่อการทำงานของสหกรณ์คือในเรื่องของเศรษฐกิจที่เกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ อันเป็นผลให้ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำไปด้วย ผลการศึกษาสอดคล้องกับ ประนอม หมิมทอง (2550) ที่ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์แผนกลยุทธ์และฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตรบางกรวย จำกัด พบว่าปัญหาในการดำเนินงานคือ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในหลักการ อุดมการณ์สหกรณ์ ขาดจิตสำนึกการเป็นเจ้าของสหกรณ์ และขัดแย้งกับ ชนินทร สุวรรณสุขุม (2548) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาสหกรณ์นิคม

กรณีศึกษาสหกรณ์นิคมสมุทรสาคร พบว่าปัญหาที่ทำให้สหกรณ์ขาดทุนจากการดำเนินงานเพราะสมาชิกไม่มีความสะดวกในการเดินทางมาใช้บริการงานสหกรณ์

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. สหกรณ์ต้องเร่งเรียกคืนความศรัทธาจากสมาชิก เนื่องจากความเชื่อ ความศรัทธา ความไว้วางใจเป็นสิ่งสำคัญอันจะนำมาซึ่งความร่วมมือร่วมใจ
2. สหกรณ์ต้องเร่งสร้างแผนกลยุทธ์ใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของสหกรณ์ และควรมีการติดตามประเมินผลแผนปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด
3. สหกรณ์ต้องเร่งจัดการสินค้าค้างสต็อกในคลังเนื่องจากหากปล่อยให้เวลาผ่านไปนานคุณภาพของสินค้าจะเสื่อมสภาพลง
4. สหกรณ์ต้องศึกษาความต้องการของสมาชิกต่อการใช้บริการของสหกรณ์ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานของสหกรณ์

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาความต้องการและความพึงพอใจของสมาชิกที่มีต่อการใช้บริการกับสหกรณ์ โดยศึกษาความต้องการและความพึงพอใจของสมาชิกต่อธุรกิจทั้งหมดของสหกรณ์ แยกตามประเภทธุรกิจ เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต่อไป

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2548. **การประยุกต์ใช้ CAMELS ANALYSIS วิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ
ทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร**. กรุงเทพฯ: กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2551. **ระบบเตือนภัยและเฝ้าระวังทางการเงิน**. กรุงเทพฯ: ส่วนวิจัยและ
พัฒนาสารสนเทศทางการเงินกรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. ม.ป.ป. **คู่มือการจัดทำงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร**. [ระบบ
ออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.cad.go.th/cadweb_org/ewt_news.php?nid=21365
(19 ตุลาคม 2559)
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. ม.ป.ป. **สหกรณ์นิคม**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา
<http://webhost.cpd.go.th/rlo/land.html>. (22 กันยายน 2559)
- กิตติศักดิ์ งามนุช. 2553. **การศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมในประเทศไทยระหว่างปี
พ.ศ.2541-2550**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกษม พิพัฒน์เสรีธรรม. 2557. **MCKINSEY 7 S**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา
<http://marketeer.co.th> (12 มิถุนายน 2560).
- งานทะเบียนเชียงใหม่. 2559. **สถิติจำนวนประชากรและจำนวนบ้านรายตำบล**. เชียงใหม่: กลุ่ม
งานปกครอง
- ชนินทร์ สุวรรณสุขุม. 2548. **การพัฒนาสหกรณ์นิคม กรณีศึกษา สหกรณ์นิคมสมุทรสาคร จำกัด**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2545. **เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงินบริษัทจดทะเบียน**.
กรุงเทพฯ: ส่วนสิ่งพิมพ์ฝ่ายสื่อสารองค์กรตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- ธวัชชัย อูระ. 2553. **การศึกษาความพึงพอใจในการดำเนินงานของสหกรณ์นิคมดอนตาล จำกัด**.
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นายิกา เดิดขุนทด. 2558. **การวิเคราะห์ปัญหาและโอกาสพัฒนาสำนักหอสมุดและทรัพยากรการ
เรียนรู้**. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา [file:///C:/Users/MFL/Downloads/2558-03-26-
04.pdf](file:///C:/Users/MFL/Downloads/2558-03-26-04.pdf) (6 ธันวาคม 2559).
- ประดิษฐ์ จันทร์สุภา. 2550. **การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานและฐานะทางการเงินของสหกรณ์
การเกษตรบ้านหมี่ จำกัด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประนอม หมี่ทอง. 2550. **การวิเคราะห์แผนกลยุทธ์และฐานะทางการเงินของสหกรณ์การเกษตร
บางกรวย จำกัด**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- พัชรินทร์ สารมาท. 2553. การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงินของธุรกิจสินเชื่อในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของสหกรณ์ กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรเขียงดาว จำกัด. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- ยรรยง สิทธิชัย. 2554. สหกรณ์กับการพัฒนาชนบท Cooperative and Rural Development เอกสารประกอบการสอนวิชาสหกรณ์กับการพัฒนาชนบท. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- เรวดี ศิลาแก้ว. 2555. ต้นแบบสหกรณ์การเกษตรในการบริหารสหกรณ์โดยใช้ข้อมูลทางบัญชี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ลัลลนา คงทรัพย์. 2554. การบริหารความเสี่ยงทางการเงิน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศรีสมพร รอดศิริ. 2550. การวิเคราะห์แผนกลยุทธ์และฐานะทางการเงินของสหกรณ์กบินทร์บุรี จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด. 2552. คู่มือสมาชิกสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด. เชียงใหม่: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด
- สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด. 2554. รายงานกิจการประจำปี รอบปีบัญชี 1 มกราคม 2554 - 31 ธันวาคม 2554. เชียงใหม่: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด.
- สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด. 2555. รายงานกิจการประจำปี รอบปีบัญชี 1 มกราคม 2555 - 31 ธันวาคม 2555. เชียงใหม่: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด.
- สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด. 2556. รายงานกิจการประจำปี รอบปีบัญชี 1 มกราคม 2556 - 31 ธันวาคม 2556. เชียงใหม่: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด.
- สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด. 2557. รายงานกิจการประจำปี รอบปีบัญชี 1 มกราคม 2557 - 31 ธันวาคม 2557. เชียงใหม่: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด.
- สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด. 2558. รายงานกิจการประจำปี รอบปีบัญชี 1 มกราคม 2558 - 31 ธันวาคม 2558. เชียงใหม่: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด.
- สิทธิพัฒน์ แกมเงิน. 2550. การศึกษาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรจตุรัส จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อุทัย มีเสน. 2550. การศึกษาการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรชยันนาท จำกัด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- เอกกมล เอี่ยมศรี. 2554. กรอบแนวคิด 7s Mckinesy. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://oknation.nationtv.tv> (12 มิถุนายน 2560)

- เอกกมล เอี่ยมศรี. 2554. PEST Analysis การทำความเข้าใจใน “ภาพรวม” ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://oknation.nationtv.tv> (12 มิถุนายน 2560)
- เอกวินิต พรหมรักษา. 2555. ทฤษฎีองค์การและการจัดการเชิงกลยุทธ์ขั้นสูง SWOT Analysis ด้าน Planning. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://promruca-dba04.blogspot.com> (14 มิถุนายน 2560)
- Koch Timothy W. 1995. **Bank Management**. CA,USA: The Dryden Press.

ภาคผนวก

ตารางผนวกที่ 1 งบดุลของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554 - 2558

รายการ	2554		2555		2556		2557		2558	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สินทรัพย์										
สินทรัพย์หมุนเวียน	104.06	81.58	88.94	76.65	98.69	80.20	114.44	78.41	77.69	74.65
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	23.49	18.42	27.10	23.35	24.37	19.80	31.51	21.59	26.37	25.35
รวมสินทรัพย์	127.55	100.00	116.04	100.00	123.06	100.00	145.95	100.00	104.06	100.00
หนี้สินและทุนของสหกรณ์										
หนี้สินหมุนเวียน	95.05	74.52	81.51	70.25	86.60	70.38	114.69	78.58	114.28	109.82
หนี้สินไม่หมุนเวียน	5.96	4.67	6.44	5.55	7.16	5.82	7.49	5.13	8.22	7.89
รวมหนี้สิน	101.02	79.20	87.96	75.80	93.76	76.19	122.18	83.71	122.50	117.72
ทุน										
ทุนเรือนหุ้น	24.59	19.28	25.20	21.72	25.85	21.01	26.46	18.13	27.05	26.00
ทุนสำรอง	5.20	4.07	1.48	1.27	1.76	1.43	2.32	1.59	0.08	0.07
ทุนสะสมตามข้อบังคับระเบียบและอื่นๆ	0.62	0.48	0.62	0.53	0.66	0.53	0.70	0.48	0.62	0.60
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	(3.87)	(3.03)	0.79	0.68	1.03	0.83	(5.69)	(3.90)	(42.81)	(41.14)
รวมทุน	26.53	20.80	28.08	24.20	29.30	23.81	23.77	16.29	(18.44)	(17.72)
รวมหนี้สินและทุน	127.55	100.00	116.04	100.00	123.06	100.00	145.95	100.00	104.06	100.00

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความผดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

ที่มา: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

ตารางผนวกที่ 2 งบกำไรขาดทุนของสหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด ระหว่างปี พ.ศ.2554 - 2558

(หน่วย : ล้านบาท)

รายการ	2554		2555		2556		2557		2558	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขาย/บริการ	63.56	100.00	40.66	100.00	45.09	100.00	39.16	100.00	33.12	100.00
หักต้นทุนขาย/บริการ	56.07	88.21	34.62	85.15	39.59	87.81	28.88	73.75	28.94	87.39
กำไรขั้นต้น	7.49	11.79	6.03	14.85	5.49	12.19	10.28	26.25	4.17	12.61
ลบรายได้เฉพาะธุรกิจ	1.01	1.59	4.75	11.69	10.31	22.88	0.81	2.07	0.91	2.76
หักค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	8.50	13.38	10.78	26.54	15.81	35.07	11.09	28.32	5.09	15.38
กำไรเฉพาะธุรกิจ	4.78	7.53	4.28	10.55	8.12	18.02	8.87	22.67	17.66	53.31
กำไรเฉพาะธุรกิจ	3.71	5.85	6.50	15.99	7.69	17.06	2.21	5.65	(12.56)	(37.94)
ลบรายได้อื่น	0.07	0.12	0.84	2.06	0.13	0.30	0.09	0.24	0.55	1.68
กำไรสุทธิ	3.79	5.97	7.34	18.05	7.82	17.35	2.30	5.89	(12.01)	(36.26)
หักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	7.66	12.05	6.55	16.12	6.79	15.08	8.00	20.43	30.79	92.98
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	(3.87)	(6.08)	0.78	1.93	1.02	2.28	(5.69)	(14.54)	(42.81)	(129.24)

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความถี่ของอัตราที่มาจากการขาดทุน

ที่มา: สหกรณ์นิคมพร้าว จำกัด (2554: 2555: 2556: 2557: 2558)

ตารางผนวกที่ 3 ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์นิคมเฉลี่ยปี 2558 (Peer Group)

รายการ	สหกรณ์/ หน่วย	เล็ก (-)	กลาง (3)	ใหญ่ (17)	ใหญ่ มาก (53)	รวม (73)
ฐานะการเงิน						
สินทรัพย์	%	NA	100	100	100	100
สินทรัพย์หมุนเวียน	%	NA	98.56	66.52	65.92	65.96
ลูกหนี้ระยะยาวและเงินให้กู้ยืมระยะยาว	%	NA	-	16.35	20.64	20.48
เงินลงทุนระยะยาว	%	NA	0.52	0.48	0.80	0.79
ที่ดินอาคารอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	%	NA	0.92	16.32	12.00	12.14
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	%	NA	0.00	0.34	0.64	0.63
หนี้สิน	%	NA	13.27	44.56	70.78	69.83
หนี้สินหมุนเวียน	%	NA	13.05	37.18	62.52	61.60
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	%	NA	-	1.14	4.95	4.81
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	%	NA	0.22	6.24	3.31	3.41
ทุนของสหกรณ์	%	NA	86.73	55.44	29.22	30.17
ทุนเรือนหุ้น	%	NA	45.53	19.05	18.71	18.74
ทุนสำรอง	%	NA	27.14	23.49	6.91	7.50
อื่น ๆ	%	NA	14.06	12.89	3.60	3.93
ผลการดำเนินงาน						
รายได้	%	NA	100	100	100	100
ธุรกิจสินเชื่อ	%	NA	35.91	9.58	6.55	6.62
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	%	NA	56.18	51.80	34.27	34.61
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	%	NA	-	36.39	39.78	39.71
ธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตรและการ	%	NA	-	1.20	19.24	18.88
ผลิตสินค้า	%	NA	7.91	1.02	0.16	0.18
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	%	NA	-	0.14	0.05	0.06
ต้นทุนขาย	%	NA	55.87	89.32	92.07	92.01
ธุรกิจสินเชื่อ	%	NA	0.64	1.32	1.55	1.54
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	%	NA	55.23	49.91	33.02	33.35
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล	%	NA	-	36.22	38.82	38.76
ธุรกิจแปรรูปผลิตผลการเกษตรและการ	%	NA	-	1.73	18.63	18.30
ผลิตสินค้า	%	NA	-	0.14	0.05	0.06
ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร	%	NA	-	0.14	0.05	0.06
กำไร (ขาดทุน) ขั้นต้น	%	NA	44.13	10.68	7.93	7.99
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	%	NA	32.36	11.43	4.26	4.40
รายได้ (ค่าใช้จ่าย) อื่น ๆ	%	NA	3.28	(0.75)	(2.36)	(2.33)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	%	NA	15.05	(1.50)	1.32	1.26

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความถดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

0.00 มีค่าน้อยไม่สามารถแสดงด้วยทศนิยมสองตำแหน่ง

NA (Not Available) หมายถึง คำนวณไม่ได้

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ) ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์นิคมเฉลี่ยปี 2558 (Peer Group)

รายการ	สหกรณ์/หน่วย	เล็ก (-)	กลาง (3)	ใหญ่ (17)	ใหญ่มาก (53)	รวม (73)
โครงสร้าง						
สินทรัพย์ต่อสหกรณ์	บาท	NA	1,730,458	19,412,677	172,245,972	129,647,171
สมาชิกต่อสหกรณ์	คน	NA	49	548	3,104	2,383
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง						
อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	NA	0.15	0.80	2.42	2.31
อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	NA	0.27	0.23	0.07	0.08
อัตรการเติบโตของสหกรณ์	%	NA	0.21	20.62	9.27	9.92
อัตราเติบโตของหนี้	%	NA	12.08	29.66	17.68	17.92
อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	%	NA	3.51	(1.37)	3.97	3.64
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์						
อัตรการค้างชำระของลูกค้า	%	NA	85.78	48.59	36.46	37.00
อัตราหนี้ของสินทรัพย์	รอบ	NA	0.20	0.51	0.90	0.89
อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	NA	3.07	(0.77)	1.19	1.12
อัตรการเติบโตของสินทรัพย์	%	NA	1.64	24.49	15.09	15.39
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร						
อัตรการเติบโตของธุรกิจ	%	NA	58.76	54.33	4.36	5.03
มิติที่ 4 การทำกำไร						
กำไร(ขาดทุน)ต่อสมาชิก	บาท	NA	1,067.30	(246.51)	616.54	570.72
เงินออมต่อสมาชิก	บาท	NA	20,035.59	10,646.53	24,317.34	23,581.89
หนี้สินต่อสมาชิก	บาท	NA	26,810.99	27,664.33	36,707.79	36,215.27
อัตรค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อ	%	NA	68.26	115.12	76.40	77.71
กำไรก่อนหักค่าใช้จ่าย						
อัตรการเติบโตของทุนสำรอง	%	NA	6.40	(1.60)	14.63	12.59
อัตรการเติบโตของทุนสะสมอื่น	%	NA	11.96	24.35	11.68	13.50
อัตรการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	NA	(36.61)	(106.48)	(57.96)	(64.14)
อัตรกำไร(ขาดทุน)สุทธิ	%	NA	15.05	(1.05)	1.32	1.26
มิติที่ 5 สภาพคล่อง						
อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	NA	7.55	1.79	1.05	1.07
อัตราหนี้ของสินค้า	ครั้ง	NA	NA	9.72	15.99	15.70
อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	NA	NA	37.55	22.82	23.24
อัตรการหมุนระยะสั้นที่ชำระได้	%	NA	14.22	51.41	63.54	63.00

หมายเหตุ ตัวเลขในวงเล็บเป็นตัวเลขที่แสดงถึงความถดถอย, อัตราที่มาจากผลขาดทุน

0.00 มีค่าน้อยไม่สามารถแสดงด้วยทศนิยมสองตำแหน่ง

NA (Not Available) หมายถึง คำนวณไม่ได้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวบัณฑิตา ไคร้โห่ง
เกิดเมื่อ 23 มีนาคม 2536
ประวัติการศึกษา พ.ศ.2558 ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขา เศรษฐศาสตร์สหกรณ์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
พ.ศ.2554 มัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนดาราวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
E-mail: Bttchew@gmail.com

